JUL 15 1
The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on addlication.

Address all communication to publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 28. **Brooklyn, N. Y. 12 d. Liepos (July) 1911 m.** **Metai XXVI.**

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3–RD, 1879.

Reikalingumas lietuvio kaslegarnėjd.

Jau daug metų, kaip pas mus kalbama ir rašoma apie reikalingumą Ateivių Namo, New York'e, o labiausia savo žmogaus kaslegarnėje, kas ikišiolei yra likę tuščia kalba ir raštu. Mūsų visuomenė neatkreipia tinkamos atidžios į tą reikalą iki dabar, ir galima tik pagirti Brooklyno Draugijas, kurios padarė sumanymą imtis draugijoms ir abelnai lietuviams už darbo, prie steigimo Ateivių Namo taip gi ir užlaikymo kaslegarnėje savo žmogaus, katras visame pagelbėtų lietuviams ateiviams, kuriems tik butų reikalinga pagalba. Ir jeigu tik visi laikraščiai, visos draugijos ir visi lietuviai, užsiims tuomi klausimu, tai greitai mes turėsime kaslegarnėje savo žmogų, o neužilgo galėsime susilaukti ir taip pageidaujamą Ateivių Namą.

Kad tuojaus turėti savo žmogų, reikia mokėti jam algą bent po $75 mėnesyje ir išlaidos, kurias padarys ateivių reikaluose. Todėl reikalinga yra ant greitosios bent $1,000, kas mūsų visuomenei nėra sunku sudėti. Jeigu tik 100,000 lietuvių duos *po vieną centą*, tai sudės tą $1,000 nejuntant, o duodant po *5 centus* sudės $5,000. Turint tokią sumą piningų, mūsų žmogus tuojaus galėtų lankytis kaslegarnėje ir suteikti reikalingą ateiviams pagalbą, o vėliaus įsitaisyti, — samdant ar perkant — ir Ateivių Namus.

Taigi visi rūpinkimės, idant mūsų žmonės galėtų suteikti pagalbą mūsų ateiviams visose priepiaukose, kaipo tai New York'e, Boston'e, Philadelphijoj ir Baltimorėje, nes visur bus pagalbos reikalaujančių, o mūsų pridermė yra tokią pagalbą ir suteikti.

Tautietis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Pusė metų atgal Washingtono kongresas buvo priėmęs svarstyti billių apie įsteigimą tam tikro nacionališko sveikatos biūro, kuris butų paduotas po Amerikos daktarų intekme ir priežiūra. Nuo to laiko mūsų spauda pakėlė didelį lermą prieš šitą sumanymą. Šitas nacionalinis sveikatos biūras tapo tiesiog pavadintas „Daktarų trustu". Nurodyta buvo, kad dabartinė medicinos mokintuvė susideda iš daugelio systemų. Vyriausi systema vadinasi daktarų „allopatų"; toliaus eina daktarai homeopatai, eklektikai, etc. Bet nemažą svarbą Amerikos medicinoje lošia taip vadinamieji „Krikščionių Mokslo" daktarų systema; šitie rods nėra oficiališkai pripažinti už daktarus, vienok visuomenėje yra įsigalėję ir tūkstančius pavyzdžių paduoda, kaip jie gydo žmones be jokių vaistų, tik su „Inkvėpimu", ypač nerviškose ligose. Daktarai allopatai smarkiai kovoja su visomis kitomis medicinos systemomis, ir ingavę viršų ant nacionalinio sveikatos biūro, jie imtų kitas systemas naikinti. Todėl tai daugelis intekmingų Amerikos veikėjų jokiu būdu nenori allopatams suteikti šitos galybės. Kalifornijos senatorius Works surinko daugybę dokumentų, kaip „Krikščionių Mokslo" systema Amerikoje esanti naudinga. Jisai net nurodė, kaip iš tos systemos pasinaudojo jis pats, jo moteris, o sūnus pasilikęs išgydytas nuo girtuoklystės Rods kiti aiškina, kad nacionalinis biūras visas systemas suartįsiąs, bet jo oponentai tvirtina, kad allopatai įvesią persekiojimus visų systemų, kurios senųjų medicinos systemų nepripažįsta. Todėl sunkiai su šituo įstatymu einasi ir kažin tik ar jis pereis visiškai.

RUSIJA.

Nuo chinų parubežės vėl ateina naujos žinios apie neramumą tarpe chiniečių. Ant upės Amuro chiniečiai naikina visus rusų laivijos signalus ir šaudo į rusus žvejotojus, jeigu šie prisiartina į Amuro chiniečių pakraščius. Vienoje vietoje 200 chiniečių užpuolė rusų parubežės sargus, ir butų suardę visą parubežę, jei su laiku nebutų priplaukęs rusų laivas. Taigi su chinais Rusija dar vis tebeturi skaudamą dieglį.

— Nesenai praskambėjo didelė byla apie paliktuosius turtus Lietuvos kuningaikščio Oginskio, kurio vardu nebeliko nei vieno inpėdinio, o turtai Lietuvoje siekia į 25 milijonus rublių. Teismai suniekino jau du testamentu: Vonliarliarskio ir kitą, kurie abu rasti suklastuotais. Dabar klausimas kyla: kas šituos turtus paveldės? Rietavoje kuningaikščių Oginskių vardas ir titulas jau išgeso. Turtai gal bus išdalinti į daugelį dalių. Pirmiausiai gaus po vieną iš 7 dvarų ir ketvir dalį kapitalo našlės Oginskienės, pačios Mikolo ir Bogdano, paskui tyko gauti dalį grapai Zaluskiai iš Galicijos ir Visockiai, toliaus eina giminės iš vyriškosios linijos: Valovičiai, baronas Ronne. Gauronskiai ir kiti. Kaip regis, tai šitie Lietuvos žemės plotai pateks daugiau į svetimtaučių rankas.

— Šiomis dienomis tapo paleistas ant vandenų pirmutinis Rusijos šarvuočius, karės laivas dreadnautų typo „Sevastopol", kurį apkrikštijo Kronštadte karės ministerio, Dūmos atstovų ir didžiūnijos akyvaizdoje. Laivas turi 590 pėdų ilgio 87 pėdas pločio. Mašinų spėka lyginasi 42,000 arklių. Ant laivo bus uždėta 12 kanuolių 12-colinių ir 16 mažesnių. Liepos 10 d. sukaktuvėse mūšio po Poltava bus paleistas ant vandenų kitas dreadnautas „Poltava" ir du mažesni šarvuočiai, kurie sudarys pirmą Baltiko laivyno eskadrą.

PORTUGALIJA.

Ir vėl pasklido gandas, kad monarchistai ketina sukelti revoliucija ir užimti Portugaliją su ginklais, kada nepasisekė apvaldyti jos per rinkimus. Karės ministras pašaukė prie ginklų didelę dalį rezervistų, kad sustiprinti kariuomenės stovykles šiaurinėje Portugalijoje. Abejotina vienok, begu monarchistai išdrįs ką nors prieš republiką veikti.

— Surašant bažnytinius turtus Lisabonoje surasta daug didesni turtai, negu buvo manyta. Ypatingai didelių brangenybių ėsama bažnyčiose apie altorius ir bažnytiniuose indiuose. Daugumą iš jų kuningai suspėjo išvežioti, tai paslėpti, vos tik sugriuvus monarchijai. Bet daug brangenybių dar suranda sklepuose. Pačioje Lisabonos katedroje rasta daugelis šventųjų stovylų nusagiota brangiais akmenimis. Vieno Šv. Antano stovyla nusodinta 4,200 deimantų ir rubinų, vertės $600,000, o Nekalto Prasidėjimo stovyla apiprekiuota ant $250,000. Regis šitie turtai pereis į valstiją arba bus ant jų uždėta mokesčiai.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. *Žmogus-paukštis.* Gegužės 29 ir 30 d. Vilnius gyventojams vėl teko matyti lekiojant žmogų. Tai gana garsus lekiotojas Utočkinas su savo mašina-paukščiu ne tik pats lekiojo, bet ir porą kartų pasažierių pavėžino. Lėkė kokios tai panelės-artistės ir už tą smagumą mokėjo po 100 rb.

Birželio 7 ir 8 d, tas pats Utočkinas lekiojo Kaune.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA, Telšių pav. Gegužės 24 d. anksti rytą apvogė Vartotojų Draugijos sankrovą. Vagis įlindo pro langą. Išsinešė medžiagos, skepetų keletą, batus, markes ir piningų 20 rb. Apvogta išviso kokie 200 rb Medžiagą, skepetas ir batus pasisekė surasti miestelio rugiuose. Vagių nesusekė.

J. Sond—kas.

VALDAIKIAI, Pan. ap. *Gaisras iš pypkės.* Gegužės 22 d. sudegė 7 ūkininkų triobėsiai. Priežastis gaisro tokia: vienas ūkininkas atsigulė daržinėj rūkydamas pypkę, užmigo, pypkė iškrito iš dantų šiauduosna; pats jis tiktai paspėjęs išbėgti.

Tpru.

PAŠVITINYS, Šiaulių pav. Gali būti, kad niekur nėra taip apleistų kelių, kaip Pašvitinyj. Nuo miestelio koks varstas, prie Laitašėnų sodžiaus — kaip vanduo išplovė žemę, didžiausi akmenįs. Baisu ir važiuoti, kad vežimas nesubirėtų, arba sprandą nenusisuktum. Jau antri metai taip stovi ir niekas nemano apie patalsymą. Pro Pašvitinio laukus irgi negeresnis kelias — vidurkelėje duobės, akmenįs. Apsileidimas.

Viršitis.

PAKRUOJAUS PAR., Pan. pav. Meiliūnų sod. apsigyveno *stebuklingas gydytojas* ir labai pragarsėjo mūsų apylinkėje. Gydo sunkiausias ligas: džiovą, nuomarį, vėžį ir kitas sunkiai išgydomas. Nesenai gydė vaikiną 15 m. iš Višeikių sod. sergantį koja. Gydytojai patarė daryti operaciją, kitaip neišgysiąs „Gydytoja" apsiėmė išgydyti; vaikinas išbuvo jos namuose 5 mėnesius ir nieko — kokį nuvežė, tokį ir atvežė Piningų prakišė 30 rb. Naudos nei jokios, liga paseno, kišenė patuštinta. *Viršitis.*

RUMŠIŠKĖ, Kauno pav. Čia buvo gaisras — supleškėjo 3-jų ūkininkų triobėsiai ir gyvuliai. Prietaisų gaisrui gesinti nebuvo — apart „Agotos duonelės". bet ji nieko negelbėjo.

Miko Brolis.

ČEKIŠKĖ, Kauno pav. Iš mūsų apylinkės žmonės labai važiuoja Amerikon, labiausia tie, kurie tarnavę kariumenėje. Pastarieji važiuoja, išgirdę, kad prasidėsiąs rusų su chinais karas. Atsirado koksai tai agentas, kurs veža dykai, tiktai reikia turėti 30 rb. nusivežti vieton. Atlyginimas būsiąs toks: nuvežimas dykai, reikia tiktai paskum apmokėti — kaip pristatys vieton, duos darbą, tai 6 mėnesius galės užsidirbti ir galų gale užmokėti 115 rb. Agentas sakosi, tarnavęs kariumenėje ir buvęs Amerikoje. Gyvena Paprusėje.

R--s Kazys.
(„Liet. Ukin.".)

† *Baltrus Matusevičius,* kuris sulietuvino plačiai žinomą knigutę *Genių Dėdę,* 1910 pabaigoj džiova pasimirė Maskvoje. Gimęs Keturvalakių kaime, išėjo Marijampolės gymnaziją ir matematikos skyrių Maskvos universitete.

PASVALYS, Pan. pav. Pasvaliečiai buvo sumanę surengti lietuvišką vakarą. Žadėjo vaidinti „Blindą", bet kn. klebonas leidimo nedavė; galima, girdi, vaidinti tiktai panašius veikalus: „Kantri Elena", „Genovaitė", „Šv. Elžbieta" ir tt.

Pasvalietis.

SUVALKAI Iš auklėtinių vietinės vyrų gymnazijos baigė ir gavo šiais metais paliūdijimus šie lietuviai: Čarneckis, Narkevičius ir Radušis. — Galima linkėti, kad jie pabaigę augštuosius mokslus, grįžtų Lietuvon.

Mariampolės gymnaziją pabaigė išviso 19 jaunikaičių, kurių tarpe 7 lietuviai: Abraitis Jul., Bendaravičius Vit., Barkauskas Juoz., Bukavetskas Vlad., Krikščiūnas Ant., Liūdžius Juoz. ir Žilinskas Stas.

Mariampolės Mergaičių „Žiburio" Progymnaziją pabaigė: Matulaičiutė Onutė, Draugeliutė Onutė, Blažioniutė Marytė, Kauniutė Marytė, Mačiokiutė Teofilė.
(„Liet. Žin.")

KAUNAS. Berželio 1, 2 ir 3 dd. į prirengiamuosius „Saulės" kursus laikė įstojamuosius kvotimus 20 žm. Pakankamai išlaikė kvotimus ir priimtos į I kursą: Mitkaitė Ona. Pataisos po vaclava; į II kursą Bagdonaitė Juozapata ir Pabedinskaitė Ona. Patasos po vakacijų paskirta 9 žm., neišlaikė kvotimų 7 žm.

Pataisos ir kvotimai įstojantiems po vakacijų bus Rugpjučio 8, 9, 10 ir 11 dd. Kurs. vedėjas *J. Vokietaitis*

Tvirtovės komendanto įsakymas. Kauno tvirtovės komendantas išleido įsakymą, draudžiantį Kauno gyventojams laikyti pas save vadinamuosius pačto karvelius. Juos laikyti tegali tik karo tikslais tam tikra karo karvelių stotis Šančiuose; tenai tai ir turį atiduot pačto karvelius, kas juos laiko. Nesilaiką šio įsakymo būsią baudžiami išsiuntimu iš tvirtovės rajono. Tasai įsakymas paliečia ne tik Kauno miestą, bet ir jo apylinkes, iki 7 varstų aplinkui.

Suomių Literatūros Draugija (Suomalainen Kirjallisuuden Seura) išrinko dr. Basanavičių savo nariu korespondentu.

Upės išsenka. Dėlei sausumos labai nukrito vanduo visose mūsų upėse. Sunku ir sielius varyti užsienin. Užsienių mišku sandėliai nebetenka jau medžio. Laukiama, kad kainos žymiai pakils.

Byla lietuvio kuningo su lenku generolu. Anot N412 „Dzien. Peterburski" kun. K. Prapuolenis, už straipsnį „Liūdnas paveikslas" (Smutny obraz) patalpintąjį 407 num. šitojo laikraščio, traukia teisman straipsnio autorių „Dzieniko" leidėją, Dūmos atstovą, Aleksandrą Babianskį, Kauno gub. dvarponį. Byla būsianti Peterburge.

MARTIŠIUNĖLIAI, Panevėžio pav. Martišiunėliuose buvo per Sekmines nepaprastas balius. Kaikurie Ramongalių vaikinai, susidėję pasidarė alaus ir pakėlė Martišiunėliuose balių. Šeštadienį pradėjo alų gerti, pasiprašė ir daugiau vaikinų ir mergaičių. Žinoma, per Sekminių šventes bažnyčion nerūpėjo eiti, reikėjo alus gerti; prie alaus nemažai ir degtinės buvo, ir tai gėrė net 4 dienas. Paskutinę dieną atsilankė ir neprašytų svečių, nusipirko alaus, pasigėrė, paskui, žinoma, padėkavojo už aluką: vienam vaikinui armoniką sudaužė ir jį nemažai sužeidė. Nežinia dėlko Marti-

šiunėliuose buvo jų balius, gal Ramongaliuose negavo vietos ir gailestingo žmogaus, kaip Martišiunėlių V., kuris davė ir vietą ir alų padarė. Kaip skaudu, kad mūsų jaunimas taip elgias: kai apšvietai ir geroms draugijoms tai gaila ir skatiko, o pragerti negaila ir rublių.

Lamokietė.

PANEVĖŽYS. Einu per miestą ir matau naują afisą dviejomis kalbomis. Skaitau: „Muzeum paweiksla par panorama Ira paradamu kokie žmonis ir ku tikiečia ir zwieres buwa ligi patapa, senu amziu idolaj kitaieus ir japonius, Praraka moiziesius, abraomas, dovidas baznycia salamona faraonas ir jo sunus, atlantika okeana ir mariu dugnas, ant visa svieta auksciausie namaj ir kalnaj. Cena labai maža, kad del kozna butu iszgalama tik po 5 kapejkas. szvantom dienoms nu 12 valandoj ligi 7 v. vakara. Na, taigi, pirma afiša Panevėžyje dar taip taisyklišk pa rašyta. Matyti naujas „pilologas" įsteigė tą teatrą—monelninką, kuriame nėra nieko indomaus ir gero, tik gal 10 stikliukų, per kuriuos matyti neaiškiai patįs niekšiškieji paveikslai.

Nevėžio Mylėtojas.

Romanovų jubilėjui pagerbti. Šią vasarą sueina lygiai 300 metų, kaip Rusijoje viešpatauja Romanovų giminė. Visi valstybės miestai visokiais būdais stengiasi tas sukaktuves pagerbti. Vilniaus miesto dūma paskutiniame posėdyje nutarė, jog tinkamiausias būdas toms sukaktuvėms pagerbti — įsteigti Vilniuje kokią-nors kultūros-švietimo įstaigą. Dabar tam tikra komisija taiso sumanymą, kad tan atminiman inkurti Vilniuje universitetą, kuris vadintųsi Romanovų vardu. Miesto dūma tikisi, jog ir vyriausybė šį kartą pritars šiam sumanymui. Susilaukti Vilniuje universiteto be galo geistina.

„Kurjer Wilenski", paduodamas žinelę apie „Sąjungos liet. kalbos teisėms grąžinti" atsišaukimą dėlei žinių rinkimo, taip-pat savo vardu šaukiasi į skaitytojus „rūpiai rinkti ir siųsti redakcijai statistikos medžiagą, kurios remiantis galima būtų daryti pataisymai". Redakcija praneša, kad tokią medžiagą ji tvarkysianti ir, reikalui atėjus, skelbsianti spaudoje.

E. Steponaičio raštai. Girdėjome, jog netrukus žadama pradėti spauzdinti pilną pomirtinį a. a. Edmundo Steponaičio poezijų ir kitų raštų surinkimą. Raštus tvarkąs, mirusiojo poeto giminių pakviestas, p. Liudas Gira.

VILNIUS. *Naujas atstovas.* Berželio 9 d. bajorų klubo salėje buvo rinkimas atstovo V. Dūmon iš pirmosios miesto rinkikų kurijos vieton mirusiojo Juozo Montvilo. Iš 63 rinkikų susirinko 46 (34 lenkai, 10 valstiečių ir 2 žydų). 44 balsais prieš 2 išrinkta p. Liudas Ochotnickis, 44 metų, lenkas, namų savininkas, baigęs universitetą.

Baltarusių tarpe. Berželio 5 d. „Baltarusių muzikos-dramos būrelis" sutaisė gegužinę už miesto, miškuose; važiavo garlaiviais su kariumenės kapelija.

Mokinių ekskursija. Berželio 7 d. iš Vilniaus iškeliavo Turkestanan Vilniaus mokslo apygardos mokinių ekskursija. Ekskursijos vedėju Vilniaus mokslo apygardos globėjo paskirta Kauno gymnazijos direktorius Medvedevas. Važiuoja dar keletas mokinių ir gydytojas. Mokiniai važiuoja iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Dvinsko, Minsko, Mohilevo, Bielostoko, Liet. Brastos, Homelio, Pinsko ir Rogačevo vidurinių mokyklų. Išviso 28 gymnazistai, 10 realistų ir vienas Vilniaus mokytojų instituto mokinys. Keliauninkai aplankę Turkestaną ir pakeliui keletą didžiųjų rusų miestų, grįš atgalios Vilniun liepos 18 d.

KAUNAS. Sekmadienį berželio 5 d. J. M. Žemaičių vyskupas Cirtautas iššventė kuninguosna šiuos diakonus: Stanislovą Butrimą, Baltramiejų Gaidį, Kazimierą Gedvilį, Mykolą Jusį, Liudą Keravičių, Kastantą Kazakevičių, Povilą Križanauską, Mykolą Lovčiką, Liudą Povilanį, Petrą Remerą, Jeronimą Skirgailą, Branislovą Sondą, Anuprą Stonį, Joną Šinkūną, Antaną Tvarjanavičių, Stanislovą Žadeikį. Į diakonus iššventė klerikus: Lionginą Inčurą ir Juozą Kirmą; į subdiakonus — Miečislovą Chodaravičių.

— Berželio 4 d. buvo įvedybos Katedros bažnyčios naujo Žemaičių kapitulos kanauninko kun. Skvirecko, Žemaičių seminarijos profesoriaus.

PANEVĖŽYS. *Realinę* mokyklą pabaigė šiemet 34 mokiniai: 18 katalikų, 7 stačiatikiai, 7 žydai, 1 liuteronis ir 1 karajimas. Iš katalikų 5 nesulenkėję lietuviai, būtent: Kairys — manąs stoti kalnų institutan, Kirtiklis — piliečių institutan, Markevičius — universitetan (med. sk.), Naginskas—agronomijos mokyklon, Venckūnas—universitetan (medicinos skyr.). — *Miesto mokyklą* pabaigė 14 mokinių. Iš jų lietuvis Žitkevičius. Mokytojų seminariją baigė lietuviai Kubilius ir Liormanas. *Pumpuras.*

DUSETOS, Ežer. apskr. Dusetų miestelėnai turi paprotį gegužės pabaigoje padaryti gegužinę. Būtų gerai, kad tai būtu atliekama padoriai. Viską gadina svaigieji gėrimai. Inkaušęs jaunimas jau negi besivaldys. Šit ir šiemet pragerta apie 40 rub. Piningai paimta iš surinktų piningų už galvijus iš bežemių ir žydų už ganyklą. Nepagirtini dusetiškiai, kad po tiek nelaimių, vargų, išdegimų neperstoja lėbauti ir piningus leisti girtuokliavimui; juk galėjo sunaudoti geresniems dalykams. Ne visiems išėjo geran ir gegužinė: vienas net atsigulė į patalą ir gailisi, taip linksmai parleidęs gegužinę.

Kūgis.

PAJŪRĖLIS, Res. ap. *Nežmoniškas pasielgimas naujo Pajūrės dvaro prievaizdos.* Netoli nuo Pajūrėlio bažnyčios Kvedarnos parapijos greta vieškelio buvo senos kapinės. Niekas tenai jau nebesilaidodavo, o žmonės sakydavo, jog tie kapai esą nuo laikų žuvėdų, arba gal kryžiuočių. Štai šį pavasarį naujas dvaro prievaizda, norėdamas geriaus ištaisyti savo dvaro laukus, rovė užlikusius krūmelius, lygino šiupeliu kalnelius; neaplenkė ir kapinių. Išvertė kapinių žemes drauge su numirėlių kaulais, vertė viską į pakalnę, o kad vienas kryžius buvo dar likęs, tai nenorėdami patįs rauti, padėjo ugnį, kad apdegęs pats pavirstų. Beverčiant šiupeliu kaulus, pasirodė, kad tenai būta nepaprastų kapų. Atrado nemažai visokių ginklų, sagčių, brasletų (vieną dar su numirėlio rankos kaulu), kai-kuriuos daiktus parnešė į dvarą, kitus išnešiojo žmonės, arba šiupeliu iškapstė. Ir pas mus dar tebesama barbarų.

Pajūrėlio Žvirblys.

Paminklas a. a. Edm. Steponaičiui. Pat jaunume ir talento išsivystyme mirusiojo mūsų poeto a. a. Edmundo Steponaičio sesuo p. A. Steponaitytė ir jos brolis susirūpinę yra pastatymu paminklo Šakių kapinėse (Suv. gub.), kur palaidotas a. a. E. Steponaitis. Paminklas žadama pastatyti dar šią vasarą.

VILKAVIŠKIS, Suv. g. Šiomis dienomis Vilkaviškio kalėjime numirė 16 m. mergaitė Vladislova Jankovtaitė, Kauno gub. Reseinių apskrčio, Poglepio sodžiaus. Vargšė, mat, norėjo pasiekti Ameriką, bet buvo prie rubežiaus sugauta, ir atsigulė netikėtuose kapuose.

— Berželio 17 d. išryto, žmonėms besemiant vandenį iš šulinio, atėjo šerių pirklys, žydas, Sobalevskis ir šoko tiesiai į šulinį. Pakol suspėjo pirklį išimti, jau nebekrutėjo. Priežastis prisigirdymo aiškiai nežinoma.

Uola.

Prūsų pasieniu gyventojai, kuriems iki Prūsų sienos tėra 21 varstas, kaip žinoma, į Prūsus keliaudami, gaudavo iš vietinės vyresnybės pasportus 28 dienoms. Dabar tokiuos pasportus gausią visi gyventojai iki 28 varstų nuo sienos.

(„Viltis".)

ŠIAULĖNAI, Šiaulių ap. Pas mus labai išsiplatinusi girtuoklystė. Nėra tos dienos, kad žmonės negertų, o apie turgus tai ir kalbėti neverta: tuomet pilnos smuklės geriančiųjų, išrodo bepročių ligonbūtis. Vakare girtų pilnos gatvės, o vieną šventą dieną eidami girtuokliai suvirto į rugius ir išmalė. Miesčionis atėjo iš savo rugių vyti pasigėrusius, ir pakilo muštynės. Bet yra pas mus ir pavyzdingų blaivininkų. *Jonas Jakutis.*

Lietuvių teatrinė kuopa, žadėjusi Lietuvos miestuose surengti visą eilę teatrų, jau iširusi. „Viltis" rašo, kad ji apie tai iš p. artisto A. Vitkauskio gavusi pranešimą.

VILKAVIŠKIS. Kai-kuriuose šios parapijos sodžiuose jaunimas mėgsta daryti loterijas. Per tas loterijas daugelis jų tyko pasigerti. Pasigėrus gi nekartą kila nesutikimai, barniai, pagaliaus ir muštynės. Mušasi netiktai vaikinai tarp savęs, bet net ir kaip-kurias merginas apkulia.

K. Demikis.

(„Šaltinis".)

IŠ LATVIJOS.

Liuosybės metų atbalsiai. Pradžioje berželio mėn. Rygoje Peterburgo teismo palata teisė liuosybės metais prasikaltusius taip vadinamus „buntaučikus". Nuteista: 1) Jonas Samulionis už laikymą ir platinimą nelegališkos literatūros vienus metus į tvirtovę. 2) Julė Abelit už laikymą nelegališkos literatūros vienus metus į tvirtovę. 3) Šiutcas, už siuntimą savo motinai nelegališkos literatūros nuteistas 6 metams katorgos. 4) Rodenpoiskos revoliucijos kaltininkai, iš viso patraukta 18 žmonių valstiečių.

Jie 1905 m. lapkričio mėnesį padarę mitingą prie Rodenpois valsčiaus kanceliarijos, kur buvę apie 50 apsiginklavusių valstiečių. Tai pajutę atjojo 17 dragūnų ir iškilę muštynės. Muštynėse užmušta 5 ir 20 valstiečių sužeista. Taip-pat buvęs lengvai sužeistas ir vienas dragūnas.

Į teismą atėjo tik 14, nes 2 numirė, o 2 pabėgo. Gynė 5 advokatai. Buvo 45 liudininkai. Nuteista: Jonas Neimanas ištremti Siberijon, Augustas Krastinas 3 met. į tvirtovę, K. Priedits 2½ met. į tvirtovę ir Jonas Ozolis 2 met. į tvirtovę. Kiti išteisinti.

5) Marija Birgel, 21 metų amžiaus už nuvežimą iš Rygos į Mintaują skrynelės su 785 proklemacijomis, nuteista vieniems metams į tvirtovę. 6) Ona Zanderson, suimta pereitais metais mieste Valke su nelegališka literatūra, nuteista 8 mėnesiams į tvirtovę. 7) Valstietė Bulleužlaikymą Major hofe proklamacijų, nuteista 8 mėnesiams į tvirtovę. 8) Bocmanas Paulukas, už laikymą ant garlaivio revoliucijoniško laikraščio „Cynia", nuteistas 5 mėn. į tvirtovę. 9) Reintal, pas kurį rasta kambaryje 2 proklamacijos, nuteistas 1 mėn. į tvirtovę. 10) Kurikas pečiaus garlaivio „General Gurko" Lausas, už vežimą skrynelje su dviem dugnais proklamacijų iš Anglijos, nuteistas 3 mėnes. į tvirtovę. 11) Redaktorius igauniško laikraščio „Postimesa" Tenisonas, brolis buvusio deputato Tenisono, už indėjimą, į jo redaguojamą laikraštį straipsnio apie vokiečių bajoriją, nuteistas 1 mėnesiui kalėjimo.

Suimtas redaktorius. Redaktorius latvių dienraščio „Laika Balss' p. Lininas, už neužmokėjimą uždėtos dienraščiui pabaudos 300 r., tapo suimtas ir pasodintas 2 mėnesiams į kalėjimą.

(„Ryg. Naujienos".)

Daug žemdirbystės mašinų regėti dabar ant Daugavos kranto prie muitinės, atvežtų iš Amerikos, Anglijos ir Švedijos. Ypač atkreipiama atidžią į Švedijos mašinas, tarpe kurių randasi mažas lokomobilius dėl nedidelių ūkių.

Rygoje 1910 m. išleista iš viso 1116 knygų, iš kurių latvių kalboje 492 leidiniai, vokiečių 306, rusų 264, lietuvių 6, ingaunių 3, francūzų 1, lenkų 1 ir žydų 1.

Lietuvių kalba Rygoje, kai-kurių mūsų tautiečių vis dar tebelaikoma už pažeminimo ženklą. Vieną kart vaikštinėjome su draugais padoriai apsirėdę po Vermano parką ir šnekamės lietuviškai, tikt girdim dvi moterėlės kalba: žiūrėk, kokie ponaičiai, o kalba lietuviškai! Mat nabagių manyta, kad tikt mužikai tegali lietuviškai kalbėt. Taip manančių daug yra tarp Rygos lietuvių, kurie bijos prie žmonių kalbėt lietuviškai, kad kas nepavadintų „leišiu" ir vaikų savo nepratina prie prigimtos kalbos; gaili ditkos nusipirkti lietuviškam laikraščiui vietoj to vedžiojas savo vaikus po traktierius. Nėr ko stebėties, kad tokius „mokslus" išėję vaikai, 15—16 metų sulaukę kito nieko nemoka kaip su peiliais badyties ir mušties. Šiaip lietuviškai nešneka, o kur mušas — pasiklausyk — dažniausiai išgirsi lietuviškai.

J. Sveikutis.

Latvių išeivystė Amerikon, beveik sustojusi paskutiniais metais, dabar vėl pra sidėjo. Eina daugiausiai Kanadon, Šiaurinėn Amerikon ir Argentinon, kur atsirado latvių kolonijos. Dauguma išeivių kelias nuo Goldingos, Talseno ir Pietų Vidžemės.

Laukų darbininkus dėl Danijos leista samdyti Vidžemėje agentui danų d-jos ingabenimui darbininkų iš svetur su tą sąlyga, kad kontraktai su darbininkais būtų padaryti Rusijos administracijos įstaigose.

Valke. A. Zarinis pradėsiąs leisti latvių savaitinį laikraštį „Maleenes Dzihwe" (Pakraščių gyvenimas) su mėnesiniu priedu.

LIEPOJUS. Rugsėjo m. antroje pusėje ketinama čia suskaityti Liepojaus gyventojus, kad sutvarkius antrašų stalą.

Vendeno apskričio policija išleidus apskelbimą, kad duonos kaina visose kar čiamose būtų sumažinta nuo 4 ant 3 kap. už svarą.

(„Rygos Garsas")

VILANDĖ (Igaunija). Igaunių dainų iškilmės, kurios čia rengiamos nuo 10 lig 12 berž. dalyvausią 52 chorai su 1950 dainuotojų.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Joniškis. Tuoj po šeštinių tą panedėlį čionai ištiko gaisras, kuris nemažai nuostolių pridarė: daugelis joniškiečių liko be savo sudegė. Ugnis kilo iš kokio ten Izramavičiaus stubelės, buvusios pagal-pat klebonijos rūmus; potam nuvarė visa kerte Upitės gatve po abiem pusėm, nuo Joniškiečių Kooperativiškos krautuvės ligi Orelio Šiaulių gatve; antra puse turgavietės nuopat Dvaro gatvės iki Aptiekos tarpgatvio; taipgi ir Dvaro gatve sudegė nemažai namų.

Joniškio miestelis beveik kasmetas atlanko gaisras; bet joniškiečiai dar vis nesirūpina įsitaisyti praktiškesnius įrankius gaisro gesinimui; jie geriaus praleidžia piningus ant degtinės ir alaus.— Labai gaila!..

— Gegužis mėnuo — šaltas, be iletaus, sausumos didžiausios. Laukuose žolės nebeliko, sudžiūvo, žemė dulka; dobilai reti, pagal žemę tebekiūto; rugiai vidutiniški; vasarojus po rugiais nudygęs, o po vasarojui, kur ant kalniukų, dar nedygsta. Žinoma, jei dar butų greitu laiku lietaus, tai vasarojus gal dar susitaisytų. Pievų, tai nei lietus nebepataisys.

Merkurijus.

ĮSPŪDŽIAI TĖVYNĖN SUGRĮŽUS.

(Nuo kalvarijos padangės, Suvalkų gub.)

Kaip tai didžiai troškau pamatyti savo prigimtą šalį Lietuvą, kurios jau per kiek metų buvau neregėjęs; pasiilgau aš jos, taip kaip sūnus ar duktė savo tikros motinos. Nekartą viens sau galvojau, jogei sugrįžęs į tą mylimą kraštą, išvisiu platesnę laisvę negu seniau buvo; pamatysiu brolius apsišvietusius ir netaip jau vargstančius, kaip seniau. Bet, kur tau! Kada sugrįžau, ta pati senovė atsiliepė ant mano dvasios. Mūsų broliai lietuviai tuos pačius papročius prilaiko, ir taippat elgiasi, kaip jau visiems žinoma; o prie to nestokuoja ir tų biaurių žodžių, kurie pas lietuvius yra didžiausioje pagarboje; bažnyčią atlankius šventomis dienomis, pirmiausi užeiga į karčemą; susiėję karčemose geria ligi vlam vakarui; kai-kurie begirtuokliaudami jau namus baigia praleisti (o čia mes vis šaukiam: pirkime Lietuvoje žemės!) Perėjus šalygatviu štai ką pamatai: nosis apsidaužę, apsikruvinę eina, strapaliuoja, o kas gi toki? tai lietuviai, mūsų broliai, kuriuos taip amerikiečiai gerbia, kurie aukauja centus dėl labdaringų draugijų ir visokių įstaigų, nebeatsižiūrėdami jau nei į savo ateitį, kad nors kaip galint Lietuvą pagerinti, kad ją išliuosuoti iš, baisaus neprietelių jungo, kad at gauti laisvę, kurią senovėje lietuviai turėjo. Nedvanai knygose il laikraščiuose skamba, jogei senovėje mūsų tauta buvo galinga; o per tai buvo galinga, jogei nemirko mūsų prabočiai alkoholyje, kaip šią gadynę geria mus broliai alų ir degtinę — geria netik suaugusieji, bet ir maži kūdikiai! Ten tai jų tikra laimė, ten tai jų apšvietimas, ten tai jie sau randa sustiprinimą — aluje ir degtinėje. Rods tarpe tų visų jau atsiranda kelintas iš jaunuomenės, kurie nori veikti visuomenės labui, nori idant lietuviai susiprastų, neneštų savo paskutinį skatiką smuklininko kišenėn, bet tas jų darbas dar mažus atneša vaisius.

Čion nėra tokių draugijų, nėra tokių įstaigų kaip kitose šalyse, per tai nėra ir susipratimo. Kada tai mūsų broliai lietuviai atbus iš tamsaus miego! Kada pames girtavimus ir steigs apšvietos, savyšalpos ir labdaringas

draugijas? Turbut dar toli-toli tosios svajonės...

Čion, Kalvarijoj, yra kelios draugijos, kaip tai: „Ūkininkų Draugovė", „Žagrės", „Žiburis", „Blaivybės" kurią čia nesenai sutvėrė kuningija, ale ir tos mažai gyvuoja; manyta buvo čion sutverti jaunimo ratelis, ale Lietuvos jaunimą mažai ten galima prikalbinti.

Tuom tarpu žmonės gyvena suvargime neapykantoje prieš viens-kitą, po teismus tąsosi, žodžiu sakant, — nėra nei laimės nei laisvės.— Nors jau ir yra išvelyta lietuviška spauda, lietuviški laikraščiai galima kad ir ant gatvių miestuose skaityti, ale mažai kas juos skaito; kaip gyveno tamsybėje taip ir gyvena. Dievas žino, kada tai užtekės susipratimo spindulys..

Duonelės šiemet turbut bus invalės, nes rugiai ant laukų gana puikiai atrodo; vasarojus da negalima spręst, koks bus, nes mažas; pievos puikiai žaliuoja; matyt, kad ir šienelio gyvulėliams nepritrūks. Oras gražus, retkarčiais palija. Šiuom tarpu žmonės Lietuvoje daugiausiai namus stato ir durpes kasa. Jaunimas vis rengiasi eiti Amerikon laimės jieškoti, o ypač daugiausiai merginos, kurios geidžia apsivesti.— Miestuose ant krautuvių iškabos pusiau gudiškai, pusiau lietuviškai atspausta. Kaip tai malonu skaityt lietuviški žodžiai. Šiame laike visiem smagu ir linksma, netik žmonėms ale ir paukšteliams, tiktai tam vienam vargšui-darbininkui liūdnas gyvenimas; tamsa nuo tamsos turi sunkiai prakaituoti, kad užsidirbtų kasnį duonos; nieks jo nepaguodžia, nieks ant jo neatsižiūri, turi vargt per visą savo amžį...

Raštininkas.

PERŽVALGA.

// **Pirmieji Londono lietuviai.** Akyvas randame žinias „Rygos Garse" (N24) iš ankstyvosios lietuvių emigracijos į Londoną. Minėto laikraščio korespondentas, p. Pilkis, rašo straipsnelyj „Lietuviai Londone", kad lietuviai išeiviai Londone jau pasirodę 1831 m., taigi 80 metų atgal. (Gaila tik, kad autorius nenurodo šaltinių, iškur jis tas žinias pasėmė. O gal tenai galima butų ištikro surasti svarbus dokumentai mūsų išeivystės historijai.) Tada dar keliaudavę užsieniuosna tik lietuviai bajorai (autorius juos vadina „kulčiais"). Tų tarpe pamini vieną „kulčių" Butrimą, 7 pėdų milžiną. Sykį jisai apgalėjo francūzą bokserį, užtai Butrimą anglai iš džiaugsmo nešioję ant rankų 3 dienas ir naktis po klubus ir smūkles, gerdami už lietuvio sveikatą...— Pirmuoju lietuvių išeiviu iš liaudies buvęs koksai tai bajoro Zano vergutis iš Panemunės par. Suv. gub. Apie tą žmogelį minėtojo laikraščio londoniškis korespondentas paduoda taip nepaprastą atsitikimą, kad jis panašus labiau į pasaką, nors galėjo būti ir teisybė. Užleidžiam męs vietą perpasakoti pačiam korespondentui:

„Senovėje Lietuva vedė prekybą su Anglija. Tuomet geležinkelių da nebuvo. Žmonės pristatydavo javus tiesiog į Tilžę ir iščion sukraudavo i laivus. Vienas iš Zano žmonių, pamatęs nepaprasto didumo laivą, inėjo vidun ir iš žingeidumo taip užsižiopsojo, kad nei negirdėjo ženklo apleisti laivą.

„Kada, apžiūrėjęs vidų, išlipo palubėn, laivas jau buvo gana toli nuo kranto nuplaukęs. Prašėsi, verkė, šaukė, bet nieko negelbėjo, laivo niekas nestabdė. Viens iš jurininkų pamatęs, kad su juomi jokia kalba negalima susikalbėti tuoj sumanė sau pelną iš to išgauti. Kelionėje Londonan pradėjo juomi globotis, valgydino ir girdė. Parsivežęs Londonan laikė jį ilgą laiką uždaręs pas save. Valgyti duodavo vien tik žalią mėsą ir gyvas žąsis, antis, vištas arba kralikus. Iš pradžios lietuvis ilgą laiką nevalgė, bet pagaliaus badas priveikė, priprato prie žalios ir gyvos mėsos. Kada jau gerai plaukais apžėlė, anglas apkalė jį nuogą į geležinę kletką ir vežiojo jį po Londono gatves rodydamas kaipo laukinį žmogų iš labai tolimų šalių. Miesto valkatos erzindavo jį, lazdomis badė, liežuvius rodė, spjaudė. Baisi tai buvo kankynė. Nelaimingas žmogus lankstė kaip karklus geležines klėtkos štangas, draskė paduotą gyvą žąsį, kad nors krauju atsigynus nuo inkyrių valkatų, na ir keikė kiek tiktai tilpo.

„Taip jis išvargo kelius metus. Vienąmet atsilankė Zanas Londonan. Eidamas gatve pamatė nepaprastą krūvą žmonių. Prieina artyn, girdi: „rupužės, rupužės..." Netikėdamas savo ausims prisiartino da arčiaus, o žmogus klėtkoje ištolo pažinęs savo poną pradėjo nesavu balsu šaukti: „ponuli, susimildamas, gelbėk mane, gelbėk iš šių nelabųjų nagų!" Ponas tuojaus atėmė savo žmogų, o anglas už pavergimą liuoso žmogaus papuolė kalėjiman iki gyvos galvos."

Toks prilikimas pirmąjį lietuvį atgabeno Londonan Jisai pasimiręs 1890 m. pergyvenęs suvirš 80 metų.

// **Lelevelio sukaktuvės.** Šie met sukako 50 metų nuo mirties įžymaus lenkų žmogaus — Joakimo Lelevelio, kuris vienok brangus yra ir lietuviams, nes parašė nemaža apie lietuvių tautą. Iš priežasties tų sukaktuvių „Lietuvos Žinios" (N65) paduoda šioki trumputį biografišką paminėjimą:

„Geg. 29 d. sukako 50 metų nuo 29 dieną sukako 50 metų nuo mirties įžymaus lenkų historiko ir politikos veikėjo Joakimo Lelevelio. Gimė jisai Varšavoje 1776 m. lenkų šeimynoje, mokslą ėjo Varšavoje ir Vilniaus universitete. Jau 1807 m. pradėjo darbuotis moksliškai — literatu riškoje dirvoje; išleido į lenkų kalbą išverstą veikalą „Edda" r kitais metais apgarsino „Žvilgsnis į lietuvių tautos senovę". Nuo to laiko prasidėjo jo moksliškas darbas, ytin naudingas reformavimui mokslišku priemonių lenkų historijos ištyrimui; sekant savo moksliškiems persitikrinimams jis stengėsi visaip vykinti gyveniman demokratiškas idėas; pradžioj XIX šimtm. jis išguldinėjo lenkų historiją Vilniaus univer sitete, savo puikum išguldymu pritraukdamas daugybę klausytojų.

„Per seimą 1830 m. Lelevelis kaipo opozicijos vadas, išreikalavo, idant butų atmestas įstatymo sumanymas, leidžiantis katalikų bažnyčiai galutinai rišti vyro nuo žmonos atsiskyrimo klausimus. Jis patarė seimui įvesti taip vadinamą civilinį šliubą, kurs butų tolimas visokių bažnytinių tendencijų.

„Pagaliaus jis dalyvavo surengime 1830 metų sukilimo ir buvo sukilusiųjų laikinos valdžios nariu.

„1831 metais Lelevelis turėjo išsidanginti į užsienį. Iki savo amžiaus galui jis gyveno Bruxelyj ir Paryžiuj ir buvo vadu lenkų emigrantų demokratijos."

// **Ketinama leisti naujas laikraštis.** Žinutėje iš Chicagos skaitytojai ras pranešimą, jog Chicagoje ketinama leisti naujas lietuviškas laikraštis, pašvęstas literatūros ir kritikos reikalams Sumanytojais to laikraščio yra: pp. Kl. Jurgelionis, J. Laukis, J. Dagis, S. Tananevičius, P. Butkus, P. Sarpalius ir kiti. Laikraštis išeisiąs kokius 4 sykius per metus, pavydalė žurnalo, k. v. „Draugija", ir bent vienas numeris jau šiemet gal išeisiąs. Męs tokį sumanymą nuoširdžiai pasveikiname.

// **Prie laikraštininkų susivažiavimo.** p. A. Olševskis „Lietuvos" 27 N dar sykį atsiliepia dėlei būsimojo antrojo lietuvių laikraštininkų susivažiavimo, kad visi žadantįs dalyvauti laikraščiai išdirbtų susivažiavimo programą, kurią apskelbus ir parodžius kitiems laikraščiams, galima butų ir daugesnį prie susivažiavimo pa traukti. Ikšiolei suvažiavime žada dalyvauti **septyni laikraščiai:** „Vienybė Lietuvninkų", „Katalikas", „Laisvoji Mintis", „Darbininkų Viltis", „Draugas", „Tėvynė" ir „Lietuva". Pasilieka dar 10 laikraščių, kurie jokio atsakymo nedavę; bet tai vis mažieji laikraščiai.

Pati susivažiavimo data nepaprastai šiemet keitaliojama: buvo išpradžių paskelbta ant liepos mėnesio, paskui mums telegrama buvo pranešta iš Chicagos, kad pabaigoje rugsėjo mėn., dabar gi „Lietuvos" N27 p. Olševskis sako, kad laikraštininkų susivažiavimas įvyks **rugpjučio 28, 29 ir 30 dienomis.** Turbūt jau bus paskutinė data.

Kaslink susivažiavimo programos, tai ji reikėtų išdirbti Lietuvių Spaudos Valdybai. Kas kita bus su abelnai laikraštininkų, redaktorių ir sandarbininkų posėdžiais: čia reikės atsivežti programų skičai ir ant vietos tam tikra komisija sutaisys posėdžių programą.

// **„Birutė" žada augt.** p. Vanagaičio leidžiamas laikraštukas „Birutė" (eina iš Tilžės kas 6-ta savaitė) žada jau eiti kas savaitę ir pavirsti į tikrą Prūsų lietuvių tautinio atgijimo organą. Tas labai gerai. Negerai tik vienas dalykas, — būtent, kad Prūsų lietuviai inėjo į vaidus. Buvome sykį jau rašę, kad pp. Vanagaitis ir Lapinas susipyko politikos reikaluose ir išsikedeno net ypatiškus prietikius. p. Lapinas buvo Vanagaitį pusėtinai šiurkščiai aprašęs per „Tilžės Keleivį" ir „Lietuvišką Ceitungą". Vanagaitis nenurimo ir norėjo patraukti Lapiną po teismu, bet pagaliaus šiaip-taip susitaikė prie trečiųjų ypatų, ošitą susitaikymą Vanagai tis padėjo į savo leidžiamus laikraščius „Birutę" ir „All. L. R." Štai potam p. Lapinas per „Lietuvos Žinias" paskelbė, kad tasai susitaikymas yra netikras ir kad jisai savo nuomonių apie Vanagai tį nepermainąs. Jeigu taip, tai p. Vanagaitis ir gi atsikreipė ir vėl grumoja Lapinui teismu.

Taip tai pas mus beveik visur išeina, kur tik griebiamės už politikos. Kur tik žingsnio nekelsim, visur pasirodo pas mus stoka rimtumo ir žmoniškumo.

// **Vėliausiai atkeliavę lietuviai.** Gegužio mėnesiu Amerikon atvažiavo **1,818** (daugiau už balandžio mėnesį ant 435 žmonių). Per gegužį abelnai daugiau atkeliauta, negu per kitą kokį šių metų mėnesį. **Pagal mėnesius šiaip atkeliavo: sausio mėnesiu 612, vasario — 518, kovo — 743, balandžio — 1,383, geguž. 1,818.** Viso nuo naujų metų atkeliavo 5137. Kadangi immigracijos metai prasideda nuo liepos 1910, todėl išviso nuo to laiko, arba per 10 mėnesių atkeliavo Amerikon lietuvių **14,902.**

Išvažiavusių lietuvių iš Amerikos skaičius beveik **septynis kartus mažesnis.** Taip, nuo liepos 1910 iki kovo šių metų apleido Kolumbo žemę tik **1,429** lietuviai. Per patį kovo mėnesį čia pribuvo 743 lietuviai, o išvažiavo vos 177.

Iš Amerikos.

Sulėkimas lenkų sakalų. South Bend, Ind. atsibūna lenkų gymnastų draugijų susivažiavimas, kuriame dalyvauja nuo 242 kuopų delegatai. Amerikos lenkai gymnastai anuomet skilo į dvi šakas, Clevelando seime. Dabar viena vadinasi „Sokoly w Ameryce", o kita atsiskirusioji šaka vadinas „Związek Sokolow Polskich w Ameryce Pólnocnej". Šie pastarieji turi savo biūrą New Yorke ir tenai išleidžia savo organą „Sokol Polski". Buvo jie pas šituos sakalus dabar atsišaukę, užkviesdami į savo seimą, kuris atsibūsiąs 3 d. rugpjučio Toledo, O., bet šitie sakalai tą pakvietimą atmetė. Kiek iš viso Amerikoje yra lenkų gymnastų, dar nepaduota apyskaitos. Užtai delegatas Biega, iš Europos, pranešė sakalams, kad lenkų gymnastų grupės, arba kaip jie sako, „Sakalų Lizdai", ėsą išsiplėtę po visus kraštus: ėsą Paryžiuje, Belgijoj, Peterburge, Maskvoj, Kievoj, Vilniuj, Minske, Odesoj (2000 sakalų). Pačioje Lenkijoje po 1905 m. buvo apie 15,000 sakalų ir sakalyčių, bet dabar rusų valdžia sakalus panaikino. Prūsijoje, nors valdžia persekioja, bet yra apie 6,800 sakalų. Daugiausiai sakalų yra Galicijoje, — nes siekia į 26,000. Išviso organizuotų lenkų gymnastų yra apie 40,000.

Ar pasikėsinimas ant prezidento? Indianopolis, Ind. 4 d. liepos, atsisėdus prezidentui Taftui prie paminklo, pastatyto paminėjimui kritusių civilinėje karėj kareivių, prazvimbė pro šalį kulka, kuri Tafto nekliudė, be lengvai sužeidė šalip sėdinčią ponią Tutewiler, pačią turtingo vietinio miesčionies. Manoma, kad buvo pasikėsinimas ant prezidento Tafto, bet detektivai ikšiolei šovėjų dar nesurado.

Vieton poliuso — farmos. Garsus prie šiaurės poliuso keliautojas, Dr. Fred Cook, nors amerikonams nebeprirodė, kad jisai atrado šiaurės poliusą, bet užtai savo lekcijomis surinko nemažą kapitalą, ir dabar Texas valstijoje nusipirko labai daug žemės, ant kurios vesiąs ramų ūkininko gyvenimą. Reporterių neprisileidžia, nors pasakė, kad jis dar sykį nudyvysiąs Ameriką, nes poliuso atradimas kaip tik jam priklausąs, o ne Peary'iui!

Karščių aukos. Pereitą savaitę po visą Ameriką perėjo neišpakyti karščiai, kurie vietomis siekė į 105 laipsnius pavėsyj, o ant saulės — iki 110. Šimtai žmonių įvairiuose miestuose pasimirė nuo karščių. Pradėjus New Yorką, kur numirė į 150 žmonių, traukiasi visa eilė: Philadelphia 65, Bostonas 29, Pittsburgas 21, Clevelandas 33, Newarkas 26, Chicago 156, St. Louis 18, ir tt. Kiekvienas miestas atidavė karščiams savo danę. Sakoma, jog per visą Ameriką per šituos karščius žuvo donę. Sakoma, jog per visą buvo biskį atvėsią, kaip štai pereitą nedėldienį vėl užkepino saulė ir pasikavojo vėjas.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

CHICAGO, ILL.

Šiemet, 4 d. liepos, čia buvo sumanyta paroda-apvaikščiojimas. Dalyvavo joje daug tautų. Lietuviai irgi neatsiliko. Paroda mieste prasidėjo 10 v. ryto. Visos tautų dalyvaujančios draugijos ėjo nuo 26-tos ir Michigan gat. iki Randolph, potam apėjo dar keletą gatvių ir išsiskirstė. Apvaikščiojimas mieste pasibaigė apie 12 v. dienos. Po pietų parengta apvaikščiojimai, jau skyrium, miesto parkuose-daržuose.

Miesto parodoje, kaip matyti, lietuviai pasipuošė. Draugijos parūpino vežimą (jo intaisymas lėšiuoja apie $500), parodantį kng. Gedeminą paimantį Kievos pylį. Buvo parūpinę ir antrą vežimą dėlei „Birutės" choro, bet „Birutės" draugija, nesant pastaruoju laiku joje geros ir atsakančios tvarkos, iš priežasties per keitimo jos valdybos ir išvažiavimo Petrausko, atsisakė parodoje dalyvauti. Reiškia neatsižymėjo taip dideliai lietuviai šiemet per 4 liepos, kai pernai.

Priemiesčių parodose (parkuose) nebuvo taip žymus dalyvavimas, nes lietuviai dalyvaujantieji programoje nėra gerais kalbėtojais ir lietuvių reikalų permatytojais (Čion kalbu apie Bridgeporto — White Mark Square — rengtąją parodą). Tiesą, čion buvo pasižadėjusi „Birutė" ir trejetą dainelių sudainuoti; bet reik patėmyti, kad čion „Birutė" kas savaitė daro repeticijas, visiems lietuviams ir svetimtaučiams žinoma, taigi negal padaryti jokio įspūdžio. Dar juokingiausia, kad „Birutė" draugija savojo tautinio hymno nemokėdama sudainuoti, apsėmė pagiedoti angliškai amerikonų hymną „America".

Tiek to. Visgi panašųs apvaikščiojimai, vietoje šaudymų, girtuokliavimų, yra naudingi ir geistini. **Žilis.**

CHICAGO, ILL.

Keletą savaičių atgal pas gerb. tautietį Kl. Jurgelionį buvo susirinkę kieliolika vietinių Chicagos inteligentų, būtent: J. Laukis, J. Dagis, St. Tananevičius, Pr. Butkus, P. Sarpalis ir k. Tikslas susirinkimo buvo sušauktas, kad ap svarstyti leidimą naujo lietuvių kalboje laikraščio, kuris būsiąs pašvęstas vientik lietuvių literatūros ir kritikos reikalams. Po pasikalbėjimų ir apsvarstymų nutarta leisti iš pradžių 3—4 kartus į metus tokio pat formato kai Kauno „Draugija" Būsią jame vien tik originaliniai lietuvių kalboje rašyti straipsniai, beletristika, eilės, apysakos, dramos, komedijos, naujųjų veikalų recenzijos ir t. p. Bus pakviesti visi Amerikos ir Europos rašytojai bendradarbiauti. Tasai laikraštis bus nuosavybėje pačių rašytojų, nes koksai tik pelnas būsiąs, bus skiriamas rašytojams už rašymą. Taip gi tarta buvo, kad pakviesti visus lietuvius dailininkus ir kiek viename numeryje, pagal išgalės, leisti keletą dailės paveikslų. Žinoma, tokio laikraščio leidimas (kiek žinau, toks pats laikraštis pora metų atgal buvo užmanytas leisti Brooklyne, bet kodėl jis neįsikūnijo — nežinau), ypač pirmųjų numerių, reikalauja nemaža piningų — apie 2-3 šimtus dolerių, todėl nutarta, pirmųjų numerių išleidimui, pas prijaučiančius žmones, paskolinti. Išrinkta tapo ik tuolaikinė naujojo laikraščio leidimui, kaip ją užvadino, rodos, rašytojų būrelio, valdyba, būtent, pirmininku Kl. Jurgelionis, kasininku St. Tananevičius, raštininku Pr. Butkus. Tarta, kad šiemet, pašventus visas išgales, jau galima būtų išleisti vienas numeris. Kitas susirinkimas plačiaus apsvarstys reikalus leidimo to laikraščio. **Žilis.**

BROOKLYN' N. Y.

Liepos 1 d. atsibuvo Dexter park ke Šv. Petro Draugystės piknikas, kuris iš pradžios labai gražiai ėjo. Buvo du chorai: „Scenos Mylėtojų" ir So. Brooklyno. Linksmino susirinkusius svečius su savo linksmomis dainelėmis ir su visokiais lietuviškais šokiais, kurie net pas iš šalies stovinčius svečius girdėtis iššaukė užsiganėdinimą ir rankų plojimus. Giedoriai savo užduotį gerai ir gražiai atliko. Draugystė jiems maloniai dėkavojo. Iš teisybės, pirmutinis dar šitoje apylinkėje tokis piknikas atsibuvo. Susirinko svečių arti tūkstančio ir visi gražiai linksminos ir viskas butų gražiai užsibaigę, kad nebutų atsiradę tokių nesusipratimų, kurie iš anksto turėdami piktumus ant viens-kito, atvažiavę pradėjo vienas kitam nosis lyginti ir pasirodė čionai pu blikai, kad ne vyro galvas turintįs. Tie „sporteliaiįį prisitraukę rūgšties, netik tarp savęs susipešė, bet dar ir niekuo nekaltus, kurie norėjo sutaikinti, intraukė į ermyderį. Ir per tokius nesusipratėlius turėjo daugelis nukęsti. Geriau jie padarytų, kad kame susipyko, kad ten ir paliktų savo piktumus, tai ir patiems butų geriaus ir kitiems nereikėtų jieškoti gerų dėdžių, kad duotų mūsų sporteliams nakvynę; bent 4 tokią nakvynę gavo, kurie gal dar nebuvo nakvoję, o žinoma, ir ten neuždyką: turėjo užsimokėti ir amerikonais prisipažinti.

Daugiaus taip nebedarykit ir lietuvių tautos nežeminkit, nes tas baisiai negražu.

J. K. Mikas.

HOMESTEAD, PA.

Nelaimingas piknikas. Liepos 2 d. buvo čia vietinės S. L. R. K. A. kuopos piknikas, kuriame tarp ko kito, sakoma, kad kuningėlio K. Čepanonio pakurstyti dievoti žmonelės ėmė jieškoti po pikniko daržą „bedievių". Ir ištikro jiems pasisekė keletą užkabinėt, kurie nesilanko į bažnyčią. Prasidėjo muštynės. Parkviesta policiantus, kurie norėjo peštynes nuramdyt. Vienas iš katalikų bandė policmanui pasipriešinti ir buvo atėmęs revolverį, bet čia keli policmanai sušokę, kad jau davė mušt visus, kas tik pasisuko po rankomis. Tokiu būdu primušė iki ledgyvio V. Burauską ir F. Morkelį, ir nuvežus ligonbūtin daktarai užsiuvę net po dvyliką skylių. Kažin, tik begu ir pagys. Kitus gi penkius nuvežė į kalėjimą. Jie visi bus teisti už pasiprie šinimą valdžioms, Pittsburgo apskrities teisme, už kokių 6 mėnesių. Taip nelemtai užsibaigė ta medžioklė ant bedievių!...

Ateistas.

YOUNGSTOWN. OHIO.

Jau buvo „V. L." apie šį miestelį rašyta, bet nebuvo nei dešimtos dalies apie lietuvių gyvenimą pasakyta. Čia lietuvių yra į kokį 130 dūšių. Dėlko taip mažai? Dėlto, kad čia lietuviai labai skurdžiai gyvena, sulindę po 15 ypatų į vieną stubelę taip prastą, kad žydas savo karvės nestatytų; nemato saulės, nei giedrios dienelės Subatomis ir subatvakariais tai net baisu užeiti tarp lietuvių;

pusnuogiai, basi, bonkomis apsikrovę, geria, rėkia, kaip laukiniai... Lietuviai čia dirba sunkiausius darbus, nes mus žmoneliai niekuomet negali dasivaryti lengvesnio ir švaresnio darbo: viena nesimokina angliškos kalbos, antra neskaito jokio laikraščio, trečia — kad ir dirba, tai nepilną laiką, nes po „pedės" reikia po 2—3 dienas pabaliavot. O jeigu nori baliavot, tai turi ir dirbtuvių bosams į gurklį pripilt ir į kišenes indėt: būna dar ir tas, kad lietuviai kur gražesnes moteris turi... užfundyt dėl boso! Taip lietuviai ir ungarai ir išpratina bosus lenkti visokiais kyšiais patis per savo aklumą. Tankiai bosai ateina į lietuvių grįčias ir liepia duot gert ir valgyt. Tą pats mačiau per 4 d. liepos, kaip atėjo Strutners Ohio bosai (tarp tų tūlas Armonas), pas lietuvį p. K. S. ir užsiragino moteriškę, kad užfundytų gėrimų ir vakarienę. Negana to, dar prisivarė vyrą lošti kazyromis iš piningų. O lošiant su tokiais ponais reikia pralošti, nes jeigu išloši, tai praloši darbą. Moteriškė verkdama paprašė vaikinus, kad tuos ponus kaip nors išrūkytų, ką tie nieko nelaukdami užvedė ginčus, pakabina ponams paakin po liktarnią ir išvijo. Bet šitokių drąsuolių mažai tesiranda, ir taip vargsta žmoneliai per savo tamsumą.

J. S. M.

CHICAGO, ILL.

Vienu tarpu bepaduodamas žinutes iš minimojo miesto, regis, prasitariau, kad čion, Chicagoje nėra jau taip augštai lietuvių pakilta kultūroje, kaip esti aprašoma tūluose laikraščiuose ir kaip matosi kitų miestų lietuviams. Jeigu mes žinome, kad tarp kviečių atsiranda ir kūkalių, kad tarp gerų žmonių ir blogi, tai mūsų priedermė yra nurodyti tų žmonių blogas puses. Štai mano rankose yra apskelbimas-kortelė „Prelekcijos" surengtos Liet. Darb. Muz. Dram. Dr-tės. Pirma prelekcija: Dėlko žmonės gyvena ant svieto ir 2) Valstybės ir karės. Abi prelekcijas skaitys M. M. Jonelis. Minimąjį „prelegentą" chicagiečiai pažįsta kaipo iš pažiūrų socialistą, priklausantį prie S—gos. Pažįsta kaipo girtuoklį, peštuką ir draugystėse ramybės ardytoją. Bet jei nežiūrėti į žmogų, ką jis veikia ir daro, bet ką sako, tai paklausykime. Teko būti jo „prelekcijose". Ką gi jis pasakė? Nieko. Priminė tik, kad žmonės negali taip gyventi, kaip dabar gyvena. Jie turi skrajoti padangėse, it dangaus paukščiai, turi „nei sėti, nei pjauti, bet duoną gauti".

Kitoje „prelekcijoje", būtent, „Valstybės ir karės" vėl niekų prisakė. Kaip žinoma, minimasis „prelegentas" iš profesijos yra kalvis, su jokiuo mokslu nesusipažinęs, laikraščių jokių, apart „Kovos" ir nemato (bet ir tos neskaito!). Jo tikslas, kad tik gauti dešimtukų (ineidamas į „prelekciją" turi užsimokėti 10 cen.) ir paskui juos pragerti.

Ant tos pačios kortelės, žemiaus, yra įspauzdinta 7-8 eilutės, neva „Poezija MM Juodžio" Štai jos, žodis į žodį, rašyba netaisyta:

„Poezija MMJuodžio

Ei darbininkai ia darbininkės stokim ir suglauskim pečius,
Mieliai giesmias giedokim, kurkim jaunuomenės jausmus gilius.
Laikas virti kožnoj krutinėj ir
pasklisti tėvynėj
Meilę jungti žmonių širdyse, galingai stoti į vienybę.
Nors aštriausi ginklai iškelti, jai karštai, drąsiai, galingai
Apsiginkluokim meilia teisybės, šviesa, kol pasieksim auštantį rytą.
Meilia kurstykimies kits kitą ir neliaukim dainą dainavę!

Tai kokių pas mus esama prelegentų ir prelekcijų, mokslo ir kultūros platintojų **Žilis.**

CHICAGO, ILL.

Berželio 5 d. buvo „Birutės" draugijos visuotinas metinis susirinkimas „Aušros" salėje. Buvo skaityta P. Butkaus parengtoji „Birutės" draugijai konstitucija. Projektai konstitucijos pasirodė geri ir juos susirinkimas priėmė Sekančiame susirinkime jau bus pranešta pilnoji ir visai gatava „Birutės" konstitucija. Pranešta, kad „Birutės" dr-jai padovanojo Kalėdų Kaukė (Kl. Jurgelionis) savo sceniškąjį veikalėlį (komediją vienoje vekmėje) „Šalaputris". Susirinkimas ištarė ačiu. Išrinkta visiems metams nauja valdyba. Pirmininku (vieton Dūdos) J. Ilgaudas; raštininku (protokolų) (vieton M. Damijonaitienės) Pr. Butkus; turtų raštininku (vieton J. Dagio) J. Hertmanavičius ir kasininku (vieton A. Zacharevičiaus) — Dr. A. Žymontas. Pasitikima, kad naujoji valdyba darbuosis iš visų jėgų, kiek jos pavelys, pakėlimui „Birutės" draugijos, tobūlinimui scenos meno ir tt.

Darbai ir visas stovis „Birutės" draugijos 1910 ir 1911 m. bus pranešta laikraščiuose kiek vėliaus.

M. Bėdulis.

SO BOSTON, MASS.

Kėblus yra padėjimas korespondento vasaros laiku. Žmonės bijodami saulės smūgių maudosi jūroje, arba pavėsiauja sodnuose; visuomenės gyvenimas tartum sustoja. Sunku yra surasti medžiaga rašymui. Todėl esmi dėkingas „Zuikio Broliui", kuris savo korespondencija tilpusią „V. Liet." (N26) duoda man progą pasakyti keletą žodžių apie mūsų biznierius. Palikęs šalyje smarkius žodelius nemokančio suvaldyti savo jausmų ir intužusio biznierėlio, kalbėsiu apie principališkus dalykus. Mūsų biznieriams, tiesa, sekasi neperpuikiausiai. Apart poros asmenų, kuriems pasisekė gerokai prasisiekti (jie verti to buvo), didžiumas mūsų vertelgėlių skursta Pralobusių lietuvių, kokių nemaža galima užeiti Pensylvanijoj ar Chicagoje, veltui jieškotum Bostone. O juk geistina, kad mes galėtume sulaukti ir milijonierių, tokių kaip Carnegie. Kad mūsų vertelgoms nesiseka, kieno tai kaltė? Visų pirma, kalti mūsų tautiečiai, kurie neprilaiko savo brolių, o eina pas žydus, yankes ir airius. Lietuviams, deja! toli prie solidariškumo, kokį galima pastebėti pas kitataučius Bet iš kitos pusės, „nešventi" ir mūsų biznieriai abelnai. Toliai šaukiasi palaikymo savo „tautiečių" pakol nepralobsta, o kuomet pralobo, tai ir „Sudiev Lietuva". Surašose aukų visuomenės labui jų pavardžių veltui tejieškotum ..

Kitas dalykas, kuris kenkia mūsų biznieriams, tai jų partiviškumas. Pas mus galima rasti pirmeiviškas ir atžagareiviškas bučernes, pirmeiviškus ir atžagareiviškus čeverykų štorus (Klausimas: ar ir čeverykai gali būti atžagareiviški?), pirmeiviškas ir atžagareiviškas siuvėjų dirbtuves ir kitokias pramonijas ir prekybos įstaigas. Pagaliaus tegul sau jų vedėjai būna pirmeiviais arba atžagareiviais, kaip jiems patinka, tačiaus biznieriui pirmeiviui nepridera užgauti atžagareiviško „kostumierio" tuomet kada jis jam atneša piningų. Be panašių faktų tarp lietuvių bėsama. Tegul „Zuikio Brolis" paklaustų šitų žodžių rašytojo o jis jam faktais tai prirodys. (Nieko neturiu prieš tai, kad Redakcija jam ir mano adresą suteiktų.) Taigi patarčiau biznieriams, kurie gyvena iš katalikų jų tikybinių jausmų neužgaulioti. Tą patį patarčiau respective ir katalikui, jei jis nori gauti pelną nuo laisvamanio. Žodžiu biznieriui (jei nori padaryt biznį) nereikėtų varyti jokios tikybinės arba prieštikybinės agitacijos. Tegu jis būna biznierium, daugiau nieko.

Dargi, mes Bostone turime pirmeiviškus teatrus (Žaibas) ir parangiuosius chorus (Birutė). Bet patriotiškumas ir jiems neina ant gero. Tankiai girdėt patis skundžiasi, kad „atžagareiviai" jų neprilaiko. Ar ne būtų geriau mūsų dailą, lygiai kaip ir vertelgystę, palikus bepartivinėms Man rodos butų išto nauda netik prekybai ir dailai, bet ir visai Lietuvai. **Bastenis.**
ir visai Lietuvai. **Bastenis.**

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Ketverge 22 d. berželio įvyko visų viet. liet. draugysčių susirinkimas, kuriame buvo apkalbėta kokia turėtų būti lietuviška svetainė; be to dar buvo duoti paaiškinimai susirinkusiems, jeigu kas ką norėtų sužinotie, kaslink svetainės. Aiškino Baikauskas, Gerdauskas ir Poškus; pasirodė, kad jie dirba pagal išgalės ir jų darbas nepasilieka be naudos. Dabartės draugystės nutarė kad išrinktoji komisija duotų architektui išdirbti planus ir ruoštųs prie statymo. Svetainė bus mūro, susidės iš dvejų lubų, turės 100 pėdų ilgio ir 50 pločio; ant pirmų lubų bus dvi krautuvės ir nedidelė svetainė susirinkimams. Ant antrų lubų bus didelė salė su galerijoms ir pagrinda-scena; tai bus dėl teatrų ir šiaip didelių susirinkimų.

Planus sutaisys dėl penkių lubų, bet šiuom sykiu dar tiek muryti kapitalo nėra; sakoma, kaip tik kiek prasigyvensim, tai dastatysim da tris augštus. Dabar draugystės piningų yra sumokėję $5000 suviršum už žemę, ant kurios yra ir stuba nelabai prasta. Susirinkime nelabai daug lietuviųę dalyvavo. Žinoma, tie tik susirinko, kuriems ištikro rūpi šis darbas. Kiek teko patėmyti, visi linksmai svarstė salės reikalus ir visi trokšta išvysti savo namą kuogreičiausiai. Nutarta da vieną susirinkimą šaukti, nes su vienu vakaru negalima buvo viską atlikti. Kitame susirinkime p. Gerdauskas žada skaityti Bendro vės Įstatus, kuriuos turi išvertęs ir angliško ir tada, jeigu draugystės ras gerais apdirbtus, priims, ir tada pradės pardavinėt akcijas.

— Tūlam Petrui Vuodžiui (lietuviui) dirbtuvėje Landers Frary & Clark piela pagavo ranką ir visus pirštus nupjovė. Nelaimingą nuvežė į ligonbūtį.

DETROIT, MICH.

Berželio 24 d. mirė čionai krikščionių socialistų kuopa, kurią pernai su tokiu triukšmu „profesorius" Šeštokas buvo sutvėręs. Buvo dar susirinkimas, bet tame viskas ir pairo. Priežastis pairimo nežinoma. Tačiaus spėjama, kad ją paardė patsai „profesorius"' Šeštokas, kuris čia buvo dabar atvžiavęs ir buvo užsakęs savo vierniemsiams, kad pakolektavotų piningų, nes jam reikią važiuot į Valparaisą. Bet nebejvyko nei ta kolekta. **P. Kirvelis.**

ST. CHARLES, ILL.

Gegužės 27 d. čia buvo loštas teatras, surengtas triūsu S. L. A. 250 kuopos. Lošta buvo Aglės komedija „Netikėtai" ir gana gerai nusidavė. Ypač gerai lošė Jieva Narkatukė. Gaila tik kad nedaug tebuvo publikos, nors ši kuopa šįmet jau trečią teatrą lošia, ir vis balius laiko be svaiginančių gėrimų, taigi dirba žmonių apšvietimui. Po teatro kalbėjo Dr. Greičiūnas iš Chicagos. Nurodė gėrimų pavojingumą sveikatai, taipgi merginoms davė pipirų už nešiojimą nesavų plaukų.

Čionai yra lietuvių apie 500. Dirba sunkiausius darbus.

Draugysčių yra šios: D. L K. Vytauto, Šv. Jurgio ir S. L. A. kuopa, beje dar ir klubas. Vytauto dr-tė turi ir dailų kningynėlį, kurian pareina visi laikraščiai iš Amerikos ir Lietuvos. Žodžiu, vietinai lietuviai kįla. Yra už miestelio kelios šeimynos lietuvių kurios tai gėdą daro visiems lietuviams. Vaikščioja po gatves net moteris, vienoj rankoj bonka, kitoj kūdikėlis ir džiaugiasi: „Žiūrėk, mano Jonukas jau pusę bonkos išmaukia!"

A. Valintas.

FARMINGTON, W. VA.

Čia dirbąs kasyklose koksai rusas Grigoras apmainė priliuodoto karo čekį. Užtai nabagas gavo bausmės užsimokėti $25 ir 30 dienų kalėjimo. Verkė nabagas grinorėlis, verkė jo net ir draugai, net duoną su smulkiai supjaustyta dešra kaišiojo per langą, bet visgi bausmė reikėjo atbūt.

Kalnakasys.

SPRINGFIELD, ILL.

Labai dideli čionai karščiai; išdžiūvo netik daržai ir laukai, bet ir girtuoklių gerklės, taip kad girdėtis net ketina neužilgo dar vieną naują bravarą statyti.

Lietuvių pirmeivių nesigirdi nieko veikiant. Tik anglai socialistai tankiai ant gatvių pakalba.

Darbai anglių kasyklose suvis nekaip eina: 2—3 dienas tedirba savaitėje, taip kad vos kad ant pragyvenimo užsidirbi.

A. Čekanauskas.

PATERSON, N. J.

Berželio 24 d. vietinė Šv. Kazimiero draugija kėlė pikniką. Štai apie 11 val. iškilo peštynės, iš kurių pakliuvo 5 ypatos į kalėjimą, kur juos teisėjas Bushman nubaudė po $10 kiekvieną. Anglų dienraščiai tas peštynes vadina historiškoms; vienas sako, kad buvęs ungarų piknikas, kitas gi marškinių unijos, — mat lietuvių daugelis dirba prie marškinių. Matomai anglai dar lietuvių nežino, tik tiek žino, kad ne len-

„Paterson Evening News" štai ką sako: „Viskas ant pikniko buvo gerai tik apie 11-30 vienas vedęs vyras šokių salėj pareikalavo pas tūlą merginą $3, kuriuos jis jai buvęs paskolinęs. Mergina įsižeidė, jos draugai užsirūstinę ant to vyro, iško ir prasidėjo „faitas" į kurį subėgo visi piknikieriai Alaus stiklai, buteliai ir kresės buvo darbe; daugelis vyrų išėjo be kepurių ir be žiponų, kiti buvo baisiai supjaustyti su peiliais." Čia paduodu areštuotų vardus, nors vardai lietuvių labai neaiškiai paduoti: Joseph Jeinsky, Tony Somattsky, Charles Petritis, Vladas Vučkauskas, John Lushwisch, —visi iš Patersono.

Mums tiek žinoma. kad pradžia tikrai tokia buvus, tik su tuo skirtumu, kad apgynėjai tos merginos buvo iš Newark'o, N. J. pagarsėjusios Perlojos bandos nariai, kurie ėsą ir atvažiavo sumušti patersoniečius ir teisybė apie kelis sumušė ir išbėgiojo, o patersoniečiai nieko blogo nejausdami, pasiliko, ir juos policija paėmė.

Reikia pastebėti, kad tarpe patersoniečių niekad panašių atsitikimų nebuvo. Newarko peštukai jau gana visoj apylinkėj žinomi. Sako, kad jie net tam tikrą klubą turi, kur moką mėnesinę, kad kuriam iš narių pakliuvus į valdžios rankas butų už ką gelbėti; bet esą į klubą negali prigulėti kurie neina išpažinties.

— Berželio 24 pripuolė Šv. Jono, o kadangi lietuvių Jonų labai daug, tai ant rytojaus nedėldienyj, lietuviais apgyventos gatvės buvo linksmos; keliose stubose net po penkias armonikas buvo tampoma.

— Berželio 15 vietinė S. L. A. 101 kuopa turėjo susirinkimą, kur iš 26 seimo delegato buvo išklausytas raportas; į susirinkimą atėjo tik aštuoni nariai.

Vaikas.

BROOKLYN, N. Y.

Vaidinimas. Liepos 1 d. buvo vaidinta Taut. Name trijų veiksmų farsas „Audra Giedroje", vaidino Dramatiškas Ratelis iš Passaic, N. J. Paėmus į atidžią laiko trumpumą, kuriuo vadintojai susimokino — padaryta tiktai trįs repeticijos, — geresnių įspūdžių nei nebuvo galima nei tikėtis nei norėti. Tokiuo laiko trumpumu susimokinti gali pasikakinti begu tiktai aktoriai-profesionalai, tačiaus seka tatai ir aktoriai-mėgėjai. Nežiūrint jau to, kad aktoriai-mėgėjai taip trumpu laiku negali tinkamai žodžių, neminint judėjimų, išmokti, bet dažnai pasiskiria tokią rolę, kuri nesutinka su vaidintojo charakteriu. Žinome, jog vaidinimas tiktai tuomet gali būti gyvas, įspūdingas, kuomet vaidintojai, žėdnas į savo rolę, įdės savo sielą, atjaus tą, ką vaidina, į savo rolę įsigyvenęs. Be to gi vaidinimas bus šaltas ir negyvas.

Iš Dramatiškojo Ratelio aktorių-mėgėjų: Kupetis (J. K. Gilius), Agnė (V. Lapinskiutė), Katrė (V. Norkienė), Bartašius senis (S. Pauža), Bartašius, sūnus (P. Gilius), Barbė (N. Griceliutė), Magdelena (P. Sakalauskiutė), Grigaitis (P. Sakalauskas), Raulas (A. Drobnis) lošė vidutiniškai — paėmus į atidžią laiko trumpumą susimokinimui— V. Norkienė, S. Pauža, N. Griceliutė, P. Sakatauskienė; tikrai profesionališkai išpildė savo rolę A. Drobnis.

Programoje buvo paskelbta, jog dainuos du chorai, tačiaus nedainavo nei vienas. Po vaidinimo buvo šokiai. Šitą vakarėlį surengė L. S. S. VI susivažiavimo rengėjai palinksminimui susivažiavusių delegatų ir kitų.

J. Baniulis.

New Yorko žinios.

¶ **Daugiau streikų ant laivų.** Tarptautiška Jurininkų Unija nutarė dar iššaukti streiką ant dviejų laivų Porto Rico linijos, pirma išplauksiant tiems laivams į Kingstoną. Laivai vadinasi „Santa Maria" ir „Almirante", priklauso Suvienytai Vaisių Vežimo kompanijai. Jurininkai nori kad pripažintų jų uniją.

¶ **Austrijokų pogromas.** Ant 59 gatvės ir 9 Ave. gauja valkiojozų, būk pasamdyta amerikonų darbininkų užpuolė austrijokus darbininkus ir jų priestogę, Ant. Ruskovičiaus, jų vientaučio saliūną. Išdaužė viską, kas tik saliūne galima sudaužyt. Daugelis austrijokų buvo sunkiai sužeistų. Mušeivų vienok nesuareštavo, nes išlakstė. Būk tai buvę keršijama austrijokams, kad jie pigiau eina ant gatvių dirbt.

¶ **Cholera.** Užpereitą savaitę New Yorko kvarantinoje pasimirė viena italionka ir vienas italas, kurie tik ką pribuvo iš Italijos. Daktarai pripažino, kad jie numirė cholera. Todėl dabar iš Italijos atvažiuojančius visus veža kvarantinon ir laiko tenai net po penkias dienas, pakol neištiria, kad neserga cholera.

¶ **Išvažiavo.** „Tėvynė" rašo, jog šiomis dienomis jau išvažiavęs iš New Yorko buvęsis S. L. A. sekretorius, p. Žemantauskas į Waterburį, kur ketinąs apsigyventi.

¶ **Panaikis tiltapiningius.** Majoras Gaynor padavė propoziciją, kad nuo Williamsburgo ir kitų keturių tiltų ant East Upės panaikinti ėmimą mokesčių už pervažiavimą su vežimais.

¶ **Dėkavoja Šv. Rokui.** Ant 236 Elizabeth str. „Juodoji Ranka" susprogino italo Modonio namuose bombą, už tai kad jis nedavė piningų. Modonio ir jo sūnus vos išsirausė iš griuvėsių pusiau suardyto namo ir dėkavoja Šv. Rokui, kad jis išgelbėjęs nuo pražuvimo. Policmanai sako, kad čia reikia dėkavot ne Šv. Rokui, bet virtuvei, kurioje labai augštai buvęs langas, taip kad bomba užkliuv. į palangę ir neįlėkė iš oro čiela.

¶ **Grąžina iš kaslegarnės.** Joana Krakauskiutė. 25 metų, iš Mierčių kaimo, Naumiesčio par., Suvalkų gubern. atkeliavo su laivu „Amerika" iš Hamburgo, liepos 8, 1911. Keliavo pas seserį Mare ir jos vyrą, Juozą Karbanavičių, Box 6, Princetun Šipo (turbūt Princeton Depot), Mass. —Sulaikyta kaslegarnėje — ligonbutyje ir nuteista gražinti atgal, nes turi trachomą.

Vietines Žinios.

— **Dr. Aldona Šliupiutė-Jankauskienė** nuo 8 d. liepos išvažiavo ant vakacijų. Viešėsianti iki rugpjūčio 1 d. Per tą laiką ofisas bus uždarytas.

— **Šventakuprių laikraštis.** Girdėtis, kad Brooklyno šventakupriai ketiną inkurti satyrišką laikraštį, savo organą. Eisiąs jisai kas mėnuo. Kas bus jo redaktorium ir kas jį leis, dar nežinoma.

— **Liepos apvaikščiojimai.** Per 4 d. liepos, nors buvo žadėta lietuviškų draugysčių apvaikščiojimuose iškilmingai dalyvauti, bet žadėjimai neišpildyti. Išėjo nelabai didelis būrys lietuvių, su Lietuvos Ukėsų Klubu ir lietuvišku benu, kuris dailiai pagriežė, nulydėdamas parodą iki Williamsburgo pleciaus. Prie Washingtono stovylos ant pleciaus buvo anglai kalbėtojai ir dėl lietuvių pasakė kalbą p Lutkauskas. Potam visi išsiskirstė, nes saulės kaitra be pasigailėjimo spirgino, ir kas gyvas skubinosi pavėsin. Vakare ant to patiės pleciaus ir McCarren Parke buvo leidimai rakietų ir bengališkos ugnis. Šiaip tą dieną po visą Brooklyną buvo vienok didelės parodos ir daugybė įvairiose vietose prakalbų. Šiemet per 4 d. liepos mažai bebuvo šaudymų, nes valdžia buvo uždraudusi pardavinėjimą

šaudomų priemonių. Nedaug bebuvo ir nelaimingų atsitikimų. Visi miesčionis tuo džiaugiasi.

— **Pasimirė lietuviai**: Berželio 24 d. pasimirė Juozapas Adomaitis, 8 mėnesių, ant 187 N. 4th str., nuo vidurinių dieglių. Liepos 2 d. Matausas Varnas, 28 metų, ant 289 Whyte Ave.

P. Butkus.

— **Apsivedė lietuviai**: Ignas Sanuta su Paulina Vasauskaite, abu nuo 151 Berry str.

P. Butkus.

— **Laisvamanių kuopa.** „Tėvynė" rašo, jog kai-kurie jauni vyrai ketiną Brooklyne suorganizuoti Lietuvių Laisvamanių Susivienijimo kuopą. Reikia pridurti, kad šita kuopa jau ir pernai buvo ketinama suorganizuoti, bet ikšiolei vis dar nesusitvėrusi buvo.

— **Karščiai.** Pereitą savaitę perėjo per New Yorką ir Brooklyną tokie dideli karščiai, kokių vietiniai žmonės nepamena nuo 12 metų atgal. Šešių dienų karščiais numirė iš saulės užgavimo 146 žmonės, o apalpusių suskaitė laikraščiai netoli tūkstančio. Tarpe pasimirusių randasi ir lietuviškomis pavardėmis: S. Darkauskas, 510 Morgan Ave. Brooklyn; M. Silvesčiutė, 26 Jackson Place, Brooklyn; V. Žaliauskas, 145 — 23rd str. Brooklyn; K. Zelaliukas, 94 Union Ave. Long Island City. Apalpo šie: Jule Zabickiutė, 1116 Manhattan Ave. Brooklyn; E. Brunskis, 524 E. 118 str. New York; K. Gikiedis, 548 W. 20th str. N. Y.; M. Marikevičienė, 227 E. 29th str. N. Y.; D. Saliugis, 4270 Boston Road, N. Y.; Z. Utauskiutė, 103 Pearsall str. Long Island City; Julis Šeštokas, 1567 Bath Aye. Coney Island.

Per tuos karščius netik žmonės daug nukentė, bet ir gyvuliai. Suskaityta, kad per abu didmiesčiu padvėsė apie 600 arklių. Miesčionis būriais važinėjo į pamarius. Viename Coney Island kasdien buvo minia žmonię iš pusės milijono. Maudyklės baisiai pabrango. Pakol dar nėra užbaigta miesto maudyklės statyt, maudyklių savininkai pasinaudodami proga lupė iš žmonių net iki $2 už ruimelį ir tai tik ant valandos kaip-kada teduodavo vietą. Dabar jau biskį atvėso. Pereitą subatą iš 100 su viršum laipsnių karščio nupuolė iki 89. Vienok jei karščiai dar sugrįžtų, tai sveikatos biūras išleido šiokius gyventojams persergėjimus: Plonai vilkėt, vengt didelio judėjimo kaip galima, nesikaitint prieš saulę, gert apsčiai šalto vandens, negert ledinio vandens, saldžių gėrimų, alkoholinių gėrimų, arbatos ir kavos; vengt riebių valgymų, kaip mėsos, saldainių, o geriau laikyties prie žuvies, vaisių, daržovių, kruopų, tyro pieno ir pasukų (maslionkų); prausties ir maudyties mažiausiai du sykiu ant dienos, geriausiai sūriam ar jūrių vandenyj; neimt jokių gyduolių, jei bent tik daktaras lieptų.

— **Miesto maudyklės.** Apie 15 d. liepos Coney Island atsidarys baigiamos statyt miesto maudyklės, kuriose sakoma tilps į 10,000 žmonių. Už ruimelį ims tik dešimtuką ir dešimtukas reiks padėt depozito už rakčiuką. Kai rakčiuką sugrąžisi, tai gausi atgal ir depozitą. Šitos maudyklės bus labai didelė malonė dėl aplinkinių žmonių, nes bus švariai ir pigiai leidžiama išsimaudyti. Tik reikės savo siūtą turėt. Bet siūtas tai mažniekis, sulyginus tą, kad žmonės privatiškų maudyklių savininkams po kelis siūtus per vasarą intaiso ir da juos maudyklėse kaip gyvulius brukinėja. Žinoma, savininkams tai užtruks melžiamoji karvutė; jie baisiai ir nenorėjo šitų miesto maudyklių, bet jų užbėginėjimai nieko nepagelbėjo.

— **Sumažino laiškų nešiojimą.** Jau antra savaitė, kaip Brooklyne tapo sumažinta laiškų nešiojimas nuo 5 sykių į 3. Tas pasirodė labai kenksmingu visiems pramoninkams ir ofisams. Todėl miesčionis rengė protestus ir su jais išsiuntė Washingtonan kongresmaną Wilson, kuriam vyriausis krasų užvaizda Hitchcock pasakęs, jog laiškų nešiojimas vėl bus įvestas į seną tvarką.

— **Prigėrė.** Per liepos 4 d. šventę įvairiais vietinės jurės pakraščiais prigėrė besimaudydami 14 žmonių. Tik Conev Island nieks nežuvo. Daugiausiai Long Island pavandeniais. Ties Whitestone, L. I. rado prigėrusią porelę: Jaroslavą Honzicek ir Pauliną Hornokiutę, kurie tik nesenai buvo susižiedavę.

— **Apsivedimo laisnius** išsiėmė šie lietuviai: Juozas Klasterskis su Ona Janauskiute, abu iš 519—18 Ave. Long Island City. Simas Milkūnas 24 Village Point road su Mare Vingiriute 24 Village Point, Whitestone. Jonas Girdzijauskas, 128 N. 1st str. Brooklyn su Anelia Stroliute, 22 Grand str. Maspeth.

Iš L. S. S. SUSIVAŽIAVIMO.

(Užbaigs.)

kalba linkui zecerių (pakilo triukšmas). Tūli įnešė, kad Bernotą ir Jakštį susivažiavimas prašalintų iš „Kovos" nuo darbo. Kilo karšti ginčai; tūli prirodinėja, kad tas jau palikta administratoriui dėl prašalinimo ir jau nutarta. Niekas negelbėjo, priėjo prie to, kad laike dviejų savaičių nuo susivažiavimo zeceriai būtų prašalinti nuo darbo iš „Kovos". Nutarta slaptu balsavimu, kad prašalinti už poros savaičių — 29 balsais prieš 10.

6. Paimta apkalbėjimas linkui redaktoriaus, kuris reikalingas kuogreičiausiai. Nutarta, kad susivažiavimas išrinktų laikiną redaktorių ki naujų metų, kol nebus formališkai referendumu išrinktas naujas. Nominuota slaptai. Nominuoti į redaktorius šios ypatos: Vidikas 18 balsų, Daukšys 4 balsus, Račiutė 4 balsus, Žagaras 3 balsus, Baltrušaitis 2 balsu, Raulinaitis 2 balsu, Purvis 2 balsu, Kietis 1 bal., Norkus 1 bal., Kvedaras 1 bal. Atsisakius kitiems nuo kandidatūros, likosi tik vienas Vidikas. Trumpai apkalbėjus apie kompetentiškumą, išrinkta „Kovos" redaktorium 25 balsais p. Vidikas — laikinu redaktorium.

Sesija VII užsibaigė 12:20.

Sesija VIII. Atidarė pirmininkas p. Gugis 1:30.

1. Delegatų vardašaukis.

2. Skaitytas protokolas VII sesijos. Po perskaitymui kilo įvairus patėmijimai linkui priėmimo protokolo. Kaslink zecerių. Mat VII sesijoj buvo nutarta: 1) kad zecerius turi prašalinti administratorius (jei mato reikalą), 2) nutarimas, kad Bernotą suspenduoti ant vienų metų (buvo suprasta kaipo bausme vaidų kėlime), 3) nutarta, kad susivažiavimas nutarė prašalinti už dviejų savaičių „Kovos" zecerius nuo darbo: pp. Bernotą ir Jakštį. Norkus nurodinėjo, kad jei mes priimsim ištisai visus nutarimus, linkui zecerių, tai bus nelogiškai. Gugis ir gi patėmijo, kad vienu kartu suspenduojam, kitu kartu išvarom iš darbo, kas atrodo gana žiauru (kįla gana karšt ginčai). Baltrušaitis inešė, kad atmesti pirmą nutarimą. Žagaras nurodinėjo komisijos juokingą nutarimą, (Mat komisija savo raporte ir nuosprendžiuose, mini, kad tie vaidai tiesiog buvę vaikiški, naiviški ir tt.). Po ilgų debatų prieita prie nubalsavimo, ar panaikinti pirmesnius tarimus, ar ne. Didžiumos nutarta pirmą tarimą nò). Antrą nutarimą suspendavime p. Bernoto ant 1 metų. Po neilgo pasiginčijimo, prieita prie to, kad visiems vaidų kėlikams butų vienoda bausmė, tik iš darbo prašalinti. Taigi ir nutarta paliuosuoti nuo suspendavimo. Protokolas priimtas su augščiau minėtais pataisymais.

3. Nutarta konstitucijos tolesnę tąsą neskaityti, bet tik tuos įnešimus, kurie lytisi konstituciją.

4. Skaityti įnešimai, konstituciją lytintįs, kurie su mažais pataisymais prijimti.

5. Žimontas klausė instrukcijų link savo darbo, atsakò p. Norkus ir klausimas užbaigtas.

6. Nutarta: administratoriui mokėti $15 į savaitę. Už knygvedystę mokėti p. Purviui $9 į savaitę, apart $15, ką dabar gauna ant mėnesio. Pradėti mokėti nuo 9 d. liepos, šių metų.

7. Kilo klausimas, kaip padidinti Sąjungos inplaukas; po visapusiško apkalbėjimo, pasirodė reikalas, siuntinėti organizatorius, dėl kuopų geresnio auginimo ir pridavimo gyvybės veikime, kartu ir Sąjungos augime ir stiprėjime, dvasiškai ir medžiagiškai. Susivažiavimas nominavo šias ypatas į organizatorius: pp. J. Perkūną, F. Bagočių ir A. Žagarą.

8. Paimtas galutinai nutarimui revoliucijos dainų „Trimitas" išleidimas; skaityta kontraktai ir gana plačiai aptarus kad išleisti, visas dalykas pavesta Pild. Komitetui.

9. Raportas komisijos kooperativiškos bendrovės kuopų laidimo; priimtas. Išrinkta komisija iš šių ypatų: Purvis, Bagočius, Pruselaitis, Liutkus, Kindera.

10. Skaitytas referatas Pild. Kom. linkui neaiškumų centro finansinėse knygose iš laikų Bagočiaus buvimo administracijoje, kurias perdavė J. Griniui. Pavesta iškolektuoti Pild Kom.

11. Priduota bila p. Andziulaičio (savu laiku už darba „Kovoje") ant $25.00. Atmesta.

12. Įnešta, kad butų proporcionališkai išmokėta per L. S. S. narius visos skolos kiek ir kam Sąjunga skolinga. Taip didžiumos ir nutarta.

13. Susivažiavimas išnešė rezoliuciją linkui neteisingu būdu suareštavimo brolių McNamarų.

14. Nuo Brooklyn'o ir New York'o suvienytų, draugysčių, linkui immgrantų sugelbėjimo, duotas balsas atstovams, kurie buvo: pp. S. Jankus ir P. Sinkus. Paaiškinus atstovams dalyką, kad būtinai reikia šelpti ateivius, susiyažiavimas priėmė vienbalsiai, ir delagatai pasiaiškino, kad agitacija pavarysią kuopose ir šiap, kur bus galima.

15. Skaityti laiškai su linkėjimais; aukų susivažiaviman prisiųsta $6.15.

16. Skaitytas protokolas VIII sesijos; su mažais pataisymais priimta.

Užbaigiant susivažiavimą pirmsėdis p. Gugis pakvietė, kad kas šį-tą pakalbėtų, linkui susivažiavimo, kokius įspūdžius jisai paliko. Kalbėjo trumpai šie: Bagočius, Purvis, Žymontas, Šukis (Račiutė irgi buvo iššaukta delnų plojimu šį-tą pasakyti; pasakė, kad esanti neprakalbininkė ir ištarė tik „ačiu").

Užsibaigė susivažiavimas linksmumu ant delegatų veidų, ir pasižadėjo ateityj dar daugiau veikti, ant labo išliuosavimo žmonijos iš pavergimo.

Užsibaigė 7:12 vakare paskutinė susivažiavimo sesija liepos 4-tą dieną.

Delegatų išviso buvo 46.

Prieš apleisiant svetainę užgiedojo ratu sustoję Marselietę.

Varguolis.

NEPAMIRŠKIME JUDINTI MOKYKLŲ KLAUSIMO!

Buvo jau senai rašyta „V. L." apie lietuviškas mokyklas, čionais Amerikoje. Ant to balso dar mažai kas atsiliepė. Bet ištikrųjų reiktų mums pagalvoti apie mokyklas; męs čionais netu rime gerų savo pradinių mokyklų. Mums reiktų įsteigti laisvas mokyklas. XX šimtmetyj gyvename, o vis dar voliojamės po dvasiškijos kojų. Mums reikia progresuoti ir nestovėti ant daikto. Ar gi męs taip jau ir negalėtume be dvasiškių apseiti tose mokyklose, kuriose visai nedaug kas galima išmokti, nes tenais užvis daugiau yra sėjama religiškojo fanatizmo sėklos į mažų vaikų galvas, negu mokinama juos prisirengti prie sunkaus ateinančio gyvenimo, prie kovos už būvį. Reikia mums įsteigti laisvos mokyklos. Žinoma, tas nelengvas bus darbas. Bet su visuomenės susitarimu, viskas yra galimu! Ir čia tik reikia išgirsti liaudies pritariantį balsą. Aš manyčiau, kad tam pritartų visos mūsų laisvos progresiviškos draugijos, kiek tik čia jų randasi Amerikoje. Reiktų visoms draugystėms susitarti ir pradėti prie mokyklėlių inkurimo darbuotis. Malonu butų girdėti: ar daugel atsirastų tokių draugysčių, kurios norėtų prisidėti prie to prakilnaus darbo; mažu galėtume įsteigti kokį-nors mokyklų fondą. Tik reikia mums pradėti bandymus ir vykdinti juos į gyvenimą. Visgi turėsim žengti pirmyn.

Aš sumanyčiau, kad pirmiausiai susitvertų liuosnorių inteligentų komitetas ir pradėtų teirautis apie mokyklas su visomis draugijomis, kad išgautų iš draugysčių jų nuomonę apie mokyklas ir paskleistų ją per „V. L." ir kitus laikraščius.

Į darbą, lietuviškoji liaudis, į darbą, — kas myli laisvę, kas myli laisvą mokslą, tas neturėtų atsisakyti ir turėtų prisidėti prie steigimo mokyklų.

Pl. Matiečius.

IŠ WATERBURIO LIETUVIŲ HISTORIJOS.

Perskaitęs p. Vargomačio straipsnelį „V. L." N26, kur bara tuos, kurie moka rašyti, bet nesuteikia žinių apie savo miesto lietuvių gyvenimą ir jų darbavimąsi, ir pataria tiems, kurie mažai moka, nesidrovėtų pradėti rašyti,— taigi, ir aš vienas iš anų, padrąsintas tuomi, ėmiaus plunksną į ranką ir bandysiu aprašyti apie Waterburio lietuvių gyvenimą, kiek aš savo akia galėjau permatyti. Atsižvelgsime vos tik į kokį porą metų atgal, kas buvo tarpe Waterbury'o lietuvių ir sulyginsime su šiandieniniu laiku, tai pamatysime didelį tarpą. Iš vienos pusės rasime žmones medžiagiškai ir protiškai pakilusius, o iš antros pusės, ką kitą.

Kokia pora metų atgal tvėrėsi draugystės, manyta buvo įsteigti kooperativišką draugystę, kuri jau buvo ir užmegsta; buvo pradėta teirautiesi apie konstituciją, net keli susirinkimai atlaikyti, sudėta jau ir keletas dolerių; bet kaip buvo stoka sumanių darbininkų, taip viskas ir nuėjo ant vėjo: komitetai, kurie buvo išrinkti vesti ir užrašinėti susirinkimų nutarimus, po susirinkimo išvažinėjo, palikdami knygose nieko neužrašę. Kurie da ir buvo vienas po kitam išrinkti komitetai, veikė savotiškai ir nesuprasdami kooperativiškų draugijų reikšmės ir jų įstatymų, manė, kad kooperacija galima sutverti kaipo koki pašalpinė draugystė ir padaryti sau patinkančius įstatymus, nei kiek neprisilaikant valdžios įstatymų. Kurie šiektiek suprato apie koperaciją, paaiškino, jog tokiu būdu negalima veikti, bet reikia pagal valdžios paduotus reikalavimus kooperativišką draugystę sutverti, bet jų kiti nelabai klausė. Taip, pamatę, kad nelengvas darbas kooperacijos tverti ir jos vesti, visai sustojo dirbę, ir sudėti piningai stovi pas kasininką p. J. Žemaitį. Buvo manyta sušaukti tuos, kurie įmokėjo po dolerį ir išsidalinti piningus; bet ikišiolei dar ir tas neįvyko. Tai jau čia aiškiai pasirodo, kad dar permažai Waterburio lietuviai supranta apie kooperacijos dalykus. Nėr ką labai ir kaltinti juos, nes tai dar nesenai išdygo mintis waterburiečiams apie ją ir nebuvo progos iš kur pasemti apie ją platesnes žinias; viskas, ką dažinojo, tai iš Union City draugų, kurie prigulėjo prie tęnykštės kooperacijos ir jau kuri nustojo gyvavus.

Nors daugelis Waterbury apsilankė visokių pažiūrų kalbėtojų, bet nei vienas neaiškino apie kooperacijos naudą ir kokiu būdu jos galima vesti ir kaip užlaikyti per tai ir supratimas apie jas dar tebestovi nežinios ūke.

Iš draugysčių, kurios dar nesenai susitvėrę, gyvuoja puikiai. Iš jų įžymiausia — tai Waterburio „Lietuvių Šviesos Draugystė", kuri užlaiko dideli kningyną iš visokio turinio kningų, skaičiuje apie 861 egzempliorių ir visokios pakraipos laikraščių, kurie išeina Amerikoje ir Lietuvoj. Tas viskas randasi ant stalų, draugystės užlaikomoje svetainėj. Kningas ir laikraščius visiems duoda už dyką skaityti, nežiūrint, ar jisai butų minėtos draugystės sąnarys, ar ne. Iš kningų skaitymo, kiek patyriau būdamas per ilgą laiką kningiumi, tai skaito šitaip: Pradedantieji skaityti, atėję reikalauja dainų ir kokių pasakaičių; bet sykį buvo atsitikimas, kad atėjęs vienas lietuvis į salę ir paprašė duoti jam kningutę pasiskaityti; daug nesvarstęs, kningius padavė jam Tolstojaus kningutę „Po keturių dešimtų metų" Ir štai kas atsitiko: po tūlo laiko prisiunčia žmogus kningutę per kitą ypatą, nes patsai nenoris daugiau nei į svetainę ateiti. „Ką, sako, eisi pas tokius bedievius, kur užlaiko tokias bedieviškas kningas, kuriose rašo, kad nėra žmogaus dūšios!", taip nuo to laiko daugiau jokių kningų ir neskaito.

Iš to matome, kad bibliotekų ar skaityklų kningiai turi būti labai akylus kaslink šito dalyko, ir atsargus, kad pirmą kningą patiekti paduoti skaitytojui sulyg jo pažiūrų ir kad kningos turinis maždaug sutiktų su skaitytojaus išsilavinimu; tik tokiu būdu jisai po biskį imsis vis augštesnio ir sunkesnio turinio kningas. Nes nei vienas išsyk nepastos plačiai manančiu, pakol jisai laipsniškai nepereis visko. Aiškiai pasirodė waterburiečiams dar ir iš vietinės 34 socialistų kuopos, kuri mėgino davinėti tik socialistiško turinio kningas skaityti, bet kaip niekas nėjo skaityti, tai ir tas sumanymas likosi užmirštas. Tas pats darosi ir „Šviesos" kningyne, kur žmonės labai mažai teskaito socialistiško turinio kningas, nes jos nepratusiam prie skaitymo yra nuobodžios ir nesuprantamos.

„Šviesos" dr-tės kningynas turėjo skaitytojų visgi vidutiniškai. Nuo pirmos sausio iki pirmai liepos šių metų, perėjo cirkuliacijoje (per rankas) 45 kningos per 215 žmonių. Pilnų sąnarių yra 106.

Dar keli mėnesiai atgal susitvėrė prie „Šviesos" dr-tės pašalpinis skyrius, kuris podraug turi prigulėti ir prie kningyno; prie pašalpinio skyriaus yra priimamos moterįs ir merginos ant lygių teisių su vyrais. Kiekvienas „Šviesos" dr-tės sąnarys mokės kas mėnesį po pusę dolerio. Ištų piningų eis 40c. pašalpos į pašalpos skyrių, o 10c. — platinimui apšvietos, pirkimui kningų ir kningyno palaikymui; o kurie nenorės priklausyti į pašalpos skyrių, tai gali prigulėti tiktai prie kningyno, mokėdami įstojimo tik tai 25 centus, nežiūrint kaip senas ar jaunas butų ir kokios lyties ir pažvalgų, o mėnesyje mokės tiktai 10c. į kningyno fondą. Į pašalpos skyrių jau yra prisirašę 10 moterų ir 37 vyrai. Piningų dar mažai yra kasoje, bet tikime, kad neilgai trukus prisirašys ir daugiaus narių, ir prisidėdami savo mėnesinėmis duoklėmis padidįs kasą.

Lietuvių socialistų 34-ta kuopa kokie metai atgal buvo jau visai nusilpnėjus, bet šiemet, pasidarbavo keletas darbščių vyrukų, surinko apie 35 narius ir kasoje sutaupino piningų apie 33 dolerius ir dabarnykščiu laiku elgiasi neblogiausiai, — netaip, kaip seniau buvo, kada buvo pasėti vaidai, per ką daug nukentėjo kuopa ir ką-tik negriuvo. 1 d. liepos išsiuntė į Brooklyną net tris (apmokamus delegatus ant L. S. S. susivažiavimo, kaip tai: Joną Pruselaitį, Jurgį Piliacką ir dar vieną.

„Lietuvos Brolių" Dr-tė dar nesenai susitvėrus; ji yra laisvų pažvalgų; gali prigulėti kiekvienas lietuviškai kalbantis baltveidis, išskiriant izraelitus. Draugų turi 61, piningiškas stovis $49.13.

„Lietuvos Sūnų" Dr-tė, kuri jau antru syk atgaivinta, dabar jau puikiai pakilusi; sąnarių turi apie 383; piningų apie $6.000. Joje priguli daugiausiai jauni vyrukai, užtai, kad minėta draugystė laikė po savo globa per keletą metų lietuvišką kapeliją („Beną"), samdydavo profesorius, supirko muzikališkus instrumentus ir norintįs mokyties muzikos, galėjo eiti ir mokyties Bet po ilgos praktikos pasirodė, kad negalima tokiu būdu daugiaus laikyti po savo globa „Beno", nes perbrangiai draugystei atsieina. Tai buvo nutarę beną visai paleisti, bet prašant p. J. Marcinkevičiui, kad paskolintų draugystė jam instrumentus, jisai bandysiąs veikti savo vardu ir laikyti tą kapeliją krūvoje, draugystė apsiėmė tą padaryti; dabar Marcinkevičius ir veda tą.

KAZYS PUIDA

Žemės Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

— Bet kuomet atvyko žandarai ir tamstą išvežė — viskas manyje trūko... Neapykanta, yt perkūno trenkta, suižo į tokius gabalėlius, kad nei mikroskope neužtėmysi ir išlėkė iš manęs, išsibarstė ir nuskendo rudens dumble.... Keliatą valandų be proto, be jausmo vaikščiojau... Stovėjau pusvalandį ant Nemuno kranto, bet pabijojau skandyties... Proto sumišime bijojau, kad vanduo mane, yt dvėselieną, išmes ir tos mylimos upės bangose mirties nesurasiu... Ir staiga pajutau krūtinėje, kad tai ne neapykanta buvo, kad tai šviesos ir skaistumo meilė taip manyje užsidegė dėl tamstos, kad net, pati savęs nesuprazdama, savyje klaidžiojanti, neapykantos ribas pasiekė...

— Ir tamsią naktį, to niekas nematė ir nežinojo, paskutinis apylinkės nususėlis klūpojo miško purvuose, keliais brido tomis vėžėmis, kurios rudens dumble atsispaudė ir bučiavo sukepusiomis lūpomis žemę, kurios sūnų budeliams išdavė...— Ašaros savaimi ritos per skruostus, žodžiai be galūnių, yt smūgiai, krito vienas po kito Oginto sielon ir kėlė didžią jausmų vilnį.

— Ir vėl gėriau, gėriau ir gerdamas troškau paskęsti tame, ką išgerdavau, bet mirtis nėjo... Ir štai, ačiu vienam mudviejų susitikimui, stoviu šičia ir sielą tai, taip sopulingai, neapykantos ribų siekenčiai, šviesai ir skaistumui atiduodu...

Lyg dalgio pakirstas pargriuvo ant otomanos visai nuilsęs, išsisėmęs, tarytum visas jo gyvenimas susidėjo į tą vieną pasikalbėjimą, tarytum jame slėpės būsimosios dienos šviesa ir skaistumas.

Ogintas ir-gi tylėjo. Jo veidu vaikščiojo kaž-kokie šešėliai, kaž-kokios vilnis bangavo.

Abiedviejų sielos tylėdamos kalbėjos, viena kitai atsidavė ir tyla neslogino ir nekankino, bet kaž-kokios deivės švelnutėmis rankomis ramybės ir jaukumo balsimą į jų širdį liejo.

Atsistojo, vienas kitam į akis pažvelgė. Ir tame žvelgėsyje sielos apsikabino, pasibučiavo ir susivienino.

Ogintas priėjo prie Mačiūno, pratiesė į jį ranką, suspaudė stipriai paduotąją, pakėlė akis nuo rankų ir susitiko su Mačiūno akimis.

Ir nematomos galybės jėga palenkė vieną prie kito, suvėrė lūpas vienan ilgan vyrų pasibučiaviman ir ant gimusio jausmo lūpų uždėjo tyla savo antspaudą...

NAKTIS.

Giedra žiemos naktis žvaigždžių vainiku ir fosforo varsa bučiavo baltučius žemės rūbus. Žemė gulėjo ramiai, tyliai tų glamonėjimų glostoma, tarsi žiemos snauduliui pagilinti tie nakties glamonėjimai būtini buvo.

Tyla viešpatavo, yt visagalis valdovas, neapimamoje laukų ramybėje, nesuvokiamai giliose ir slaptingose miško mintyse. Nieks tos tylos neardė, niekas jos nedrumzdė... Tik ten, kur stovi paviljonas, kaž-koksai neaiškus ūžmas, — nervingi to ūžmo atbalsiai toli nelekia, tartum gėdisi savo neramumo...

Dangaus akįs lyg būtų užmirusios praamžinoje kelionėje, lyg jausmo jokio negaivintų, tik šaltomis, užgesusio skausmo, akimis žiūri iš dangiškųjų aukštybių žemyn. Jų žvelgėsiai slysta lygiais baltais žemės skruostais, virpa miriadomis neguvų ugnelių sniego duobelėse ir gesta be pėdsakos.

Ir, žvelgdamas tan gamtos slepinin, jauti, lyg kad pati Liūdėsio valdovė nusileido iš savo viešpatijos ūkanų, apgobė visą kraštą neištirtinos jėgos glėbiu, supa visus savo kelionėje liūdėsio lopšine dainele ramian, saldžian svajojimo-ilgėsio miegan ir skrysta tolyn maloni, dieviška, kerštinga jos dvasia...

— Įspėk slaptingąją gamtos jėgą... Surask jos takus... Sužinok, ar bent nujausk, ką ji per tave, dar-gi be tavo noro ir valios, veikia, tveria ir iškur semias dieviškas jėgas...— Klausė Ogintas lyg savęs, lyg šale sėdinčios Viktutės.

Didokos rogės, pora dailių arklių užkinkytos, smarkiai čiuožė baluojančiais laukais į mišką.

Stačiai begaliniai mėgo Ogintas tylias, ramias žiemos naktis miške prie nebylių jo minčių liudytojų. Kuomet žvaigždės sužibdavo dausose ir laukai apsivilkdavo stebūklingai baltai-melsva šviesa, liepdavo kinkyti arklius ir važiuodavo miškan tai su Mačiūnu, tai su Viktute.

Viktutė mielai dalyvaudavo tose kelionėse ir padėdavo broliui svajoti. Po jo įtekme, pabaigus gymnaziją, nuolatos lavinos ilgais rudens ir žiemos vakarais. Nors labai mažai vienas kitą pažinojo, nors Jurgis anais metais retai ją matydavo, bet kažkodėl visi jo patarimai smulkmeniškai būdavo išpildomi ir sekami.

Ir dabar, išgirdus pusiau klausimus, pusiau mintis abstraktiškas, atsakė į tą tokiu pat sakiniu iš Shopenhauero:

— *Die Musik ist die Melodie, zu der die Welt der Text ist.*

— Hm! — sukranksėjo Ogintas.— Nesutinku su didžio galvočiaus mintimi... Aš būčiau kitaip pasakęs.

— Kaip?

— *Die Welt ist die Melodie, zu der das Leben der Text ist!*

Rogės įčiuožė miškan. Arkliai drąsiai ir linksmai suprunkštė.

Ogintas giliai atsiduso, pasiilgusiomis akimis pažvelgė į abi pusi — miško gilumon, pakėlė galvą aukštyn — į žvaigždes ir tarė:

— Kaip puiku ir malonu tokią naktį miško nesudrumstoje ramybėje svajoti...

— Gera, malonu svajoti! — patvirtino Viktutė.— Bet iš svajojimų maža naudos ir pasikakinimo, o daugiausia apsivylimų.

— Netiesa, Vikčiuk, ne! Svajojimai — tai aiškiausias prirodymas žmogaus gyvumo ir jo budėjimo. Kas svajoja, tas įgyja užčiuoptiną kasdieninių gyvenimo pelėsių kainą, išdirba savyje troškimą ir geresnių dienų ilgėsį.... O kas, jeigu visi svajojimai tave apvils?... Įtempta svajojimų galybė atšalimo ir apsivilimo valandomis pagimdo kančią. O kas kenčia — tas budi, tas gyvas, tas veikia!... Kančia ilgainiui maištą pagimdo... Maištas-gi, tai tokia stebūklinga jėga, kuri visomis pastangomis griauna žabangas ir naują gyvenimą tveria...

Žvaigždės, yt tolimi žmogaus būsimosios laimės žiburėliai, mirga tarp šakų, sniego apklotų. Kartais jų šviesos spindulys, ant tokios šakos nukritęs ir sniego akutėn pataikinęs, sulūžta ir subyra į smulkučius trupinėlius. Kiti tos sulūžusios šviesos trupinėliai nei žemės nepasiekia. Ir rodos, kad, perlūžęs ir sumenkėjęs savyje, žvaigždės spindulėlis skrista atgal skundo sparnais nuo nedėkingos žemės, kuri šviesos drovisi ir nepriima...

Eglės stovi nusvirusiomis šakomis, glaudžia liemenį-gaivintoją, tarytum slepia jį nuo žmonių akių, kad nenuskintų tos niekeno neginamos gyvybės, jeigu jiems akin įpultų. Skundo negalė — joks ginklas nuo piktadaringų valdovų, gyvių gyvybę savo monopolin paėmusių...

Sustojo ant šaltinio kranto, ant kurio augo milžiniškos eglės didelėmis iškerojusiomis šakomis. Čia kuone visuomet būdavo kelionės galas.

Ir rodės, kad eglės liūdi, kad jos svajoja, kad kaž-kokių savo gyvenimo atmainų laukia — tų giedrųjų, skaisčiųjų, išsvajotų būsimojo rytojaus dienų trokšta.

O dangaus veidas šaltas, sustingęs, mirtino liūdėsio akimis žiūri į žemę ir audžia savo slėpinio-būtybės kaurą...

— Ir gimė žmogus, kad savo sopulių indą išgertų... Gimė, kad slaptingosios, neatsiekiamosios ir aukščiausiosios teisybės nutarimų įrankiu būti... Gyvena pašėlusioje slaptingųjų galybių kovoje — pats jis kovoja tik už savo būtybę ir už savo troškimus, kurie paimti iš didžiojo visos žmonijos troškimų vandenyno...

(T. b.)

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Aviželės. Visa kuopelė sėda ant suolo ir ramiai užsilaiko. Viena ypata, vardu kupčius (pirkėjas) atsisėdęs važiuoja pirktų avižėlių. Privažiavęs prie pardavėjo iš eilės klausia pas pirmutinį:

— Labas rytas, Tamsta!

— Labas.

— Ar turi avižėlių parduot?

— Turiu.

— Kiek nori?

Pardavėjas turi sakyt rublį; pirkėjas duoda piningus ir visaip kalbina, kad tik sumaišyt pardavėja arba prajuokint. Pardavėjas turi užsilaikyt ramiai, nesijuokt, tik atsakinėt „rublį". Kaip susimaišo, arba prasijuokia, turi atiduot fantą. Pirkėjas keliauna toliaus iš eilės pas pardavėjus, rinkdamas fantus. Kada fantai būna surinkti, kuopelė turi išrinkt iš savo tarpo vieną ypatą teisdarį, katras nuteisia užduotis už fantus.

Užduotįs būna daugiausiai šitokios: pabučiuoti mergaitę arba mergaitei vaikiną, arba kokiam franteliui mergaitės rankutę pabučiuoti, pečių į kūmus paprašyt, išplėšt dirvoną, tai yra su kakta kiek sykių liepti pavest tvirtai per sieną, kad net balsiai girdėtųsi dundėjimas sienos, ir taip visokių juokingų užduočių. Bet jeigu kokis pardavėjas būna priešingas teisdariui, tada turi nutarti viša kuopelė ar užtvirtinti teisėjo įsakymą ar paskirti kitokią bausmę.

Taip žaidžia Vilniaus gub., o ypač gegužinėse.

Jonelis.

Blusas gaudyti. Du atsisėda ant pievos prieš vienas kitą, kad kojų padai vieno su kito siektųsi, ir abu rankas į užpakalį sau atkišę turi laikyti. O kiti iš tolo, ar iš arti bėgdami turi peršokti per sėdinčiųjų kojas, kad nesugautų bešokant. Sėdintieji šokantį griebia; jeigu pagauna, tai fantas šokikų, ir vėl rankas užpakalyj laiko, vėl kiti šoka, o šie griebia, iki pabosta. Paskui fantus vaduoja.

A. Č.

———==: × :==———

NAUJI RAŠTAI.

(Užbaiga.)

Kaip apsakymėlyj „Jis dingo", taip ir antrame apsakymėlyj „Baisi naktis" tebetvylo ta-pati tendencija. Ir čionai p. Senas Vincas praveda reikalingumą revoliucijos. AApsakymėlio veikėjas—jaunas vaikiukas Jonelis, kurį tėvai leidžia į mokyklą ir ketina jį padaryti kuningu. Bet Jonelis, paragavęs laisvų idėų, pakliuvęs jaunų revoliucijonierių atmosferon atsižada jam skiriamos kuningystės ir prisideda prie tuomet iškilusio Lietuvoje revoliucijinio bruzdėjimo. Keletas studentų, tų tarpe ir Jonelis, pasiima revoliucijos vėliavą ir surinkę prie jos būrelį sukeldintų kaimiečių, uždainuoja marselietę. Prasideda ant gatvių kova. Štai jos bėgis:

„ — Kazokai užstoja kelią!... Kazokai!...

„ — Atmušt kazokus! Atmušt!...

„Pasigirdo šūviai... Viena vėliava išsiplėtė ore, nusidriekė ir prapuolė. Antra dar matosi, bet siūbuoja... Šūviai kartojasi tankiau. Minioje triukšmas. Vėliava, tarsi žvaigždė, nusidriekė ir užgeso... Minia pradėjo bėgti ir šaukti, drąsesni ginasi, bet galų gale, ir jie apleidžia kovos lauką.. Viskas nutila. Kazokai keikdami, kruvinomis rankomis renka dar gyvas savo aukas ir veža į kalėjimą..."

Taip užsibaigia vienas revoliucijos mūšis. Šiam atsitikime jis būna paskutinis. Pasilieka dar nuskinti jos vaisius. Jonelis sušaudytas baigia mirti po tėvų pastoge. Atlekia žandarai ir kazokai. Suriša mirštantį Jonelį ir spardo kojomis. Tėvas iškelia revolverį ir ima šaudyti kazokus. „Suskambėjo langų stiklai ir iš visų langų į kambarį įsivertė dūmų kamuoliai. Tėvas, pervertas keliomis kulkomis, atvirto šale savo sūnaus... Vėl tyla..."

„Sugrįžo kazokai... Vienas prisiartino prie savo aukų, paspyrė juos koja, sukeikė ir išsitraukęs revolverį paleido dar abiem po šūvį. Dar kartą pavaišino apalpusią motiną nagaikomis...

„ — Ei, vyrai! Didelį skarbą radau! — pasigirdo iš antro kambario storas balsas.

„ — Ura! ura! — rėkė visi kartu ir keli išbėgo į antrą kambarį.

„Po valandėlės įsivedė abi mergaites (Jonelio seseris) iš antro kambario. Juodvi verkė ir meldė pasigailėjimo, bet viskas buvo veltui... Išmetė iš lovos patalus ir užgesino žiburį... Pasigirdo kliksmas... Vėliaus vaitojimas ir bjaurus kazokų juokas...

„... Pasklido vėlaus žinios, kad caro tarnai užmušė tėvą, sūnų, primušė motiną ir išžaginę dvi dukteri — uždegė namus... Juos visus penkius palaidojo viename grabe..."

Senoji tvarka atkeršijo naujosios tvarkos pionieriams grynai laukinišku būdu. Senoji tvarka triumfuoja, o liaudis verkia. Jauni entuziastai neapskaitė valdžios galybės. Užmiršo jie, kad Rusija dar militarizmo rankose. Užmiršo, kad ant vieno revoliucijonieriaus bus po kelis šimtus kazokų ir dragūnų, o ant vieno revolverio bus po kanuolę ir po kelis šimtus karabinų, durtuvų ir nagaikų... Prieš šitokią militarizmo spėką negalima atsispirti, nors ir pusė liaudies sukiltų ir nors visi sukilėliai tu rėtų po geriausį revolverį, netik jau po kuolą. Karėse reiškia netiek žmonių daugumas kiek išlavinta disciplina, kurios miniose nėra. Pasiseka kartais ginkluota revoliucija, kaip va dabar Mexikoje. Bet čionai randasi revoliucijonierių pusėje ginkluota ir išlavinta armija, vedama gabių generolų. Mexikos revoliucijoje liaudis beveik nedalyvavo. Rusijoje nieko tokio nebuvo: armijoje prablysko maištai tik tiek, kiek meteoras nakties tamsumoje. Liaudis neikiek nebuvo prirengta. Nėra ji prirengta ir dabar. Ji prisirengs pati prie naujo Rusijos atgimimo per apšvietą ir politiškąjį veiklumą Valstybės Dūmoje, miestų dūmose, valsčių sueigose. Šitas kelias yra tikriausis ir niekados neapviliantis. Aulinkui liaudžiai apsišvietus, bus ir revoliucijos pasekmingesnės, jeigu jos ir visai bebus reikalingos. Rods kalbama, kad Rusijos gyvenimas nebepakeliamas, kad biurokratija žmones spaudžia ir verste verčia kilti prieš valdžią. Bet taip kalbama dėlto, kad neatsižvelgiama į Rusijos historiją. Rusija yra tokia šalis, kurioje liaudis pati save kėlė ir kelia. Ji iš savo valdžios nedaug galėjo pasitikėti. Nežiūrint ilgų metašimčių despotiškosios valdžios, rusų kaimietinė liaudis visuomet pasiliko demokratiška ir šiandien ji yra demokratiškesnė už visus pasaulio kraštus. Reikia ją palikti ramybėje ir šviesti iš vidaus, o ne kurstyti iš lauko. Tada ji nustebįs savo pažangumu visą pasaulį. Per neprirengtą revoliuciją tik ją pačią demoralizuojama ir atimama iš jos daugybė gerų švietėjų ir kultūrnešių kaip atsitiko ir po 1905 m. revoliucijos. Tokia šalis, kuri davė pasaulio genijus, kaip Tolstojų, ir kuri pagimdė visą eilę Rusijos filosofų ir rašytojų, kaip Bielinskį, Puškiną, Černiševskį, Gorkį ir kitus, — ta šalis pagimdys iš vidaus ir visą naująją Rusiją gadynę; nereikia jai svilinti revoliucijos nuodėguliais kojas, kad greičiaus bėgtų, nei davinėti skalsagrūdžių esenciją, kad jos ysčius varu pagimdytų europinę kultūrą.

Grįžkime prie „Revoliucijos atbalsių" autoriaus, kurį palikom užpakalyj klausimo. Senas Vincas mums žada gerą belletristą. Apsakymėlyj „Baisi naktis" jis išplėtoja savo talentą, kaipo realistas ir suprantąs gamtos kalbą. Visa yda — tai siaura revoliucijoniška tendencija, kuri suriša jo fantaziją ir nebeleidžia lėkti toliau. Jeigu jis nusikratys tendencijos retėžius, tai jam atsidarys visas platusis žmonijos gyvenimas su tūkstančiais savo tamsiųjų ir šviesiųjų srovių. Tose srovėse besinardudamas, p. Senas Vincas galės dar pačiau pažinti gyvenimą, dar didesnę suauklėti savyje rašytojaus-belletristo dvasią, kuri pas jį jau prašneko dailininko-realisto lūpomis. Pažymim dar vieną p. Seno Vinco ypatybę — tai trumpumą styliaus. Šitas nedaugeliui kam sekasi. Mūsų belletristai paprastai mėgsta ilgą stylių, nereikalingus sakinius, išskydusius filosofavimus ir moralizmus, kuriuose išsisklaido idėa ir priveda skaitytoją prie nuobodžio. Šito mūsų autorius vengia ir duoda kitiems gerą pavyzdį.

A. B.

———==: × :==———

BAKTERIJOS.

Sekuma.)

Būdai užsikrėtimo bakterijomis. Kaip jau augščiau matėme, jog bakterijos randasi visur, visame ir visados, todėl ir užsikrėsti jomis galima taip-pat visur, visame ir visados. Dėlei sutrumpinimo rašto, paminėsim tiktai tuos kelius, kuriais pavojingiausios bakterijos vaikščioja.

Per lytiškus susinešimus galima užkrėsti gemalą brantais. Karštligę ir pūlius veisiančios bakterijos kartais pereina per „placentą" ir pradeda veikti savaip; džiova taip-gi galima užsikrėsti minėtu keliu, — nors reti tokie atsitikimai. „Bubonic plague" daugiausiai gaunama per sužeidimus odos. Bakterijoms lengviausiai dasigriebti per tokias vietas, kur suvis plona oda, kaip žarnos, vidurys ausies, plaučiai, „uterus" ir "Falopian tubes".

Ravenel ištyrė, kad džiova yra užsikrečiama per žarnas, — bakterijos pereina žarnas, nepadarydamos jokios blėdies tenai, ir dasigauna prie plaučiu, kur jau savaip veikia.

Valgant ar geriant iš sudino, vartojant nosinę, arba kitus sergančios ypatos rūbus, tankiai pernešama bakterijos nuo ligonio ant sveiko.

Yra atsitikimai, kad užkrečia liga suvis sveikos

ypatos. Šitas išėjo aikštėn Hamburge, Vokietijoje, 1892 metuose, kur keletas ypatų po išlaikymo kvarantine, kuomet išvažinėjo į kitas vietas, tapo patirta, kad mėšluose randasi choleros spirilla. Difteriją, taip gi sveikos ypatos tankiai nešioja be jokio atjautimo ant savęs.

Kaip jau minėjau, atmosferoj randasi bakterijos pavydale dulkių, kuriąs greitai galima inkvėpuoti. Jei ligonis kosti arba čiaudi, ten pilnas oras jų; na ir prižiūrėtojai ar atlankytojai intraukia kvėpuodami. Mat kostint ar čiaudint bakterijos išlekia su kvapu ir pluduriuoja ore per nekurį laiką.

Paprastai yra užsikrečiama karštlige ir kitomis ligomis su vandeniu, kuriame randasi bakterijos. Vanduo pavojingas iš miestų srutynų ir mėšlynų, kurie labai tankiai, teka į upes, iš kurių žmonės vandenį naudoja.

Atsitinka, kad ir pienas užkrečia ligą, nors jis būna ir iš sveikų karvių. Mat kartais vartojama prie pieno nešvarius indus arba koštuvus; kartais nešvarum vandeniu išplauja indus ar bonkas, tokį pieną valgydamas jau neišsisuksi nuo bakterijų.

Musės yra kaipo nešiotojos džiovos, choleros ir karštligės. Jos tupinėja ant mėšlynų ir visokių dvėsenų, kur surenka tūkstančius bakterijų tenai ėsančių, o paskui betupinėdamos ant valgio produktų užkrečia juos.

Yra dar veislė uodų, kurie nešioja maliariją nuo ypatos ant ypatos, ar nuo gyvulio ant gyvulio.

Yra patirta, kad ir blusos perneša bakterijas nuo gyvūno ant gyvūno.

Tūkstančiai atsitikimų patirta, kad patįs žmonės, per savo lengvatikystę, susijieško ligas. Kaip jau žinome, lankydami „cudaunas vietas'' ir tenai plaudami skaudulius arba gerdami vandenį, kuriame nuplaujama milijonai bakterijų, mes išsimurdome pačiam bakterijų verpete. Tokios „šventos'' vietos yra tikrais ligų bei nuodingų bakterijų šaltiniais. Čia vieni atvežę skandina jas vandenyje, o antri jas pasigauna ir suglobėja. Taipgi daug blėdies sveikatai suteikia bučiavimas žemės ar grindų, ypatingai bažnyčiose, kur su visokeriopomis lūpomis žmonės suėję prispjaudo milijonus bakterijų, o bučiuotojai žemės surenka lūpomis arba kvėpuodami (giliai dusaudami) intraukia jas į plaučius per burną ar nosį.

Prielankiausios užsikrėtimui aplinkybės. Limpančių ligų išsiplėtojimą gali remti įvairios gyvenimo aplinkybės, taip sakant prielankiosios priežastįs: kaip alkis, šaltis, nuovargis ir sunkus bei ilgas darbas; tos sąlygos padaro žmogų labiau prilipnum dėl bakterijų; anemija (mažakraujė) ir chroniškos ligos irgi veda prie to. Kaipo pavyzdis palinkimo ypatos prie užsikrėtimo yra gerai žinomas faktas, kad turintis šlapligę ypatingai greitai patenka pūlinėms ir džiovos bakterijoms. Neganėtinas pervirimas maisto skilvyje, dėlei perpilnio ar netinkačių produktų, žmogų silpnina per ką jis darosi labiau tinkančiu suvyti bakterijų lizdą.

Abbott datyrė, kad normališka (paprastoji) spėka, kuri neleidžia veistis bakterijoms, galima žymiai sumažinti, duodant kasdien po stiklą degtinės; tai buvo ištirta ant kralikų.

Klimatas ir augštumas turi intekmę ant džiovininkų; kaip žinome, daug mažiau yra atsitikimų apsirgimo džiova gyvenant augštose vietose, negu žemose ir tirštai žmonėmis apgyventose. Jei drėgni gyvenimo būtai arba saulės spinduliai niekuomet nevieši grįčioje, arba jei gyvenimo būtai randasi arti pelkių bei raistų, kur daugelis organiškų kūnų tręsta ir gadina tas viskas orą, ir vėlgi, jei męs nevisai tyrą orą kvėpuodami intraukiame jį į plaučius, per tai męs silpstame ir tampame tinkančiais dėl bakterijų būveinės.

Abelnai kūdikiai greičiau pasiduoda užkrėtimui ligų, negu suaugę žmonės; kaip kurios bakterijos suvis neįveikia suaugusių žmonių.

Individualo tvirtumas kartais labai žymiai pasipriešina užsikrėtimui bakterijų. Welch sako: „Tas faktas, kad vienus individualus bakterijos užpuola, o kitų nekibina nors ir vienodose esant aplinkybėse, pareiškia, kad bakterijos pataiko rast pas vieną lengvą ir priimnią vietą, o pas kitą sutinka kietą valios pasipriešinimą prieš bakterijas''. Patyrimas Vokietijoje, iš 1892 metų pertikrina mus, kad vienos ypatos užsikrečia liga, kuomet kitos — neužsikrečia, nors būna prie tokių-pat aplinkybių; nors ir pastariejį bakterijų turi, vienok šios jų neįveikia. Daug yra patirta, kad suvis sveikos ypatos, o nešioja difterijos bacillus savo burnoje.

Yra gana atsitikimų, kad džiova ligotų tėvų vaikai suvis sveiki, arba vienas iš tėvų serga, o antras visiškai pasilieka sveiku. Žmonių padermės nevienodai pasiduoda bakterijoms. Paveizdan, tas yra žinoma, kad juodųjų giminė daug mažiau pasiduodanti geltonamjam drūgiui, negu baltųjų.

Tūli, mūsų organizmo audiniai veikiai pasiduoda ypatingai bakterijų rųšei, negu kiti audiniai tai pačiai bakterijų rųšei. Šlapumos kanalo glitinė plėvė geriausiai tinkanti dėl bakterijų vadinamu „gonococcus'', kuomet žarnų plėvė greitai pasiduoda dysenterijos, choleros ir tyfo bakterijoms; plaučiai greičiausiai prieinami džiovos bakterijoms, negu kiti organai; akis gali užpulti didelis skaitlius įvairių mikroorganizmų, neskaitant tų, kurie ypatingai prie akių tinka.

Limpančių ligų apsireiškimas remiasi labiausiai ant bakterijų nuodingumo. Bet ir tų bakterijų nuodingumas kartais esti labiau, kartais mažiau kenksmingas. Kaip kuriuose atsitikimuose nuodingumas ilgokai tebeturi savo galę, o kartais nuodingumas suvis silpnai apsireiškia ir trumpai tepabūna. Abelnai, juo eina jos senyn, tuo eina mažyn bakterijų nuodingumas.

Neretai atrandama, kad dviejų rųšių bakterijos susijungę veikia. Žinoma, tokiame atsitikime ir užsikrėtimo pasekmė apsireiškia dvejopa.

Čia bus verta paminėti tai, kad bakterijų nuodai yra trijų skirtingų būdų: 1) bakterijomis veisiami nuodai ne ysčiuje, kuriame jos auga, bet kuomet yra perimami į kitą medžiagą; 2) nuodai esti viduje pačių bakterijų celių, ir tik tuomet veikia, kuomet celės yra suplaišomos; 3) nuodai yra išleidžiami ysčiun, kuriame bakterijos veisiasi ir auga.

(Užbaiga seka.)

J. J. Smailis.

—: o :—

MINTĮS APIE POEZIJĄ. *)

(Pagal A. Dauge.)

Pasiklausius į naujųjų laikų poezijos garsus męs daugelį kartų girdžiame ten liūdnumo ir skausmų motyvus. Girdžiame ten verksmus, gailėsius ir atdusius. Girdžiame pilnus skausmų ir kančių ilgėsius. Naujųjų laikų poezijoj daug ašarų. Daug joje kalbama apie mirtį, likimo sunkumą, apie žmogaus vienatvę. Daug kalbama joje apie tai, kaip žmonės, vienas kito nesuprasdami, vieni pro kitus praeina svetimi, šalti, pikti, ir visai atskirti: kiekvienas kenčia savo kančias, kiekvieno krūtinėje savo atskiras pasaulis, kiekvienas turi savitą kalbą, kurios kitas nesupranta.

Net patįs poezijos-eilių užvardijimai aiškiai parodo, kokia dvasia joje gyvuoja: „Sapnų be kančios ir ramumo saldaus'', „Ne, nenoriu sapnų'', „Ko liūdi, berželi'', „Kad būčiau poetu'', „Temstant''.

Šitos eilės pilnos karčio gailesčio. Kartais jose skamba yt išgąstis, lyg koksai apsivylimas. Rodos, nematyti nei mažiausio vilties spindulio.

Ir tačiaus! Šita poezija, nors joje poeto indėta taip mažai vilties, jėgos ir džiaugsmo, visgi yra vilties žadintoja. Jeigu tokioje poezijoje skamba gailesčio poezija nėra vien tik poeto rauda apie sąvyra ženklas, kad šitokia vienatvė jau nebeapkenčiama; verkimas dėlei to, jog žmogus žmogui yra pasidaręs svetimas, tačiaus kartą išreiškia ilgėsį savitarpinio susipratimo geidimą. Šitokia giliai atjausta gailesčio poezija nėra vien tik poeto randa apie savo vienatvę, bet yra kartu ir kitų tokių-pat vienuolių apraudojimu, sąjausmas ir atjautimas kitų vienuolių vargų. Tasai, kuris šitokią poeziją skaito, ar klauso, į ją įsigilina ir ją „supranta'' — jis pradeda suprasti visus tuos, apie kuriuos ji kalba. Ir tokiuo būdu poezija atlieka, pildo savo augštąją, didžiąją užduotį: ji atveria žmogaus sielą ir leidžia pažvelgti į jos vidų ir duoda progą ją suprasti visuose jos judėjimuose. Taigi tokiuo būdu ji suartina žmones. Tokiuo būdu ji žadina viltį, ir rodo mums, jog tokis savitarpinis susiartinimas eis pirmyn ir pirmyn.

Poezija, kuri verkia už žmonių likimą, yra ženklu, jog žmonių likimo klausimas tapo svarbjuoju dienos klausimu. Poetai-mintytojai negali praeiti pro tuos klausimus neatkreipę į juos savo domą. „Žmonijos problema'' neduoda jiems ramumo, verčia juos nuolat veikti, riša juos ir kankina. Tenai, kur randasi poezija, tikra poezija ir, kur yra tikros poezijos reikalavimas, kur ją supranta, tenai matome, jog žmogui, jo gyvenimui ir jo likimui yra skiriama įžymi vieta. Tiktai ten, kur žmogus yra gerbiamas, tap, tiktai ten gali būti poezija, nes poezijos svarbiausias ir augščiausias daiktas yra — žmogus.

Tenai, kur nubunda sąžinė, savęs ir kitų gerbimas, visuomet randasi ir poezija, kurioje atsispindi, kaip į veidrodį, džiaugsme ir liūdėjimuose visi žmonijos siekiai.

Žinomi laiko tarpai ir gyvenimo judėjimo akstintojai neretai trukdo žmoguje pakelti savęs ir kitų pagerbimą, taipgi ir sąžinės nubudimą. Tokiuose momentuose retai kas teatkreipia domą į kitų interesus. Tuomet nėra jokio noro pamįslyti apie kitus, įsigilinti į juos, stengties suprasti tą, kas darbuojasi jų sieloje. Tuomet jau sielos problema išrodo be svarbos esanti. Kiti visi klausimai stovi lyg augščiau sielos klasimų. Kur eina aštri kova už duonos kąsnį, kur skurdas ir tamsa, kur kiekvienas besistengia tik dėlei savosios ypatiškos, grynai per-

*) Referatas rengtas Liaudies Mokyklai.

sonališkos gerovės, tenai gi žmogus pasirodo beėsąs žmogaus priešu, taip sakant gyvasties konkurentu; ten vienas yra panaudojamas kito lai ui kaipo įrankis. Tenai vidujinis žmogaus gyvenimas nebeinteresingas, nesvarbus. Tenai nėra nei noro nei galės jį tirti ir suprasti. Poezija tokioje dirvoje negali augti, negali bujoti, negali savo žiedą išskleisti. Ten, kur dūmai, karštis ir purvynas, tenai poezija ir šilta žmogaus sympatija turi numirti. Tokioje vietoje poetiškos mintįs sustingsta; ten jos negali banguoti, negali siūbuoti ir kilti ligi mėlynojo dangaus.

Bet tenai, kur vienodas likimas, kur vienodi žmonių tikslai, ten žmogus žmogui yra brangus, mielas, ir jo vidujinis gyvenimas ir jo likimas visus šiltai ir gyvai užinteresuoja. Ten daug mintija, klaussinėja ir tyrinėja; tyrinėja tuos dalykus, kurie rišasi su žmonių sielos gyvenimu. Ten yra poezijos veikimo dirva, ir ten ji išpildo savo didžiąją užduotį: tirti, aiškinti ir atverti žmogaus gyvąją sela, kuri kitokiuo būdu neprieinama ir neatveriama.

Vienodas likimas, bendras stengimasis žmones suartina, grupuoja ir suskirsto į pulkus. Šitie pulkai sujungtomis, bendromis jėgomis kovoja ir stengiasi; gi kovoje ir triūse nubunda ir išsivysto spartus dvasios veikimas, gema ir plaukia mintįs, ir iš to susitveria stipresnis ir turtingesnis jausmų pasaulis. Čia poezija teka iš turtingų šaltinių ir trykšta į viršų iš galingų fontanų. Juo platesnis ir turtingesnis gyvenimas, tuo gražesnė, dailesnė poezija. Visi, didžiomis mintimis ir galingais, stipriais jausmais turtingi laikai, buvo taipgi turtingais poezijos laikais. Tai pilni džiaugsmo ir laimės, tai vėl pilni kančių ir sopulių, bet visuomet pilni didžio ir skaistaus turinio.

Ir tačiaus ne kiekvienas kovos laikas yra tinkantis poezijai. Nevisuomet poezija bujoja ten, kur iškila kova, kad ir ne už ypatiškumus, bet augštesnius ir abelnai žmonijos siekius. Ypač didelių draugijinių kovų pradžioje matome daugiau poezijos formą, negu pačią poeziją. Poezijos formoje daugelį kartų yra sudėtos, išreikštos žinomos „idėos'', kurias žinomos žmonių dalįs laiko, kaipo gerą, tinkantį ir svarbų daiktą. Vienok tatai, kaip sau norite, nėra poetiškų minčių rezultatas, bet tai yra pamokymas, veikimo programa, propaganda, kvietimas arba pranašavimas poezijos formoje. Ne jautrus mintytojas-poetas tai sutvėrė, bet politikas, moralistas, publicistas. Jeigu šitokis pamokslininkas arba politikas kartu yra ir didis poetas, tai jo morališkoji ar politiškoji poezija gali būti gera ir tikra poezija. Bet tiktai — moralistai, arba tiktai — politikai yra blogi poetai. Literatūra didžių draugijinių kovų pradžioje visuomet yra publicistika, bet ne poezija. Ji gali turėti didžią svarbą, ji gali būti įžymių žmonių sutverta, bet ji nėra poezija.

Todėl ir nestebėtina! Dar daugelis klausimų neužbaigtų'', dar daugelis apsireiškimų, kurie kolkas nepaaiškėjo, dar mažai patėmyta, maža pamanių patyrimų sielos gyvenimo apsireiškimuose, taipgi maža yra laiko, kad butų galima su tuo užsiimti, es dienos uždaviniai ir dienos kova šaukia prie kito darbo. Reikia išdirbti programa, reikia pastatyti griežti reikalavimai, reikia rodyti keliai ir reikia jieškoti įrankiai pastatytųjų tikslų atsiekimui. Reikia priparodyti vadovaujančių idėų teisingumas, gi kitų idėų klaidingumas. Reikia polemizuoti, ginčyties, mokyti, pamokslininkauti. Šitokis veikimo praktiškasai būdas ir praktiški jo siekiai; bet poezijos tikslas, kaip ir mokslo tikslas — pirmučiausiai teoretiški. Ir nestebėtina, jog nenuoalsųs ir daug dirbanti praktikai, tankiausiai esti blogi teoretikai — blogi tyrinėtojai. Nestebėtina, kad jų poezijoje tankiausiai nerasime nei mažiausio pozijos elemento. Taip-pat, kad šitokių tiktai — praktikų parašytuose moksliškuose raštuose, kartais asime visa kitą, bet tiktai ne mokslą — mokslo juoe nėra.

Ant kai-kurių žmonių šitokie neturinti savyje nei mokslo, nei poezijos raštai, — jei juose pajudinti ir tinkamoje dvasioje išrišti klausimai, kas dėl tų žmonių labai daug reiškia jų partijos gyvenime, — nt tų šitokie raštai daro ne tiktai didelį įspūdį, bet taipgi juose pabudina persitikrinimą, jog čia yra tikra poezija, tikras mokslas. Pavyzdžiui paimkime patriotiškoje dvasioje parašytą dramą, kurią pašė ne poetas, bet žmogus, kuris visu-pirmu yra karštas patriotas. Atsitikimai ir patįs žmonės sutverti, pramanyti žinomam tikslui: priparodyti kaip svarbus ir šventas uždavinys — būti patriotu, kiek daug nelaimių atsitiko jei nėra patriotizmo, kaip nikus ir turtingas gyvenimas, jei žmonės duodasi save vesti patriotiškiems idėalams. Tuomet tokis rašytojas visasšitas „idėas'', apie kurių vertę ir svarbą nebus čia kalbama, liepia išreikšti ir priparodyti savo dramos asmenims, kurie nėra gyvi žmonės, bet pramanyti. Tačiaus tie žmonės arba dramos asmenįs nėra naturališki, nėra teisingai atvaizdinti, ir jie savo žodžiais išreiškia ne reališką teisybę, bet tiktai tą, ką rašytojas su savo tikslu indėjo į jų lūpas ir liepė pasakyt. Ir iš tos priežasties šitoki drama neturi mažiausios poetiškos vertės. Tačiaus patriotiška publika susijudina ir laiko tokį daiktą už gerą, patinkamą ir gražią poeziją. Taip-pat lygiai kovų laiku, partijos kelia ir garbina savo rašytojus ir, net tuomet, kuomet jų raštuose nėra nieko kito, kaip vien tiktai „gera idėa'' ir patinkama tendencija.

Dar kartą atkartoju, jog šitokie raštai, apie kokius tik-ką buvo minėta, gali turėti didelę draugijinę ir historinę vertę ir reikšmę, bet poezija mes jų vadinti jokiu būdu negalime, nes tikroji poezija remiasi ne ant „gerų ir sveikų pažiūrų'', bet ant smulkių-smulkiausių gyvenimo tyrinėjimų. Poezija remiasi ant tų žmonių, kurie patįs yra rimti gyvenimo tėmytojai ir žinovai, jie pažįsta tikrąją poeziją ir ją myli, ir todėl ant tų žmonių tokie tvariniai, apie kokius buvo pasakyta, nedaro jokio įspūdžio. Jiems duria į akis visas tokių tvarinių negamtiškumas, neteisingumas ir neaiškumas. Jie jaučia, jog čią kalba žmogus, kuris tačiaus nėra įsigilinęs į gyvenimo gelmes, nėra pažvelgęs, įsižiūrėjęs giliau į žmogaus sielą, bet nori tiktai pamokslininkauti, nori skelbti savo „pažiūras''. Bet šitaip spręs tiktai gilesni, rimtesni mintytojai. Didysis žmonių pulkas vis duosis pakreipti save ir visai nejus to viso vidijinio tuštumo, ir ne poetiškumo, jei tiktai į tvarinį bus indėtos „puikios pažiūros''.

Bet taip publika, kaip ir poezija su laiku tampa gilesnė ir nuoseklesnė. Kuomet gyvenimas pereina į stmantresnes, pilnesnes ir aiškesnes formas, kuomet be ribų tvinstanti sriovė pradeda, nors ir bukliai ir nerimstančiai, tekėti priekin, bet teka atsimušdama į kietus krantus, kuomet draugijiniai judėjimai pradeda tvarkytiesi, kuomet jau nereikalinga daugiau budinti ir kelti, ginčyties ir pamokslininkauti, kuomet mintįs nebeplaukia taip srauniai ir betvarkiai, bet prasiblaivo ir pasidaro gilesnėmis, kuomet mintytojas žmogus tampa ramesniu ir jo apsprendimai teisingesni ir laisvesni, jo minčių veikimas pilnesnis ir racionališkesnis, tuomet ir poezija bus gili, pilna ir teisinga. Nuo šitos „poezijos'' atsiskiria visi ne poetiškieji elementai. Ji gali būti dabar ir patriotiška, morališka, sociališka, religijinė, bet ji bus gyvų poetiškų minčių tvarinys, o ne negyva forma, į kurią rašytojas norėjo padėti, kai į rėmus savo „idėą''. Nereikia išmesti iš poezijos „idėas'', „pažvalgas'', „moralus'', bet ten, kur visa tatai yra poezijoje, turi būti pamatūotas teisingas, pertikrinantis ir gyvas. Visuaštriausia kovos poezija gali būti tikra poezija. Ji gali būti filosofiška, morališka, patriotiška, politiška, religiška; joje gali būti aštriausi tendencija; bet tikra poezija ji bus tiktai tuomet, jei jos „idėa'' bus pagimdyta jausmų, jei ji išsiveržė iš stiprių praėjusių vidujinių gyvenimų, nes be to ji ir atsirasti negalėtų. Ir męs negalime jos kitaip suprasti visame pilnume ir gyvenimo turtingume, kaip tiktai tokiuo pat būdu, tokiuo pat pergyvenimu, kokis atsitiko poeto krūtinėje tuo laiku, kuomet jisai ją parašė. „Idėinė'' poezija tiktai tada yra poezija, kada joje yra poeto sielos pilnas atspindys, bet ne tik jo vaidentuvės pasekmė. Apie tokią poeziją galima tarti Ibseno žodžiais, jog ji toliau gyvuos ne žmonių „šaltose galvose, bet jų šiltose širdyse''.

Viskas, kas nepilnas ir neteisingas, kas nėra sielos tvariniu, tas yra nepoetiškas. Nuo viso to reikia poezija apvalyti. Žinomuose, pagabiuose laikuose tatai ir yra daroma. Apvalius ją, jinai atnaujinta, tyra ir laisva plūsta, teka ir rieda pirmyn visame savo skaistume ir turtingume.

Bet ne žėdnas laikas, ne visi gyvenimo nurodymai tam ir tinka. Dėlei poetiško triūso, gilučiausio ir pamatinio poetiško gyvenimo tyrimo yra reikalingas žinomas ramumas, žinomas atsitolinimas nuo dieninio triukšmo, mažiausiai žinomose valandose. Kur kova ir praktiškasai triūsas reikalauja visų jėgų, tiesa, ten auga spėka, užliepsnoja karštis, banguoja jausmai; bet poetiškųjų minčių ugnis tarp audrų ir bruzdėjimo neretai užgęsta. Juo pasiutesnis bruzdėjimas, juo jisai trukšmingesnis, juo mažiau laisvų ir tylių akymirksnių, tuo mažesni ir nepilni bus vaizdai, kuriuos poetas rodo, tuo neteisingesni bus jo sielos aiškinimai. Karių ugnyje gali užliepsnoti gana skaisčios poetiškos mintįs, bet jos negali būti išvestos ligi galui, nes trimitai gaudžia ir šaukia pirmyn — darban!

Daugelį kartų poetai-mintytojai pasitraukia nuo praktiškojo dienos darbo ir nuo kovos lauko, tačiaus tai nėra dar ženklas, jog jie yra svetimi visiems šitiems dienos uždaviniams ir pareigoms. Tas gali būti visai atbulai. Šitie poetai gali turėti gilias šaknis savo gyvenimo laiku; stiprųs ryšiai gali juos rišti su savo gadynės žmonėmis; bet jie turi saugoti nuo vėjų užsižiebusią poetišką liepsną. Jie turi sutvarkyti gyvenimo įspūdžius, reikia įsigilinti turi sutvarkyti gyvenimo įspūdžius, reikia įsigliinti į jų apsireiškimus, kad paskui galėtų tverti teisingą ir pertikrinantį gyvenimo paveikslą, kad galėtų išreikšti tai, ką matė, suprato ir atjautė paprastai, teisingai ir pertikrinančiai.

(Užbaiga seka.)

Jul. Baniulis.

beną po vardu „Morsis'' benas.

Apie kitas draugystes pranešiu, kaip tiktai sužinosiu jų stovį. Bet dabar pakalbėsiu apie 11-tą S. L. A. kuopą, kuri kada tai buvo didžiausi, skaitlingiausi nariais, negu kitos S. L. A. kuopos Amerikoje. Bet pastaraisiais metais, iškilus nesusipratimams su naujaja konstitucija, labai didelis skaitlius vientaučių apleido 11tą kuopą ir jau vargiai daugiaus kada susilauks tokio skaičiaus narių. Liepos 2 d. atsibuvo mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo ir buvęs XXVI seime delegatas, p. Jurgis Trečiokas, kursai, kiek galėdamas, ramino draugus ir paaiškino, kas nutarta per seimą. Pranešė ir tą, kad konstitucija yra palikta ant valios komisijos, kuri, kaip ji mokės, taip padarys ir konstituciją; bet draugai labai nerimavo, kad vėl per visą metą turės laikytis senosios konstitucijos, kuri jiems taip jau ingrisus, kad nenori nei žiūrėti į ją. Bet visgi daugumas iš suspenduotųjų užsimokėjo savo užsilikusias duokles. Dar prie to nutarė parašyti centrališkam S. L. A sekretoriui, kad pailgintų laiką suspenduotųjų, kurie dėl mokesčių yra suspenduoti, kad galėtų užsimokėti; pailginimo laikas trauksis iki pirmai dienai rugpjučio 1911 m. Susirinkiman pribuvo labai mažai narių, gal užtai, kad labai šilta dena buvo; per tai daug nieko nei nebuvo apkalbėta nei tarta. Apmokėjus bilas (bargintines) susirinkimas likosi uždarytas.

Dar šį-tą pasakysiu apie mūsų „pitninkus'', kuriuos mėgsta vasaros laiku rengti. Taip vienas atsibuvo berželio 25 d. ant J. Peniko ūkės, netoli miesto. Rengė „Šviesos'' dr-tė. Žmonių susirinko apie 49 ypatos. Tiktai gaila, kad „Šviesos'' Dr-tės rengėjai į pikniką parūpino ir alaus, — nes jau senai „Šviesos'' draugystė turi pasibriežus savo įstatuose, kad kovoti priešais alkoholį, tai ir tarpe susirinkusiųjų buvo neužsiganėdinimas. Ir jau nebuvo tokio draugiškumo, kaip metai atgal; tada, kad parengdavo, tai suėję į burelį, padainuos, pakalbės katras sumanesnis, mergaitės padeklamuos gražias eilute; bet šiemet nieko panašaus nebuvo, tiktai tušti pasibėginėjimai ir virvės traukimai, tai ir viskas.

Abelnai žiūrint į šių dienų lietuvius, veržiasi klausimas: kur dingo jų draugiškumas? Rodosi dabar turėtų būti didesnis. Klausite kodėl? Todėl, kad jau turim daugiaus apšviestesnių lietuvių, kurių tūli ir Valparaiso lankę. Ištikro prasčiau atrodo, negu metai-kiti atgal; tada buvo visi draugiškesni, negu dabar. Ar tiktai nebus štai kame to priežastis: gal neapsiriksiu pasakęs, kad anie pereiti metai buvo visai kitoniški, nes tai buvo įsibėgėję žmonės po didžiaja Maskolijos revoliucija, kuri visus traukė prie vieno tikslo, prie draugiškumo. Bet tam praėjus, viskas nusiramino, niekas nebedilgina įautrių dirksnių; taip ir pradeda lįsti į akis saldus miegelis, kursai padaro neveikliais ir veikliausius žmones; o žmonės, pagauti letargo miegu nemato nei patįs, ką jie veikia. Man rodos, kad dėlto ir yra atšalęs draugiškumas tarpe Waterburio lietuvių.

Juris.

Red. Pastaba. Mes labai malonėtume gauti ir iš kitų lietuviškų kolonijų panašius peržvelgimus lietuvių visuomeniško ir draugijinio gyvenimo. Butų gerai, kad butų surankiojama ir iš senesnių laikų, nuo senesnių žmonių papasakojimai, kur kada lietuviai pradėjo atkeliauti, kada jie pradėjo tverti savo parapijas, draugystes, klubus; kiek draugijų jau mirė, kiek yra; kokie perėjo pas juos įžymesni lietuviai: veikėjai, organizatoriai, kuningai, etc. Šitokie aprašymai savo laiku bus labai brangi medžiaga ateinančioms mūsų gentkartėms, kurios rašys apie mus historiją, podraug ir dabar ta medžiaga savo naudą skaitytojams atneš.

KURLINK JŪS ŽENGIATE?

Žmogus žiūrėdamas į mūsų visuomenės veikėjų ir „geradarių'' darbus nenoroms turi imti plunksną į rankas ir stoti kovon su mūsų veikėjais — vėjagaudomis, kurių šiandien nei kieno neprašytų tiek priviso, kad kur tik su lazda nemesi vis į juos pataikysi. Noras lengvai gyventi, noras pragarsėti svetima nuoskauda pastaruoju laiku perėjo visokius rubėžius. Noras kitus mokinti doros ir žmoniškumo, patiems jos neturint, nei už graši, pastaruoju laiku taip pasidarė „modern'', kaip dar niekad... Iškur tie geradariai? Kas jie? Ko jie nori? Nesuprantu; esu tur būti pertamsus, mažai tyrinėjęs filosofiją — mažai skaitęs. Kaip reikia kur nors kokių mokytų vyrų, gerų žinovų tiesų, gerų amatninkų, gerų politikų, nors užsimušk — nerasi jų tarp mūsų žmonių; bet kada jų nereikia, kada niekas jų nepageidauja — visi patvoriai pilni.

Jei netiki, garbus skaitytojau man, paimk „Kovą'' o persitikrinsi. Pamatysi jų ten tytveikas. Aš nekaltinu laikraštį; laikraštis vis bus laikraščiu ir baltasis poperius visą-ką ant savęs talpina ir pakenčia. Bet jis yra socialistiškas; jis yra nešėju žmonijai laisvės idėų, jis vardan socializmo šaukia žmones prie solidariškumo. Bet kas čia pasidarė — kad jis pastaruoju laiku vietoje žadinti darbo luomą prie supratimo savųjų reikalų, vietoje raginimo liaudį šviestis, jis virto į pesimistišką griovimo evangelijos platintoją, į šmeižimą asmenų, su kuriais negali susilyginti?

Žinau kad ir aš tapsiu priskuotas į eilę „tautiečių'' abazo arba da aršiau; bet tas manęs visai neapeina. Viskas pastaruoju laiku taip pasidarė „modern'', kad žmogus nežiūrėdamas ant nieko turi į kovą išeiti su tais užpuldinėjimais, šmeižimais ir nepastovumais, kurie kaip koki epidemija naikina mūsų žmonių ir taip jau silpną vienybę.

„Vienybė Lietuvninkų'' po mano stogu randasi beveik jau trįs metai. Kiekvieną numerį perskaitau ir tėmiju jos dvasę. Trįs metai skaitau tą laikraštį ir niekad nepatėmijau, kad jis kada butų buvęs priešas darbininkiškų reikalų, arba kad kada išeitų prieš visos tautos reikalus. „Vien. Liet.'' visada rūpėjo ir galėjo ant širdies lietuvių gerovė. „Vien. Liet.'' visoki mūsų tautiški reikalai: ar jie lytėtųsi darbininkų luomą, ar moksleiviją ar kitką mums gerą — visada rado vietą lygią ir lygiai visus reikalus palaikė.

Rimtesnio laikraščio už „V. L.'' aš tarp mūsų laikraštijos negaliu surasti; mato tą ir žmonės, mato tą ir šmeižikai, kurie pastaruoju laiku srutas kibirais ver čia ant to laikraščio, kuris jau 26 metą kaip saulė ant regračio šviečia ant mūs' tautos; bet užsidėję svetimtautiškus akinius ant nosies, pilną kailį pripildę uparų, nenori teisingai prie to prisipažinti, kaip tas Mačiūnas Ogintui „Žemės Giesmėje'', ir kaip įmanydami nori tą sugriauti, ką patįs negali padaryti. „Kovos'' redaktorius aimanuoja, kad jį „V. L.'' šmeižia, ir būtent jam „negalima ėsą apsiginti''. Aš tame matau visai ką kitą. Aš matau čia kerštą, kurį vardan savęs negalima parodyt, už tai, kad „V. L.'' pasistengė liaudžiai parodyt jojo psychologiją ir stoką rimtumo, kas kenkia tūkstančiams žmonių jam rėdant laikraštį. Taigi jis, surinkęs tam tikrą šaiką „raštininkų'', kurie yra žinomi visuomenei iš nelemtų pasielgimų ir kurių darbus „V. L.'' taiposgi pasistengė išvesti į aikštę, keršija per „Kovą''. Paimk „Kovą'' į rankas visuomet ten rasi tūlų Žagarų, Šeštokų, Margerių, ir Co. raštpalaikius išverčiančius jovalą ant „Vienybės Lietuvninkų''.

Liaukitės, vyručiai, persekioję rimtą žodį. Nemanykite, kad mūsų visuomenė yra toki tamsi, kad neatskirtų gero nuo blogo. Nemanykite, kad liaudis klauso jūsų plepalų ir piemeniškų išsišokimų. Matote gerai, kad liaudis visai jūsų nepaiso, bet eina keliu. Jųs išsiskyrę iš liaudies rodote jai dangų čia ant žemės, bet nenorite veikti rimtai, kaip prideri suaugusiems vyrams ir da buvusiems mokyklose. Jųs nenorite eiti sykiu su liaudžia, bet per tą savo nedasisėdėjimą mokyklose jums išgaravo iš galvų žmonių reikalai ir jųs veikiate priešais žmonių norą, ir šmeižiate tuos, kurie bando eiti sykiu su liaudžia.

Šiandien pas mus gimsta kova su kuningais ir vyskupais už jų despotizmą. Žmonelės nemokyti, kitas net raidės nepažįsta, — juda-kruta, rūpinasi, kad kaipnors palengvinus šį bažnytinį jungą. Kur jųs ėsate, jųs liaudies vadovai?! Kodėl jųs neinate ir nepadedate tai tamsiai liaudžiai kovoti su priešais, kurie kaip kokis kirminas ėda mūsų tautą ir visą žmoniją?

Jųs laisvamanybe prisidengę, ištolo baidotės savo tikinčių brolių ir visaip šaipotės iš to, kas nepatyrusiam žmogui yra brangiausia. Atminkit jųs, mūsų „geradariai'', kad užsipelnysite niekšų vardo, jeigu nepamatysite, kas jųs tikrai ėsate!

Tamsųs žmonės! girtuokliai žmonės — šukaujama. Na, ir kur gi jie toki nebus, kad duodančių geresnį pavyzdį visai tarp mūsų mažai yra ir liaudis taip žengia, kaip ji geriau išmano — nes vadovų tarp jos nesiranda. Bile tik kas akis prasikrapštė, ir tuojaus jo jau nėra tarp žmonių — jis socialistas, jis inteligentas (pagal teisybę nei tas nei kitas iš jo nėra) ir jam paprasti žmonių reikalai nerūpi. Atminkite, vyručiai, kad viskas eina išsivystimo keliu; su urmu nieko nepadarysite. Jeigu jųs daugiau išmanote, supraskite paprastus žmonių reikalus, kaip dvasiškus taip ir kitus, ir rimtai eikite sykiu su liaudžia, o pamatysite, kad daug daugiau nuveiksite, negu šiandien besitrankydami po lietuvių kolonijas su nevykusiomis kalbomis ir kitais reikalais, kokie visiškai mūsų žmoneliams dar nesuprantami. Mokinkitės gyventi nuo amerikonų. Jeigu jųs norite būti rimtais socialistais, tėmykite tuojaus čia ant vietos į amerikonus ir į jų literatūrą. Išsišiepę, putodami peikiate patriotizmą — baisus jis jums. Imkite į rankas amerikonų socialistų laikraštį, kad ir „Appeal to Reason'' arba „The Comming Nation''. Pamatysite jųs, ką tikrai patriotizmas reiškia!..

Baigdamas, velyčiau gerbiamam „Kovos'' redaktoriui apsivesti, vietoje ką laikyti mylimosios paveikslą pakabinus priešais rašomą redaktorišką stalą ir dūsauti, per ką, žinoma, daug ant rimtumo kenkia ir apsivedus, būnant rimtesniu žmogumi, pasiseks išvaryti tokius „raštininkus'' šunims šėką pjauti, kurie su savo bjauria plunksna gėdą daro visiems lietuviams socialistams ir velyčiau susitaikinti su „V. L.''

P. Šeštokui velyčiau išmokti gero amato, kaipo jau pasimokinusiam vyrukui ir vietoje ką besitrankant po lietuviškas kolonijas aiškinti „meilės psychologiją'' tarp merginų ir vaikinų, velyčiau pačiam tą meilę tikrai suprasti ir apsivedus rimtai tarp žmonių apsigyvenus veikti.

Ištikro kantrybės trūksta, bežiūrint į tokius mūsų „socialistus''. Pas amerikonus socializmas apsireiškia kovoje už geresnę ateitį, kovoje su valdžios klaidomis ir korporacijų plėšikavimais, kad pagerinus kaip nors vergišką darbininkų padėjimą. O pas mus... pas mus jis apsireiškia išpylime srutų ant galvų daugiausiai rimtesnių socialistų arba pirmeiviškų laikraščių, kuriems taiposgi prie širdies stovi žmonių gerovė... Šalin su tokiu „socializmu'' ir tokiais „socialistais!''

Aš pats dabar priguliu prie Socialist Party ir nuo to laiko, kada prie anglų partijos priguliu, niekad negirdėjau, kad anglai socialistai neapkęstų kokių-nors laikraščių arba piltų srutas ant galvų tokių žmonių, kurie rūpinasi mokslo platinimu arba bent prisilaiko bešališkumo. Patriotizmas pas juos užima pirmą vietą ir kiekvienas, giliau suprantantis, džiaugiasi tuo. Tauta visai yra ne niekinama, bet da yra pasididžiuojama iš tautos. Užtenka paimt tik bile kokį numerį „The Coming Nation'', kad persitikrinti, kaip amerikonai gerbia savo tautą ir didžiuojasi amerikonų nuveiktaisiais darbais užrubežėse, kovose už liuosybę — paveizdan Mexikoje. Pas mus gi socializmas toliau nenueina, kaip tik į „V. L.'' redakciją, atsimušęs į pp. Jurgelionį, Širvydą, tautiečius, ir kaip garas išnyksta ore... Tai tau ir socializmas!

Laikas, didelis laikas pradėti rimčiau mūsų socialistiškiems veikėjams ištikro veikti ir išvaryti iš savęs uparą, susitaikinti nors su pirmeiviškais laikraščiais.

St. Miliauskas,

437 Willing str.,
Tamaqua, Pa.

VIENODAS LIKIMAS.

Pasaka.

Gyveno miške peliukė. Gyveno gana laimingai. Bėgiojo po maloniai ir tyliai šlamantį mišką ir maitinosi motinos-žemelės vaisiais.

Bet vieną tūlą rudenį užėjo neišpasakytai didelis lietus. Lijo ir lijo per keliatą savaičių, rodėsi, jog dangus prakiuro. Visa žemė pažliugo vandeniu ir užliejo vargšės peliukės lizdelį, jos mažą urvelį. Liūdėjo vargšė kartu su pačia liūdna ir apsiniaukusia diena. Visas miškas išrodė giliai nuliūdęs, nusiminęs ir varvino šaltas ašaras. Ir kada naktį miškas ėmė baisiai siūbuoti, ji susitraukė savo olytėje ir drebėjo.

Grįžo ji vieną dieną, šaknelių prisirinkusi, savo olytėn. Prisiartino prie olytės ir žiūri... ola pilnutėlė, kaip akis, vandens. Peliukė nuliūdo, nusiminė ir griaudžiai... labai griaudžiai apsiverkė. Tačiaus, „verksi neverkus, nieko nebus'', atsiminė peliukė kur tai girdėtą patarlę, nusišluostė ašaras ir nusiramino. Bet jai širdis skaudėjo. Dar kartą pažvelgė savo olytėn ir tiką susivaldė — sulaikė ašaras. Vienok vanduo olytėje tebetalkšojo ir nei kiek neslūgo. Todėl gi butinai prisėjo eiti tolyn... turėjo apleisti taip numylėtą kampelį... turėjo eiti ir jieškoti kur kitur gyvenimui vietelę.

Ėjo peliukė viena sau. Lindo per tankius krūmus, lipo per nugriuvusius medžius, brido per liūgynus ir klampčiojo pelkėmis. Daug jau perėjo, bet tinkamos gyvenimui vietos niekur nesurado. Atsisėdo ant kelmo ir mintija:

„Kas čia dabar daryti? Kur dingti man vienai vargšei? Butų bent man draugas, gal butų ir kiek ramiau... Likau viena, kaip ta pušelė ant kalnelio... Kur gi dingti man dabar?'' — aimanavo peliukė.

Taip jai aimanuojant ir nežinant — kur eiti, atėjo į galvą palaiminga mintis: atsiminė ji tūlą labai geros ir didžios širdies senukę, kuri gyveno pamiškėje, kai kokia vienuolė, mažoje pirkelėje. Na, ir sumanė ji eiti pas tą senukę.

Pasileido tekina bėgti per mišką. Ir neužilgo jau stovėjo pas mažą sukrypusią pirkelę pamiškėje. Radusi atviras pirkelės duris, ėjo stačiai į vidų.

Inėjusi, apsidairė, pažiūrėjo į senukę, kuri sėdėjo prie besikurenančio pečiuko ir verpė linus. Senukė išrodė labai maloni ir geros širdies. Ir peliukė įsidrąsinusi paklausė senukės:

„Ar nepriglaustumei pas save, senutėle, ir mane ant kokio, nors ir trumpo laiko?'' — kalbėjo peliukė meldžiančiu balsu.

„A!... sveika gyva mažoji viešnele''... „Bet koksai gi nemalonumas išginė tave iš miško... mažoji?... koksai gi nemalonumas išginė...''

„Gi žinai koksai dabar užėjo laikas. Vanduo užtvindė ir mano olelę... Nėra kur ir bedingti... visur talkšo tik vienas vanduo ir vanduo...''

„Nelaimingoji, tu, vargšelė — sąjausdama tarė senukė.— „Tai ką gi bedarysi... Eik už krosnies ir atsigulk... išsidžiovink savo skrandelę... matai — visa šlaputėlė...''

Apsidžiaugė mažoji peliukė ir dėkodama senukei nuėjo į užkrosnį ir atsigulė. Miegojo saldžiai per visą naktį. Lauke jau buvo šviesi diena, kada peliukė pabudo iš saldaus miego. Atsikėlė, pratrynė akutes, apsiprausė snukutį ir išlindo iš užkrosnies.

Senukė pamatė atsikėlusią peliukę ir pakvietė ją:

„Eikš, mažoji viešnelė... eikš papusryčiauti. Būsi jau gerai išalkusi''...

Pavalgiusi pusryčius mažoji peliukė dar labiau apsidžiaugė ir visai nusiramino.

Senukė nuvalė indus ir sėdo prie vindelio.

„Ar senai, kaip viena gyveni?'' — paklausė senukė peliukės.

„Nelabai... Vieną dieną, šią vasarą, išėjus mano draugui jieškoti maisto, užklupo ant jo žebinkštė ir, visai be jokios priežasties, nužudė jį. Likau viena; liūdna buvo vienai gyventi... baugu buvo... Tankiai prisieidavo ir paverkti... Baugu buvo vienai ligi kol apsipratau. Tačiaus reikėjo apsiprasti... Reikėjo nusiraminti ir gyventi kol dar gyva... nors ir vienai. Ir štai dabar užėjo vėl kita nelaimė''...

„Tai tu dar ne labai senai kaip viena gyveni. Aš gi — jau penki metai bus... Gyvenome su savo vyru viename dideliam dvare. Išpradžių gyvenome gana laimingai. Išauginome vaikučius ir išleidome į svietą... Ištekėjus pastarajai dukrelei, nežinau širdele, kas su maniškiu pasidarė... Ak tu svviete! — nei iš šio, nei iš to pradėjo lankyti karčemą. Tankiau ir tankiau pradėjo girtuokliauti. O iš karčemos sugrįžęs — mane mušti... Verkiau pasislėpusi ir kentėjau... Tikėjau dar, jog turės susiprasti... visgi turės pasitaisyti... Maniau... gyvensime ir vėl, kaip žmonės... tinkančiai... ir vėl bus gerai. Ir... gal butų ir pasitaisęs, susivaldęs, jei ne kiti... Kai jis mane mušdavo, tąsydavo po žemę, gi jie ir sako:— „Tegu duoda... gerai tai bobai... gerai tai raganai... tegu pamoko.'' Neturėjau nei kam pasiskųsti... nei... Ir nežinau kuomi buvau nusidėjusi. Rodosi nieko begyvendama nenuskriaudžiau, neužgavau nei žodžiu... Parėjo kartą labai, labai girtas, visas purvinas ir... jo paties bičiulių sumuštas. Gulė į lovą; pagulėjo kokią savaitę... padejavo ir — pasišaukė Dievas pas save.'' „Pasilikusi viena, — tęsė senukė, — buvau priversta išeiti iš dvaro... Pavargau šiaip-taip per kokį laiką ligi susiradau šitą pirkelę... Dabar... vasaros laiku tai einu paravėti, tai pagrėbti, žiemos gi laiku — šį tai tą verpiu ir taip užsidirbu duonos ir pragyvenu.''

„Čia dabar dar ir aš prisidėjau į pagalbą''...— pridūrė peliukė.

„Ko tau čia, mažoji, rūpinties... ko krimstiesi... išsimaitinsime... ne kažin kiek tu ir suvalgai''...

* * *

Gyveno peliukė su senuke. Sutiko juodvi, kaip dvi viena kitą tikrai mylinčios sesutės.

Baigėsi jau ir šaltoji žiema. Sniegas baigė tirpti nuo laukų. Buvo graži diena. Senukė skalbė soželkoje baltinius, o peliukė bėgiojo aplinkui ir džiaugėsi skaisčia pavasario diena.

Apie vakarą senukė pradėjo skųstiesi, kad jai šalta ir jog drebulys nepalianja krėtęs. Ir kaip vakare atsigulė į lovą, tai ir nebelipo iš jos.

Mažoji peliukė nuliūdo ir jausdama niekuomi negalinti pagelbėti senukei labai nerimavo. Plaukė į jos mažą galvelę įvairi sumanymai, bet kaip nieko, taip nieko. Galų gale sugalvojo bėgti į girią ir pririnkti gydančių šaknelių.

Nubėgo į girią mažoji peliukė, pririnko geriausių šaknelių ir parnešusi padavė senutei.

„Dėkui, tau, mažoji... dėkui''... — tarė senukė silpnu balsu.

Senukė kiek begalėdama, atsikėlė ir išvirino šakneles. Išgerė šaknelių arbatos ir vėl atsigulė.

Vos tik diena aušo, peliukė jau pabudo ir pribėgusi prie lovos žiūrėjo į ramiai miegančią senutę. Nors peliukė žinojo, kad senutė anksti iš ryto kelia, bet ji nežadino jos.

„Tegu pamiega... tegu pamiega po ligos...''— manė sau peliukė.

Menkutis.

MIRTIES KLONIS.

Pietinėje Amerikoj yra šalis, vadinama „Mirties Klonis''. Ta vieta nelabai yra žinoma pasauliui dėlto, kad į tenai nėra galima dasigriebti, nes iš žemės verčiasi nuodingi gazai, į kuriuos žmogus patekęs tuojaus apsvaigsta. Arčiau į šiaurę, prie Arizonos valstijos, yra vietų, kur aplinkybės jau lengvesnės. Tenai labai karšta vasaros laiku, todėl mažai randasi augalų, kurie žaliuotų. Tie, amžiais nearti dirvonai, tik pradžioje sausio mėnesio sužaliuoja, dėlto tuo laiku tenai varoma tūkstančiai raguočių, kurie ir ganosi per 4 mėnesius Tenai niekad nebūna žiemos, rods buvo ir tokių laikų, kad iškrito biskį sniego. Ir sykį, kada bandų sargai, atsikėlę išryto, pamatė prisnigta, tai jie nežinojo, ką tas reiškia: jie mįslino, kad jie randasi danguj ir, visi atsisakė valgyti...

Vietomis randasi milžiniškos žolės, kuriose slankioja visokios kirmėlės; tenai nesigirdi melodijos sparnuočių dėlto, kad tos kirmėlės tankiai ištuština jų lizdelius. Pavojingiausia iš visų kirmelių, kurios ten yra, tai milžiniško didumo „Boa-constrictor'', kuri karstosi po medžius, plaukia gerai ant vandens ir greitai slenka ant sausumos. Upėse randasi daug krokodilių, kurie tankiai kaujasi su „Boa-constrictor''.

Nuo tų tai dviejų gyvūnų žmogui reikia labai saugotis. Boa-constrictor yra pavojinga tuom, kad ji, įsilipus į medį, tūno tarp šakų, ir žmogui sunku yra ją užtėmyti; ir jeigu žmogus eina pro tą medį, kur ji laukia savo aukos, tai tuojaus uodegą nuleidžia žemyn, o kitu galu laikydamosi už medžio, apsivynioja ir įsitraukus į medį — suėda. Krokodiliai gi pavojingi tuom, kad jų vandenyj žmogus negali užtėmyt. krokodiliai negyvena dideliuose vandenynuose, — jie myli ten, kur nepergilu ir yra dumblo; jie gyvena tik šiltose šalyse.

Kada krokodilius ilsisi, tai jisai guli dumble, galvą iškišęs ant paviršiaus, kuri išrodo, kaip supuvęs medžio kelmas: guli per kelias valandas nepasikrutinęs; o jeigu žmogų pamato maudanties, tai jisai laukia, kol nuplauks toliaus nuo krašto, o tada su visu smarkumu plaukia prie jo, išžiodinęs savo nasrus Baisus reginys, kada jisai žmogų ėda: ant tos vietos, kur jisai žmogų sukramtė, pasimato tik raudonas vanduo. Tankiai atsitinka, kad krokodilius mušasi su Boa-constrictor.

(Iš „Wide World Magazine''.)

A. V. Vasnelis.

ŠPIKUČIAI.

Neužganėdinta.

Jokubienė girdėjo, kad kanarka paukštytė labai puikiai gieda, todėl nuėjo į krautuvę, kur pardavinėja paukščius ir išsiprašė bargan vieną kanarkutę. Už keleto dienų atneša kanarkutę atgal ir sako:

— Pons kupčiau, aš jums sugrąžinu paukštuką, nes jųs man sumelavot: sakėt, kad jisai čiulbės, o dabar per tris dienas nei burnos neatidarė!

— Na tai tamsta juokdarė! Argi nesupratote, kad paukštutė dėlto negieda, kad man jųs už ją dar neužmokėjote?

Jonelis.

Tikras ženklas.

J:— Ant ko galima pažinti ar ženotas, ar ne?

A:— Labai lengvai! Neženoto marškiniai be guzikų, o ženotas visai be marškinių.

A. Dagis.

Lietuviškas sofistas.

Gaspadinė į savo įnamį (burdingierių): Antanai, štai jau bus du metai, kaip tu pas mus gyveni, o nematau niekad tavęs einant į bažnyčią. Dėlko taip?

— Antanas: Bijau Dievo, dėdien!

— Kaip tai bijai Dievo?

— Taip man mama inkalė važiuojant Amerikon: Bijok Dievo, vaikeli. Dabar bijau jam ir pasirodyti.

— O tu, veršy!

J. J Strazdelis.

* * *

Sena merga, beglostydama ir bebučiuodama savo šunį, sako:

— Mano tu mopseli, tu mane myli, ir aš tave myliu Mane jau visi jaunikiai apleido ir juokiasi; tu tik belieki mano sielai brangus ir visad suramini.

Vapsa.

Pataikyta atsakyti.

— Turiu vilti, kad draugas agituosi mūsų partijos naudai.

— Kaip-gi, agituosiu! Aš labai mėgstu partiją vinto su visais priedais.

Vapsa.

Patarimas

Krikščionis demokratai, skaitykite „Kovą'' su „Keleiviu'', nes jie savo straipsnius ima iš Kristaus mokslo.

Socialistai platinkite „Žvaigždę'', „Draugą'' ir „Kataliką'' nes juose plačiai išguldoma jūsų mokslo teorija.

Demokratai ir bepartijiniai neskaitykite nieko, nes „Lietuva'' ir „Vien. Liet.'' nereikalingi, kadangi jie visais lietuviais rūpinasi.

Vapsa.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

„V. Liet.'' N17 tilpo atsakymas p. J. Garnupio ant mūsų protesto prieš jo korespondenciją, (N12). Atsakydamas p. J. G. nei žodeliu nepataisė nei prirodė savo korespondencijos, prieš kurią buvo protestuota, užuot to, kabinėdamasi prie žodžių ir iškraipydamas faktus, tiek nesuomonių prirašė, kad užtylėti jokiu būdu negalima.

Nuo pradžios iki pabaigai visas atsakymas, kaip ir daug kitų jo korespondencijų, riebiai pramestas pasigyrimais, — bet tas nesvarbu. Atidžią kreipiame tik ant svarbesnių dalykų.

1. p. J. G. sakosi nesisiūlęs kalbėti, — gal ir pasisektų tas faktas užginčyti, jei būt atsitikę be pašalinių ypatų, bet ant nelaimės kitaip yra; daugelio neminavojant nurodysime nors vieną — p. K. Pašluostą, buvusį kuopos pirmininką.

2. p. J. G. sakosi neprašęs savo kalbas nekritikuoti — tiesiai juokinga ir keista — šimtams žmonių tą pasakė, o dabar ginasi, apie tai savu laiku ir laikraščiuose buvo rašyta. Arba vėl apie tėmą.. tai jau primįsime p. J. G. tiek: tegul atsimena, ką jis po tų prakalbų, užklaustas apie tai, kokia buvo jo tėma (dėl rašymo į laikraščius), savo ranka užrašė vienam iš mūsų (žemiaus pasirašiusių) ir tegul sulygina su šiuo, ką dabar rašo, tai ištikro jam reikės raudonuoti, o ne mums, kaip jis rašo.

3-me savo pasigyrimo punkte p. J. G. išskaitė savo nuopelnus T. M. D. ir vietinei kuopai. Ką jau prieš tą žmogus gali sakyti? Darbavosi!... Prisirašė 1909 m. užsimokėjo 60c., Kudirkos raštus atsiėmė ir..., et, kam čia dar daugiaus ko jieškoti, juk ir už Kudirkos raštų už 60c. atsiėmimą verta į garbės narius pakelti! 1910 ir 1911 m. p. J. G. duoklių draugijai neužsimokėjo, tokiu būdu ir prie draugijos nepriguli. 1910 metais kuopai teisinosi, kad kur ten prie kitos kuopos užsimokėjęs, o šiemet neužsitikėdama jo žodžiams kuopa, per susirinkimą pareikalavo prirodymų, ką jis prižadėjo, bet dar neišpildė, nors laiko tam užteko; taipgi kuopoje yra prirodymai, kad jis nemokėjęs.

Jeigu gi visi nariai sektų šio „didvyrio'' pėdomis, tai jau senai T. M. D. butų „Amžiną atilsį'' sugiedota. Kuopoje tiesa, šiek-tiek darbavosi, nes tas buvo reikalinga, taip sakant, „Vardo ingijimui''; tik jau daug mažiau darbavosi už kitus (k. v. L. Braškis, G. Belinis, Šlikai, Pašluosta), kurie vienok nesigiria.

Tiesa, paaukavo nesenai vieną dolerį kuopos chorui, bet tos aukos historija irgi surišta su šiomis prakalbomis. Jis pažadėjo paaukauti tą dolerį jau visi metai atgal, bet tai tik žadėjimu ir buvo likę, o šiemet, nors jau ir nuo kuopos buvo atsisakęs, bet kadangi prašėsi kalbėti, tai tuomi pasinaudojęs choro vedėjas priminė jam jo žadėjimą; kaip ten nebuvę — kuopa per susirinkimą ištarė jam ačiu, na tai kokio dar didesnio užmokesnio p. J. G. nori už tą dolerį.

4. p. J. G. tvirtina, kad tai esą melagystė, jog buvo prašomos ant tų prakalbų dainininkės ir kad jos atsisakė. Girdi, kuopos choras „susideda vien tik iš vyrų'' ir „vakaruose tik jis dainuoja'' tai „iš kur gali merginos atsisakyti nuo dainavimo?'' Jeigu p. J. G. nesupranta ką tai reiškia parašyti žodį „melagystė'', tai „dovanok jam viešpatie''; bet jei supranta, tai tegul ir dabar atsiima sau, nes jis, tiesiai sakant, visai begėdiškai meluoja.

Kuopos susirinkimų protokolais galima prirodyti, kad per vakarus duetai ir kvartetai, kuriuose dalyvavo dainininkės, atliko lygiai tiek-pat veikalų, kiek ir choras. Jeigu dar šių prirodymų p. J. G. neužtenka, tai tegul jis pažiūri į savo korespondencijas su vakarų aprašymais, tai pilnai persitikrįs, jog dabar jis begėdiškai meluoja, ypatingai, kad gerai žino, jog kitaip buvo, o ne taip kaip jis rašo. O kad dainininkės buvo prašomos ir ant šių prakalbų, ir kad atsisakė, tą gali paliūdyti, reikalui esant, jos pačios ir jų tėvai.

5. Štai vėl apie korespondencijas ir įsipykinimą. Butų perdaug darbo viską aprašyti, tai privesim nors vieną pavyzdį. Pernai, rudenyje, Šv. Kazimiero giedorių draugija surengė teatrališką vakarą bažnyčios naudai. Aprašydamas tą vakarą p. J. G. rašo, kad lošėjai visi girti buvo. Lošime dalyvavo apie 20 ypatų, vyrų ir merginų, kurių tarpe buvo ir visai negeriančių. Na, ar tai neužgavimas? Kadangi vakaras buvo bažnyčios naudai, tai jam (vakarui) prijautė visi, ką tik galima pavadinti „bažnytiniu'' ir, žinoma, visi pasipiktino iš tokio neteisingo aprašymo. Buvo nusiųstas protestas draugijos vardu su keliolika parašų, bet redakcija kažin kodėl tą protestą patalpino tik sutrumpintą. Galima dar daugeliu kitų pavyzdžių prirodyti, kad p. J. G. dažnai rašo ne „ištyręs'', kaip sakosi, bet kaip jam tuokart pasinori.

Baigiant dar pasakysim, tegul p. J. Garnupis nemano, kad Kumpelis ir Latvėnas tokie kvailiai ir „akliai'', kaip jam norėtųsi, ir jie niekados nepasirašo už ką negalėtų ant savęs imti atsakomybės; todėl ir protestas, tilpęs „Vien. Liet.'' N15, yra visų, o ne vieno F. Belinio, kaip kad p. Garnupis rašo, ir tas protestas nuo kuopos valdybos, o ne nuo kuopos, nes p. Garnupis savo korespondencijoje už viską kaltina viršininkus, o ne kuopą (t. y. visus narius).

Geistina butų, kad daugiau jau ne reiktų apie šį dalyką rašyti — lygiai atsibodo — nesitikėjome, kad p. kalbėtojas tiek ginčų iškels vien tik dėlto, kad jam neteko kalbėti.

Kuopos valdyba:
Prez. **J. Kumpelis,**
Raštin. **F. Belinis,**
Išd. **A. Latvėnas.**

Redakcijos Prierašas. Antru kartu gerb. Grand Rapids T. M. D. kuopai reikalaujant šį laiškelį patalpinome, bet niekad neperstosime gailėjęsis vietos. Ypatiškumai mūsų gyvenime taip toli nuvažiavo, kad mūsų vientaučiai nei vieno viešo darbelio nebegali atlikti be išvartymo vieni kitiems sielos, be išbadinėjimo į akis smulkių paklaidų, be iškratymo ant šakių kokios-nors ypatos.

Gerb. „Vien. Liet.'' Red!

Daug mačiau jūsų Gerb. laikraštyje visokių užklausimų, ant kurių vis davėt atsakymus. Dėltogi turiu viltį, jogei ir ant mano žemiau paduotų klausimų duosite atsakymą.

1. Seno ir Naujo Testamento Historija (biblija) rašo, kad Dievas sutvėrė visą pasaulį į šešias dienas, taipgi Adomą ir Jievą sutvėrė ant savo paveikslo; bet ar gali būt tiesa, kadangi, kaip mokslas skelbia, pasaulis prasidėjo tobulintis visai iš prastų daiktų, iki daėjo į praktiškąjį žmogų, kuris vėl nei kiek nėra panašus ant dabartinio žmogaus. Taigi koks buvo Dievo pavekslas?

2. Kas tai yra Yankees ir Irish?

3. Turėjau ginčą su vienu apie Šveicariją; jis sako, kad Šveicarija yra po kitos karalystės valdžia, o aš ginčijau, kad ji pati savo valdžią turi ir jokia karalystė nesikiša prie Šveicarijos, nes Šveicarija vadinasi tik respublika.

Su guodone **A. L.**
„Vien. Liet.'' Skaitytojas

1. Mums gaila, kad ikšiolaik nei vienas laikraštis neparašė, ir mes neprispėjome parašyti recenzijos vienos brošūrėlės, vardu „Žemės amžius''. Ji yra parašyta kunin-go J. Geručio pagal E. Duplessy ir išleista Kaune 1910 metais į 1 N periodiško leidimo „Tikėjimas ir Mokslas''. Toje kningelėje yra išdėstyta akyvos mintis apie sutvėrimą žemės ir pirmutinių žmonių. Tarp ko kito pasakyta, jog kai-kurie mokslinčiai nustato apie 15,000,000 metų nuo atsiradimo saulės, o kuningas Giubertas reikalaująs pripažinti net 50 milijonų metų. Dar biskį pirmiaus autorius bando sutaikinti biblija su mokslu. Biblijoje pavadintos „sutvėrimo dienos'', esą, Mozės supratime, — „laikai''. Todėl kiekviena diena — argu „laikas'' galėjo esą tęstis kelis milijonus metų. Tai jau pradžia taikinimos su mokslu. Ilgainiui prieis ir prie to, kad „sutvėrimas pirmųjų žmonių'' — Adomo su Jieva, bus sutaikinta su mokslo išvedimais pasirodys, kad tie žmonės nebuvo sutverti viena diena, bet išsiplėtojo per ilgus amžius iš menkesnių Adomų ir Jievų. Visko dar sulauksime, nes gamtos ir mokslo historijos mokslas nesustabdomai eina pirmyn. Ant kiek jis nueina pirmyn, ant tiek jis atidengia ir praėjusių amžių gludumus. Biblija prieš mokslą ant kiekvieno žingsnio užsileidžia; ji užsileis ir legendose apie sutvėrimą pirmųjų žmonių, ant kiek mokslas daeis prie teisybės.

2. Vardas „Yankee'' yra duodamas amerikonams, kurių seneliai buvo atkeliavę iš Anglijos. Sakoma, būk Amerikos indijonai neištardavę gerai žodžio „English'', ir vieton to ištardavę ką tai panašaus į „yinki''. Tūli samprotauja, kad indijonai anglų ateivius dėlto vadindavo „yinki'' ar „janki'', kad pas juos labai daug „Jonų''.— Žodis gi „Irish'' reiškia „airį''—Irlandijos gyventoją.

3. Šveicarija yra neprigulminga

Severos gyduoles parduoda visose aptiekose, krautuvėse ir perkupčiai

Vasarine liga,

choleros, liuosume, kraujinės, traukučio ir spaudimo, kaip mažiems taip ir dideliems šioje dalyje meto. Šios ligos tarpais pasidaro labai pavojingos, jei tuoj negydomos su

Severos
Gyduolems no Choleros ir Viduriavimo

Didelė bonka 50c.
Mažesnė bonka 25c.

Mirśta nuo bado

esant užtektinai visko. Tokis yra likimas žmonių, kurių skilvys negana mala. Stoka apetito, gimdo skaudėjimą ir skilvys nesumala. Nuo to apsauga yra

Severos
Kartumas Skilviui.

Vienas doleris bonka.

Severos gyduoles parduoda visose aptiekose, krautuvėse ir perkupčiai.
Niekad neimkite kitokių gyduolių, kaip tik tas, kurios tam mieriui paskirtos, tai yra Severos gyduoles.

Negalima dalaikit

Tavo inkstai negali dalaikyti tankaus veržimo, ant kokio yra išstatyta ir dėl to yra silpna. Turime sudrutinti juos, nuo inkstų priguli stiprumas. Atsieksi tą vieną ir antrą kartą imant

Severos
Gyduoles Inkstams ir Jaknoms.

Didelė bonka $1.00.
Mažesnė bonka 50 c.

Drebejimas ranku

neramumo, nemigos, baugumo — tai yra iš silpnumo nekurių nervų. Tiktai viena gyduolė, kuri sustiprina nervus, ir suteikia nervams stiprumą. Imkie

Severos
Nervotona.

Doleris
bonka.

Dėl teisingų patarimų rašyk į mųsų Gyduolių Skyrių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR ... IOWA

respublika, kuri jokiai karalystei nepriklauso, bet valdosi renkamuoju prezidentu.

PAKLAUSIMAS DĖL T.M.D.

Gerbi „Vien. Liet.'' Redakcija! Meldžiu man paaiškinti, kas atsitiko su Tėv. Myl. Draugystės seimu ir protokolu, kad niekur laikraščiuose nesimato? Net nei Centro Valdybos adresų nebėra. O gal ant Marso nusiuntė, gal aprokavo, kad ši kultūrinė ir apšvietos draugija mūsų lietuviams jau nereikalinga!...

Jonas Skinderis,
Clinton, Ind.

UŽTARIMAS UŽ ŽEMAIČIUS.

Gerb. „Vienybės Lietuvninkų'' Redakcija! Aš skaiteidams 24 num. „Vien. Liet.'' užteikau speikučeunsei straipsne po vardu „Žemaičeu Viešnagė''. Ten pasakeita, kad žemaitei keušeneus vaden pautais. Tas neteiseibė, teik išjeukimas. Ir dar pasakeita: „Mareke aik išlupk kunegeleu pautus.'' Aš būdams teikru žemaičeu, jeutaus užgautas su tokeu kalbos išdarkeineimu. Aš perma seikei gerdu, kad kas veštas keušeineus vadintom pautais Žemaiteijov; nesaka išlupk pautus, tik saka: nulupk keušeineus. Tor butei, to straipsne autoreus ant tiek žemaičeu kalba žena, kiek keulei aplink sucelizma; vo dar su nelemtais sava žodeis užgauna platei veisumeni; neverta ir į laikraštei tokeun kveiliun preileistei. Pagertas nug monis „Vienybės Lietuvninkų'' laikrašteis suveisais straipsneis, teik „Žemaičeu Viešnagė'' papeiktas už darkinimą kalbos be teiseibės.

Su guodone
J Poplauskas.
Rochester, N. Y.

Krasos dėžutė.

S. Raubickas, Middle Village: Vertimą iš Tetmajerio gavom. Ačiu. Progai esant atspauzdisime.

Raštininkui, Raudenis, Lietuvoje: Ačiu. Parašinėkit dažniaus.

Vapsai: Ačiu.

J. V. Vytautui: Pasitaikius progai atspauzdisime. Ačiu.

J. J. Strazdeliui: „Jisai nemielaširdingas'' peržiūrėjom. Kadą-nors galėsime sunaudoti.

A. Č.: Žaidimus gavom. Ačiu.

Joneliui: Malonėkite rašyti daug retesnėmis eilutėmis ir nesuskystančiu rašalu. Ypač prie rankraščio reikia apsčiai palikti tuščios vietos. Viena dar butina išlyga — rašyt ant vienos lakšto pusės.

P. Palšiui: „Kelionė iš Amerikos'' gavome. Ačiu. Sunaudosime.

F. Mikelioniui: Žaidimus gavome. Ačiu.

Juris: Už raštelius — ačiu.

NAUJI RAŠTAI.

Lietuva pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą Sutaisė Liudas Gira. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys Kaunas, 1911. Pusl. 144. Kaina 35 kap.

Lekcijos apie atskirimo ženklus. Parašė A. Montvidas. Turtu ir spauda „Laisvės'', So. Boston, Mass. 1911. Pusl. 34. Kaina 15c.

Išėjo: „Draugija'' N53 ir jaunimo priedas „Ateitis'' N4. „Jaunimas'' už berželį.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

Pirm. S. Jankauckas, 158 Newark st. Brooklyn, N. Y.
Pagelb. S. Zaliaucka 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st. Hoboken, N. J.
Išd. V. Daunoras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

PARSIDUCDA.

Parsiduoda kendžių krautuvė (štoras) ir prietaisos mineralo vandens, (soda water fountain), laba i geroje vietoje, lietuviais apgyventoj. Taipgi pardavimo standa su laikraščiais; laikraščių kasdien parduodama po 300 egz. Dasižinokite po num.

280 Beadford Ave.
Brooklyn, N. Y.
(29)

PIKNIKAS!

Draugystė šv. Juozapo rengia 23 d. liepos (July) 1911 m. savo pikniką, kuris bus Union Parke ir prasidės 2-rą val. po pietų. Įžanga 25 centai ypatai, draugysčių sanariams gi in corpore — dovanai.

Vardan šv. Juozapo draug. meilingai užkviečia
Komitetas.

OUTING!

Draugystė šv. Kazimiero rengia nedėlioj, 16 d. liepos (July) 1911 m. savo pikniką, kuris bus Dexter Parke. Prasidės 2-rą val. po pietų ir trauksis iki 12-tai nakties. Gėrimai parke bus duodami dovanai. Tikietas inėjimui į Parką vyrui $1.00, moterei — 25s.

Užkviečia Komitetas.

PARSIDUODA.

Parsiduoda dveji namai — saliūnas ir barzdaskutyklė. Priežastis pardavimo, išvažiavimas į Texas. Vieta apgyventa lietuvių, lenkų ir slavokų.

Anton Grabowski,
301 W. Kinney st.,
Newark, N. J.
(32)

Jaunas lietuvis jieškau mokymosi vietos prie spaustuvės darbų, zecerystės ir kningų apadrimo Reikalaujanti kreipkitės sekančiu adresu:

J. P.
1139 Wyoming ave., Pittston, Pa.
(29)

Pajieškau savo draugo Motiejas Bleko, paeinančio iš Dirgaičių kaimo, Grinkiškio parapijos, Krakių val., Kauno Gubernijos. Pirmiaus gyveno Philadelphia, Pa., o dabar girdėjau kad gyvena Waterbury, Conn. Jei kas apie jį žino, prašau pranešti šiuo adresu:

Juozas Šimonis,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo vyro Ignoto Kripaičio, kuris pirmiaus gyveno Brooklyne, pereitą metą, girdėjau, jog buvo Worcester, Mass., o dabar nežinau kur jisai randasi. Jeigu kas apie jį žino, ar jis pats, malonės man pranešti šiuo adresu:

Julė Kripaitienė,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

REIKALAUJA

lietuviškų šeimynų, su priaugančiais vaikais, turinčiais suvirš 16 metų amžiaus. Darbą galės gauti kaip vaikiščiai, taip ir mergaitės ir patįs tėvai; darbas Silk Mill'ėje. Dirba visada. Atsakykite ant apskelbimo angliškai, bet jeigu negalite angliškai, tai lietuviškai, tečiaus aprašykite aiškiai — kiek yra šeimynoje vaikų, kurie turi suvirš 16 metų. ir kurie bus leidžiami prie darbo. Paskui gausite atsakymą apie algas ir kitas išlygas.

Champlain Silk Mills,
Whitehall, New York.

ATSIŠAUKIMAS Į BROLIUS LIETUVIUS.

Aš Jonas Langes šaukiuos pagelbos pas Brolius Lietuvius, kad mane pagelbėtumėt šioje nelaimėje. Dirbau anglių kasyklose po Pittsburg Caol Co. Rugsėjo 17 d. 1909 metų puolė šleitas ant manęs ir sulaužė man ranką ir koją; likausi nugabentas į ligonbūty; už mėnesio laiko nupjovė man koją, ranka gi pasveiko, tik negaliu gerai ištiesti. Paskui kitos kojos užsinuodijo krauias, darė dvi operacijas, drožė kaulą; gulėjau ligonbūtyj 11 mėnesių ir 5 dienas, bet negalėjo manes išgydyti. Rugpjučio 22 d. 1910 m. perdavė mane į Biednųjų Namą, kur ir dabar tebėsu. Antrąją koją visada skauda. Dėltogi šaukiuosi pas Brolius Lietuvius ir prašau labai nužemintai Brolių Lietuvių pasigailėkit manes vargingo, padarykit tą mielaširdystę, sušelpkit mane tokiam nelaimingam padėjime esantį, paaukaukit nors po kiek kas išgalit, nes norėčiau susirinkti dėl kojos nusipirkimo.

Su pagarba
John Langes,
County Home R. D. N 10
Washington, Pa.
(2)

PATIS SAU DUOBĘ KASASI.

Yra daug žmonių, kurie nesupranta, kad jie patis sau duobę kasasi. Prisistebėkite, kaip jie valgo ir geria, tuojau pamatysitę, kad jie savo sveikatą naikina. Jų neblaivumas, nereguliariškumas valgyti, menkas virimas, neatsakomai parinktas maistas, nesukramtomas gerai kąsnis — visa tatai veda pirm laiko kapan. Niekada nereikia apsileisti dagi menkiausiuose susirgimuose, nes liga gali išsiplėtoti, susimesti kurion nors kūno dalin. Vartokite Trinerio American Elixir of Bitter Wine. Jis išvalo vidurius ir žarnas ir neleidžia ten rūgti nesuviršKintam maistui. Jis sustiprina virškinamuosius organus, atnaujina sugedusį kraują, suteikia naujas jiegas nervams ir raumenims. Gydo vidurių užkietėjimą, galvos ir nugaros skaudėjimus, prašalina reumatizmą, neuralgiškus skausmus, dieglius ir mėšlungius. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupinte-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
Valandos: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Nauja labai žingeidi knyga
„Pasauliu Ratas."
Yra tai astronomiškas aprašymas mųsų saulinės sistemos. Parašyta garsių astronomų K. Flammariono ir S. Glazenapo. Su paveikslais. Kaina 25c.
Gaunama pas:
J. STROPUS
30 West Broadway, So. Bostn, Mass.

W. Alfred Valentine

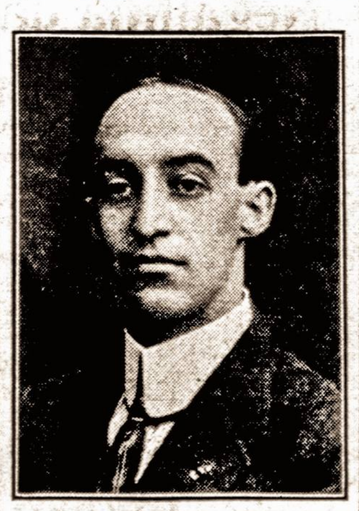

Tapo paskirtas per Sudą (Courąt)
PROKURATORIUM
(District Attorney)
ANT DALIES LAIKO.
Dabar storavojasi, idant taptų aprinktas ant viso termino.
Meldžia lietuvių piliečių balsuot dienoje rinkimų.
Nominacijos 30 Rugsėjo.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet." paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien Lietuvninkų" skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Konkursinis
Gearafijos VADOVELIS.

Skiriamas Lietuvos Mokyklai.

Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba irmedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų toji žemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3,500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas,
1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas,
8745 Escanoba Ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Baulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

K. P. Šimkonis
650 So. East St. Holyoke, Mass.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet.

Musu aptiekoriaus vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis,
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

BUKIE VYRAS
RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UZTRUCINTAS KRAUJAS.
ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE
Iszmintingas
Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano methodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Offise.**

Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Offisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c, markę už knygutę padabintą paveikslais apie Supturą.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų'' ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį'' ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.**, kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų.** Puikiausių **armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų** ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų **britvų,** visokio skyriaus **drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir malda-knygių.** Gražių **popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuziną** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą,** rašyk šiądien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

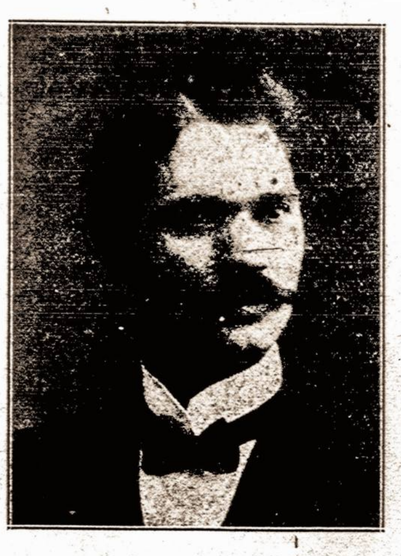

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

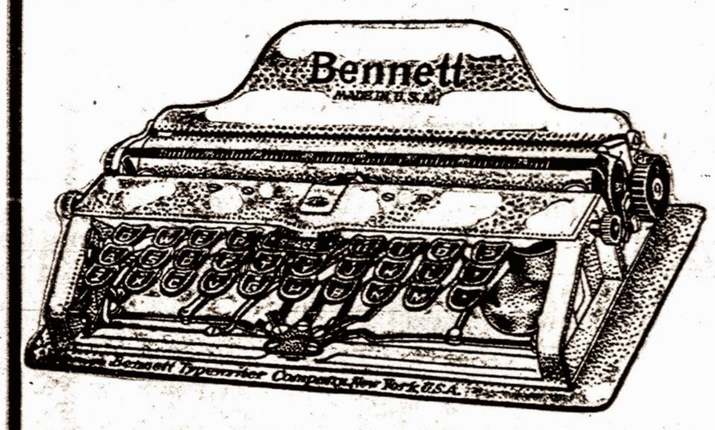

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukszstis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8½ dienų in Roterdamą
III klasa $29.
II ,, 45.
I ,, 52.

11½ dienų in Liepojų
III klasa $30.
II ,, 47.
I ,, 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtę tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už **$26.15,** 100 rub. už **$51.90,** 500 rub. už **259.40,** 1000 rub. už **$518.00.** Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PRANESZIMAS
Sveikatos Jieszkantiems!

Jeigu kiti daktarai taip pasekmingai išgydytų sergančius kaip kad **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOJE,** tai ir jie būtų taip mylimi žmonių, taip populariški, jiem dėkavotų taip kaip iš daugybės išgydytų, nors kelios padėkavonės žmonių žodžiais kalba, neminint tokių padėkavonių užišgydytus nesveikumus, apie kuriuos pacjentai nenori kad kas bent būtų žinoma.

Aš St. Suska turėjau didelius skaudėjimus ausyje, kilo skanduliai arti metą laiko, gydžiausi pas daugelį daktarų bet be pasekmės. Kuomet atsilankiau gi prieg **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOS** daktarų, tai į trumpą laiką man ausį ir galvos skaudėjimą visiškai išgydė. Dabar esu visiškai sveika ir labai dėkavoju PHILA. M. KLINIKAI. Su guodone —
St. Suska 2335 Caiowhill St. Phila. Pa.

GUODOT. M. PHILA. KLINIKA.
Ilgai sirgau sunkumu krutinėje ir abelnu silpnumu skaudėjimu galvos ir didelio kosulio, nors gydžiausi pas keletą daktarų per ilgą laiką, bet niekas nemaczyjo. Jau buvau visai nusilpęs kad negalejau nė lengvą darbą dirbti. Bet kaip atsišaukiau prie PHILA. M. KLINIKOS daktarų, tad manę į greitą laiką pilnai išgydė. Dabar jau galiu gerai dirbt ir sveikas esu, todėl širdingai dėkavoju už sveikatą.
J. MELNICZAKS. Coatesville, Pa.

GUODOTINI DAKTARAI.
Negaliu atidėkavoti Tamistoms už geradėjystę kurią man padarėte. Pas daug daktarų buvau, bet nieko nepagelbėjo. Kaip tik atsišaukiau prie Tamistų, gavau Jųs vaistus dabar antrus, tai tik pusę suvartojau, tai jau aš nejaučiu jokių skaudėjimų ir viskas jau gerai. Kada nors tik reikės daktariškos rodos, tai visada tiktai pas Jumis šauksiuos ir prašau neatsakyt.
Mag. Weiwerene, bx 64 Hardwick, Mass.

Kurie tik norit išsigydyt, tai pribūkite bei atsišaukit lietuv. kalboj o apturėsite tikrą pagelbą. Geras ir greitas atgavimas sveikatos, verta žygio. Jaigu dėl tolumo negalit pribūt asabiškai, tad parašykit, apturėsit rodą ir pagelbą sveikatai.

Jeigu liga neišgydoma, tad išsyk apturėsit teisingą praneśimą, nes čionais yra teisingas, daktaras, kad lietuviam tarnautų ir gelbėtų nelaimingus iš ligos.

PHILA. M. KLINIKOJ, visokias ligas kaip vyrų, taip moterų pasekmingai, gerai gydo; slaptas, užsikrečiamas ir visas ligas, kurios tik užpuola ant žmogaus kuno bei organizmo.

Visuomet kreipkitės šituo adresu:
The Phila. Medical Clinic 1117 Walnut St.
Philadelphia, Pa.

Val. ofiso: Nuo 10 ryt. ik 4 po piet. Nedėliom Nuo 10.30 ryto ik 3 po piet. Utarnįkais ir Petnyčiom. Nuo 6 ik 8 vakare.

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.**
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
Skanus Alus, Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Naujas Kningynas

Pasiulau sekančias kningas:

Kun. V. Dembskio raštai: **Inkvizicija,** arba atpirkimas Žmonių nuo Šėtono—$1.25; **Kankintojai ir Kankintiniai** už mokslą—$1.00; **Iš ko kila melai**—75c; **Dvyniai vagių**—25c; **Kaip geriausia laidoti numirėlį**—10c.
Dro J. Šliupo raštai: **Lietuvių Tauta** 3 tomai—$4.50; **Spėka ir medega**—$1.50 ir kitos.
V. K. Račkausko (Karolio Vairo) raštai: **Politiškoji Ekonomija**—25c; **Pražuvo**—10c; **Eilėmis ir Proza**—25c; **Dievo Žvaigždė**—35c; **Magdalės Marija**—15c; **Baltramiejaus Naktis**—75c; **Jonas**—15c.

Be to laikau visokias lietuviškas kningas ir užrašau visus lietuviškus laikraščius. Atkreipiu atidžią į tai, kad kuodaugiausia praplatinti Europoje išleistų kningų iš dailiosios literaturos srytiės. Gausite pas mane pigiau negu kur kitur visus *Viduno*, *Jovaro*, *Žemaitės*, *Šatrijos Raganos*, *Lazdynų Pelėdos* ir kitų parašytas knygas. Kreipkitės. Adresas:

Kningų Krautuvė „Nauda"
(Br. Račkauskienė)
1401 N. Main Ave. SCRANTON, PA.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Mano Gyvenimas ir Ofisas atdaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y
Branch Office: 48 HUDSON AVE.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
208 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v.,
Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet;
Petnyčiomis uždaritas.
Čia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

Daktaras Tiesu, **Julian Czupka**

Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Teisinga krautuvė, nes tikras lietuvis užlaiko.

Malonųs viengenčiai: turiu sau už garbę pranešti jums, kad turiu krautuvę ir užlaikau daugybę tavoro. Pas mane galima gauti naujausios mados laikrodėlių, žiedų. Kryželių, armonikų, skripkų ir visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų visokio skyriaus, drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, istoriškų ir maldaknygių, visokių gražių poperų gromatoms rašyti su puikiais pasiskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais; tuzinas už 25c., 5 tuz. už $1.00. Perkučiams 1.000 už $6.00. Magiškos kazyros, su kurioms galima į trumpą laiką išlošti daug pinigų—$3.00. Tai jei katrie norite mano naujo, didelio kataliogo, prisiųskite už 2c. stampą ir aplaikysit, kuriame telpa daugybė naudingų daiktų.

Malonėkite kreipkitis su šiokiais pirkiniais ant šio adrereso:

W. Waidelis,
112 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Dr. E. C. COLLINS
Uždetojas.

14 METŲ !!!

14 METŲ kaip Dr. E. C. Collins Uždėjo Medicališka Instytuta, po vardu "The Collins New York Medical Institute".

Nuo 14 METŲ Daktarai Medikališko Instytuto "The Collins N.Y. Medical Institutė" gydo Lietuvius Amerikos. Jaigu gydymas ne butų pasiekmingas ir vaistai ne užganadintu paciento tei Medikališkas Institutas "The Collins New York Medicai Institutė" ne butų didžiausiu Institutu tokio budu Amerikej.

Nuo 14 METŲ musu Daktarai gydė tianai, kur kiti daktarai gialbėt ne galejo. Tukstančiej dekingu laišku darodija apie tei.

Nuo 14 METŲ užpirkdavom tiktais geriausius ir griniausius chemikališkas vaistas, ka patvirtit gali didžiausios Sankrovos Apteku Amerikei.

Nuo 14 METŲ vaistai piarašiti pier musu Daktarus, yra suteisieti pier gerai uzmokietus Aptekorius ir Chemikus Institutė, o pier tei prašalintas kokis primaišimas ne čistu preparatu.

Nuo 14 METŲ Medikališkas Institutas "The Collins N. Y. Medical Institute" buvo viastas sumlaniškai. Musu Daktarai ne duoda pagialbos nelegališkuosė acitikimusė, mias nekados negvarentinam už išgydyma, musu prėkės pigiausios ir vaistai musu gieriausi, kadangi zinomė kaip jas sugamitė.

Atsiuskitė 10 centu markiems pačto, o apleikisitė garsinga knyga **"Vadovas in Sveikatą"**. Knyga ta mokina Jumis, kaip sveikata savo užlaikitė o ligoj-kaip galima ja atgautė.

Rašikitė dar šiadiena prie Dro S. E. Hyndman, Miedikališko Direkt.

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34TH STREET. NEW YORK CITY

Ofiso valandos: šiokiomis dienomis nao 10-5 po pietų. Nedeldieniais ir šventądieniais nuo 10-1. Utarninkais ir petnyčiomis nuo 7-8 v. vakare.

ŽMIJECZNIK

SU DIEVU IR TEISYBE -TOLIAUSIA NUEISI

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją ,,Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškseisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

,,Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresuok:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.
Preke $7.00.

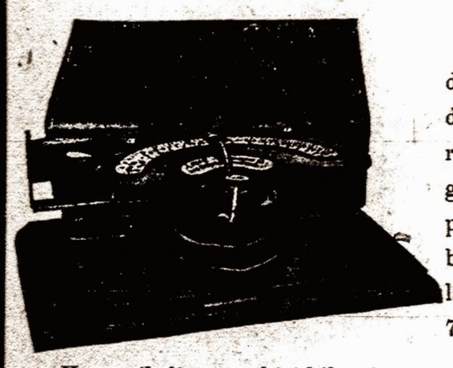

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė $2.00
O mašina $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Bischoff's Banking House

287 Broadway **Kampas Reade Gatvės**
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

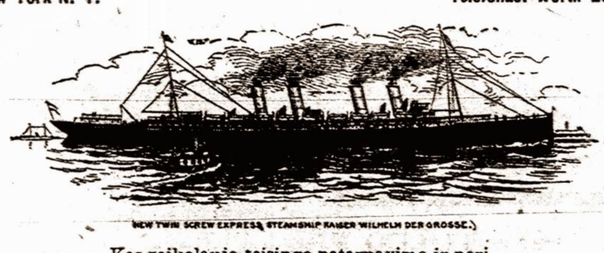

(NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.)

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.**
Subatoje iki 8 val. vakare. **Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.**

Nepamirškit Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

20 Metu Senas Laikrasztis

"LIETUVA"

Išeina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, biznišku, ir kitokių draugysčių.

„Lietuvos" prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: — Metams $2.00, pusei metu $1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams $2.50, pusei metu $1.25.
Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - $3.00, pusei metu - $1.50.

Užsirašyti „Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numerį ant pažiuros dykai.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan pavięte, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tukstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.
Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.
36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PITTSTON, PA.

Čia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Aksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo išde turi grynais piningais suviršum $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgavimi taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. **Wilkes-Barre, Pa.**

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių.
Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).
Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Telephone, 1102 Wmsburgh
BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsilima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.
Office Phone Peoples 87
,, Bell 47
Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.
DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA
Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.
Persikėlė iš 691 4-tos avė. po nu.
191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, **CHICAGO, ILL.**

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsilimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išdnodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su **PALIUDIJIMU KONSULIO.** Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ

(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.